

రాజమహేంద్రవరము
 విల్లారిశెట్టి ప్రకాశరావు అండ్ బ్రదర్స్ వారి
 శ్రీరామమద్రాక్షశాలయందు
 ముద్రింపబడినది.

1937.

౬౬.

శ్రీరామ'

౧౩వ నెంబరు గది

(Room No. 13)

మొదటి ప్రకరణము.

అనాటిరాత్రి బాంబాయి నగరమునందు — సముద్రముమీద నుండివచ్చుచున్న పొగమంచుచేతగొప్పబడియున్నది. పులిచేత నటుమ బడిన లేడిపిల్లచందమున భయపడుచు మూచుచు, వెనుక, ప్రక్కలకు పరిశీలించుచు గ్రాంటురోడ్డుగుండా పోవుచున్నయువకుడు “కంఠోటోటో”లో ప్రవేశించెను. అతనిచేహము పొడవుగనున్నది, మిక్కిలి కృశించియున్నది. బుద్ధిమీదచూసములేసిపోవుటచేత, లోపలి చొచ్చుకొనిపోయినవి. నేత్రములందు భయమునూట్రచుకాసి, నీటిము పైతము విప్పియున్నది. చుట్టులనుబట్టియు, నాకారములేనగుచున్న బట్టియు నాతడు పొరకేసచేసియుచు చూచుచు ననుమానించును. అతడు హోటలులో ప్రవేశించి — హోటలు రిజిస్టరులో నెవ్వరునువ్రాయుటకు మొదలిడెను. అంతలోనే — తలుపున నెవ్వరునునుండికోసూయని అతడు మరల నొకపరిశీలించినాడు. పిమ్మట నాతడు నెవ్వరును “ఐ. ఛెంగ్లా” అనివ్రాసినాడు. వానిచేతలోనున్న సూచనలనుబట్టి గూడ “ఐ. ఛె.” అను సాంకేతికాక్షిరములు చిక్కిబడియున్నవి.

కంఠోటోటోలో న్నానయంతిన్న పరిచయిగూడనెంబరుగది గది అతనికిఁబడెను. అతడు ప్రవేశించుటతోనే — తన నన్నియంతిన్న

కంటేను మీదనున్న అంతస్తులోనే బసకావలయుననికోరియుంటాచే,
హోటలుయజమాని ఆగది పరిశుభ్రముగాలేకపోయినను, వానికిచ్చి
నాడు. ఆత డందులో గాలిడటతోనే — ముందుగా నొక్కాసు తేనీటిని
దీసికొనిరమ్మని సెర్వరుసకాజ్ఞాపించినాడు. తా నాహోటలులోనున్నంత
కాలము — భోజనసదాగ్రములను — అల్పాహారమును, తనకాగదిలోనికే
తీసికొనిరావలయుననియు సనవసరముగా ద న్నివలసిపిలువ రాదనియు
నాతడు హోటలుయజమాని కాజ్ఞాపించినాడు.

26 వ నెంబరు గదికి సుడిప్రక్కనున్న గవాక్షము వెనుకనున్న
వీధిని చూపుచుండును — ఉదయము — మధ్యాహ్నము — సాయంత
సముకూడ సందులో బ్రవేశించియున్న యవకుడు కిటికీ చెంత గూరు
చుండి గ్రాంటురోడ్డును దిలకించుచుండును. ఆతడు మాత్రము —
మార్గము సరుసరించి, పోవువారికి కనబడడు. గదిని ఊడ్చుటకు సేవ
కుడు వచ్చునప్పుడు తప్ప — ఆతడు తనగదియొక్క తలుపును తీయడు.
బయటికిరాడు. ఎప్పుడు సిగరెట్లు కాల్చుకొనుచు నాగవాక్షముకడనే
ఉపవిష్టుడై యుండును.

ఆత డాగదిలో ప్రవేశించిన వెనుక—మూడవనాటి సాయం
కాలము “కాలింగ్ బెల్” మ్రోగించినాడు. వెంటనే హోటలు
సేవకుడికిడు వచ్చి సవినయముగ జేతులను గట్టుకొని, నిలువబడి
యుండెను — ఆసమయమున, కిటికీ తిన్నగా రోడ్డుమీద—“హత్య!
దారుణమగు హత్య! పీపిల్చుపార్కు-లో” అని వార్తాపత్రికలను జేత
బట్టుకొని విక్రయించుచున్న పిల్లవాడటచినాడు. సేవకునితో నాతడు
తన కొకవార్తాపత్రికను గావలయునని చెప్పి పై కమిచ్చెను.

హోటలు సేవకుడు వార్తాపత్రికను కొని 26 వ నెంబరు గదిలో
నున్న యవకునకందిజేసెను — అందు — పీపిల్చుపార్కులో నొకడు
హత్య కావించబడినాడనియు, వాని పేరుగాని ఊరుగాని ఎవ్వరికిని

దెలియదనియు, మనుష్యుని పోల్చుకొనుటయే కష్టమనియు నున్నది. వార్తాపత్రికను గదిలోనున్న మేజుబట్టమీద బాటవిడిచి — హోటలు సేవకుడు త్వరితగతినీ క్రిందకుదిగి, ఆఫీసుచూమునకు పోయెను. అక్కడ హోటలు యజమానియైన “రమేంద్రదత్తు”ని దర్శించి — 26 వ నెంబరు గదిలో వసించుచున్న యువకుడు — “విచిత్రవ్యక్తి” యని చెప్పినాడు.

ఆమాటలకు రమేంద్రదత్తు ఉలికిపడెను; బొంబాయి నగరములో గల హోటల్సులో తనహోటలు చిన్నవి — ఇంకను అభివృద్ధిదశ లోనికిరాలేదు. సగరమధ్యమున లేక — ఇంచుక మాణిమూలనుండుట చేత — సామాన్యముగా విచిత్రవ్యక్తులనేకుల డబ్బటకువచ్చి బసచేయు చుందురు. అట్టివారు సక్రమముగా తమబిల్లు మొత్తమును చెల్లించి సంతకాలము — వారిని గుఱించి యెట్టి విషయములను దెలిసికొనుటకు రమేంద్రదత్తు కుతూహలమును జూపడు. వారితో నాతనికి విశేషముగ జోక్య మక్కఱలేదు.

26 వ నెంబరు గదిలోని యువకుడు కింగు హోటలులో బ్రవేశించి వారము దినములు గడచెను—అత డేడవనాడు — ఉయయముననే తాను హోటలును విడిచి వెళ్ళిపోవుచున్నానని చెప్పి, బిల్లును పూర్తిగా చెల్లించి—హోటలు సేవకునితో తన కొకబండి కావలయునని చెప్పెను.

“విక్టోరియా టెన్నిసన్—రాయమూరు ఎక్స్ప్రెస్సునకు పోవలయును — సరిగా తొమ్మిదిన్నరగంటలకు పైను వచ్చును—” అను మాటలు వాని నోటినుండి వెలువడినవి. వాని కంఠములో ప్రశాంతత లేదు; ఆత్రత మధికముగా వ్యక్తపడుచున్నది.

సేవకుడు బండిని దీసికొనివచ్చెను — ఆయువకుని అనుమతి మీద 26 వ నెంబరు గదిలో వానిక చెందిన చిన్నసూటుకేసును మఱి కొన్ని యితర సామానులను బండిలో పెట్టెను.

ఆయువకుడు బండిలో నెక్కుటకు ముందుగా—“విక్టోరియా టెర్మినస్—రాయచూర్ ఎక్స్ప్రెస్ — సరిగా తొమ్మిదిన్నరగంటలకు ట్రైను వచ్చును—” అని యింకను చెప్పుచుండగానే, బండివా డాతని మాట కడ్లువచ్చి, “అయ్యా! నేను మిమ్ములను సకాలములో స్టేషను కడ దింపెదను—” అని చెప్పినాడు. ఆతడు బండిలో ప్రవేశించెను— బండి సాగిపోవుచున్నది. హోటలు నేవకుడు, బండి కనుచూపు దూరములో నున్నంతవఱకు నిలువబడి చూచినాడు—“ఎవనిచేతనో తఱుమ బడుచున్నాడు — నిజము — తఱుమబడుచున్నాడు; లేకున్న అంత భయమెందులకు ?” అని తనలో దానే ఆత డనుకొని, బండి ఉత్తరముగా తిరిగి పోవుట చూచి, లోనికి పోయినాడు.

బండి రెండుమూడు క్రాసు రోడ్లలను దాటి వేగముగా పోవుచున్నది. బండిలోని యువకుని నోటిలో నొకసిగరెట్టున్నది. దానికింకను నిప్పు అంటింపబడలేదు. ఆతడు బండియొక్క అద్దపుతలుపులసందునుండి, మాటిమాటికి ప్రక్కలకు చూచుచుండెను—ఎవ్వకిని జూచినను, అదిరి పడుచుండెను — వాని నేత్రములలో భయమపారముగానున్నది. ఆతని చర్యలను బట్టి చూడగా—ఎవ్వనికో భయపడి పాటిపోవుచున్నవానివలె గన్పించుచున్నాడు. అంగీజేబులోని అగ్గిపుల్లను దీసి, సిగరెట్టును ముట్టించుటకు చేతులను పైకెత్తినాడు. అవి గడగడ వడకుచున్నవి.

అప్పటికి సూర్యరస్మి బాగుగా వీధులలోనలముకొన్నది. బండి మహావేగముతో చాలదూరమువఱకుపోయినది. అయిదు లేక పది నిమిషములలో విక్టోరియాటెర్మినసు నాతడు చూడగలడు. కాని హఠాత్తుగా వానిహృదయములో నేమిఅలోచనము పొడసూపినదో చెప్పలేము— ఆతడు బండివానిని వెనుకనుండి బుజముమీదతట్టినాడు. బండివాడు తృప్తిపడి నెనుకకుతిరిగి బండిలోని పెద్దమనుష్యునివైపు దృక్కులను బావుచుండెను.

“గేట్ వే” యొద్దకు తీసికొనివెళ్ళుము — అనుమాటలు వాని చెవినిబడ్డవి. ఆత డాశ్చర్యపడితడామెను.

“బాబూ! తెర్మినస్ కడగని చెప్పితిరికదా?” అని ఆతడు తెల్ల బోయి చూచుచు ప్రశ్నించినాడు.

“కాదు — “గేట్ వే” యొద్దకు బండిని త్రిప్పిపోనిమ్ము.”

సాధారణముగా గమ్యస్థానములలో ప్రయాణికులనోటినుండి అట్టి మార్పులు వెలువడుచుండును. అందులకు బండివా డాశ్చర్యపడనక్కఱ లేదు. కాని ఆయువకుడు కొన్నినిముషములకుముందు — ప్రత్యేకముగా రాయచూర్ ఎక్స్ ప్రెస్సునకుపోవలయునని నొక్క చెప్పినాడు. అంతలోనే మరల “గేట్ వే” యొద్ద కెందులకు? — బండివానికి సందేహముతోబాటు ఆశ్చర్యముకూడ కలిగినది. ఆతడు బండిని వెనుకకుమరల్చినాడు — “ఈతిడెక్కడికి పోవుచున్నాడో? తన్నుతానే మరచియున్నాడు — తన గమ్యస్థానము తనకేబోధపడుటలేదు” — అని తనలోదాను సణుగుకొనుచు గొంతలేపటికి “వెల్లింగ్ బ్రిడ్జి”ని దాటించి — బండిని గేట్ వే సమీపమునకు తోలినాడు. అదిహార్బరుప్రదేశము. హిందూదేశమునుండి యితరప్రదేశములకు ప్రయాణముచేయవలయునన్న బాంబాయిగరములో అక్కడ ఓడనెక్కవలయును — బండిహార్బరుఆవరణలో — బుక్కింగ్ హాలున కెదురుగానిలిచినది. ఆపరిసరమునదిరుగుచున్న కూలివా డొకడువచ్చి బండిలోనిసామానులనుదీసి నెత్తిమీదపెట్టుకొని — “బాబూ! ఎక్కడకు?” అని యడిగెను. బండివానికిగూడ తనప్రయాణముతెలియకుండ నుండవలయునని — ఆయువకుడు తలంచుటచేతకాబోలు వానికి మూఱువలుకలేదు. అద్దించి బండివాడుబండినిమరల్చుకొని తనలోతా నాశ్చర్యపడుచు పోయినాడు. కూలివానినాగుమనిచెప్పి ఆయువకుడు — బుక్కింగ్ హాలులో నొకటిక్కెట్టుకొనెను. దానిమీద — “యస్, యస్, సాలవీను” అను నక్షరములున్నవి. పలురకములగుడుస్తులనుధరింప

ఒయ్యారముగ నడచుచున్న స్త్రీపురుషు లనేకులు బుక్కింగ్ హాలులో నిటునటు నడయాడుచుండిరి. కూలివాండులొందరగా సామానులు మోయుచు పరుగిడుచుండిరి. మొత్తముమీద “యస్. యస్. సాల వీను” అను సముద్రనౌక ప్రయాణమగుసమయము సమీపించుటచేత హార్బరునుండి అక్కడకు దానికిచెందిన “బోటు-ట్రెయిను”నకు ప్రయాణికులుపోవుచు నెక్కువగా సందడిచేయుచున్నారు.

ఆతడు — టెక్నెట్టును జేబులో పదిలపఱచుకొని — సామానులను మోయుచున్న కూలివానిలో — “బోటు-ట్రెయిను”న కనిచెప్పినాడు.

* * * * *

యస్. యస్. సాలవీను నౌకకు పై భాగముననున్న యొక హాలులో వేముకుర్చీమీద గూరుచుండి, గవాక్షముగుండా నొకపెద్ద మనుష్యుడు, అగాధములగు సముద్రజలములను బరికించుచుండెను — ఆతనిపేరు “జగదీశబాబు!”

జగదీశబాబు — తా సప్పుడే నౌక పై భాగమున నంతలోనే ఉండుటకు కారణమేమని ఆలోచింపసాగెను — వానికి వెంటనే కారణ మవగతమయినది. బొంబాయి నగరములో తన మేడమీదిగదిలో మేజా బల్లపై న గనుపించిన అవంత యుత్తరమే ఇప్పుడు తా నాడమీదనుండు టకు కారణము. ఆ ఉత్తరము రెండుదినముల క్రిందట నాతని కంట బడినది. అది వానికి మిత్రుడయిన “గంగారామ్ చెర్మకా” అను వాని చేత వ్రాయబడినది. అం దిట్లున్నది.

“నేను నీసహాయమును గోరుచున్నాను — జగదీశ! అత్యవసరము — ౮ వ తారీఖున హాకీమ్ ఖాటునొద్ద సాలవీను నౌకలో నీవు నన్ను గలసికొనవలయును — నీకు పుణ్యముండును — మరచి పోవలదు — అశ్రద్ధచేయవలదు — నేను పైయంతస్తులో నీకొఱకు కనిపెట్టుకొని యుండెదను.” ఉత్తరమునకు క్రింద గంగారామ్ చెర్మకా సంతకము

మాత్రమున్నది. అంతకంటే వేఱు విషయములేవియు నందు గనబడుట లేదు — ఆయుత్తరముతో నొకటిక్కెట్టుకూడ పంపబడినది. అటిక్కెట్టు 'సాలవీను' మీద ప్రయాణము చేయుటకని ఆశడు గ్రహించెను.

సాలవీను నొక మిక్కిలి పెద్దది. అనిఒక పెద్దగ్రామమంత యుండును. నాలుగువైపుల మహాన్నత సాధమువలె నున్నది. నౌకా నిర్మాణమున నిపుణులగువారలచేత, కొన్నిలక్షల రూప్యములను వెచ్చించి, నిర్మింప బడినది- పాశ్చాత్యనౌకలకంటే నదిమిక్కిలి మనోహరముగనుండు ననుమాట అతిశయోక్తికాదు. - అందు ప్రయాణికులు బసచేయుటకు కొన్ని వందల గదులున్నవి. వారు పాశ్చాత్య పద్ధతుల ననుసరించి, డ్యాన్సు చేయుటకుహాలు, లనేకములున్నవి. స్ట్రేగ్రాండ్స్-టెన్నిస్కోర్టులు — అంగడులు — ఇవి యవి యననేల? సాధారణముగా ప్రయాణికులకు కావలసినవస్తువు లనేకములున్నవి.

సాలవీను బొంబాయిహార్బరునుండి శిలోనుపోవనున్నది. అది హాకింఘాటుకడ ప్రయాణమారంభించును. సాధారణముగా విదేశములను జూడవలయునన్న ఉత్సాహమున్న స్త్రీపురుషులనేకులు సాలవీనులో ప్రయాణముసాగించుచుందురు. గంగారామ్చెర్క్యె యొద్దనుండివచ్చిన యుత్తరమునుజూచుకొని ఆతని నానౌకమీద దర్శించుటకు — జగదీశబాబు బండుండెను.

జగదీశబాబు — ఇంగ్లాడుదేశమునుండి తిరిగివచ్చి నాలుగుదినము లయినగాలేదు. ఆతడునుమారు రెండుసంవత్సరములకుపూర్వము ప్రపంచమునంతయుజూచిరావలయునన్న తలంపుతో బయలుదేఱిపోయినాడు. అమెరికా — ఆఫ్రికా — ఆస్ట్రేలియా మున్నగుఖండములను దర్శించి, పిమ్మట యూరపునకుబోయి — యూరపుఖండములోని వివిధదేశములలో కొన్ని నెలలుండి తుద కింగ్లాండు ప్రవేశించినాడు — ఆత డింగ్లాండులో నొకసంవత్సరము పూర్తిగావసించెను. ఆతనికి ధనమునకుకొదువలేదు;

కష్టపడివనిచేసి, ధనముసంపాదించవలయుననిలేదు — వానిపినతండ్రి మరణ కాలమందు సంవత్సరమున కిరువదివేలరూపాయిల రాబడివచ్చునాస్తిని వానిపేరవ్రాసినాడు. పైతృకమగుఆస్తి తనకునంక్రమించుటచేత — తాను మంచినక్షత్రమునబుట్టినని సంతోషించి — ఆతడు విదేశపర్యటనము నకుప్రారంభించెను — ఆపర్యటనము ముగియుటతోనే, తిరిగి హిందూ దేశముమీద వానిమనసువ్రాలినది. ఆతనికిజన్మభూమియగు బొంబాయి నగరమునకు తిరిగిరావలయునన్న యుద్దేశ్యముకలిగినది. ఆయుద్దేశ్యముతోనే జగదీశబాబు — లండనువిడిచిపెట్టి నాలుగుదినములకుపూర్వము బొంబాయిహార్బరులో కాలుపెట్టెను. ఆత డింతలోనే మరల నోడనెక్కు అవసరముకలుగునని కలనయిన దలంపలేదు —

జగదీశబాబునకు గంగారామ్చెర్మక్ స్నేహితుడు — ఆతడు వానిని మూడుసంవత్సరములకుబూర్వము మాత్రమేచూచినాడు. పిమ్మట దాను విదేశములకేగటచేత మరలవానినిజూడలేదు — కాని హిందూ దేశమునకుదిరిగివచ్చుచున్నానని తెలియజేయుచు గంగారామునకు జగదీశుడు లివరుఫూల్నుండి యుత్తరమునువ్రాసినాడు. ఆఉత్తరములో బొంబాయినగరమందలి తనమేడను దెలియజేయుచు — తా నక్కడకు వచ్చుటనే తన్నుగలసికొనవలసినదిగా వానినిగోరినాడు.

గంగారామ్ జగదీశు లిరువురు బాల్యమునుండియుగూడ మంచి స్నేహితులు — వారిస్వభావములలోను — ప్రవర్తనములలోను — దృక్పథములలోను — పరస్పరవిరుద్ధమున్నను, వారిహృదయములొక్కటే ! గంగారామ్చెర్మక్ మిక్కిలితెలివిగలవాడు. మొదటినుండియు చదువు నందు వానికాసక్తి మెండు; దానికితోడు గ్రహింపుశక్తి కూడనున్నది. జగదీశునకు చదువునం దంతగాశ్రద్ధలేదు. అందుచేతనే ఆతడుప్రవేశపరీక్ష తోనే చదువునకు స్వస్తి చెప్పినాడు కాని — వ్యాయామమం దాతని కభిలాషమపారము. పొట్లాటయన్నను, దేహబలమును వ్యక్తము

చేయు సర్కసువునులన్నను, ఆతని కుత్సాహముధికము. ఆతడు ముంచి బలశాలి.

ఈవిధముగా దృక్పథములలో నిరువురకు వ్యత్యాసమున్నను -- ఇరువురు మంచి స్నేహితులు.

గంగారామ్ చెర్మకొన కొకచెల్లెలున్నది - ఆమె నొక్కవర్యాయము మాత్రము జగదీశుడు - తన విదేశయాత్రకు ముందు, సినిమా హాలులో చూచెను. ఆమె కప్పటికి పదునెనిమిది సంవత్సరముల వయస్సుండును--

“జగదీశ్! నీకు పుణ్యముండును - మరచి పోవలదు” అను మాట లాతని మెదడును సుడిగుండమ్లుచేసి, త్రిప్పుచున్నవి. అంత అవసరమేమి వచ్చినది? చెర్మకునకు కలిగిన అపాయమేమి? ఆతడు బొంబాయి నగరములో నెచ్చటనయిన, దన్ను గలసికొనవలసినదని వ్రాసినచో - జగదీశు డంత వ్యాకులమందకపోవును. ఈ నౌకలో నెందులకు గలసికొమ్మనెనని ఆత డాలోచించెను. ఆతని హృదయ సీమలో వివిధములగు సందేహములు వెలువడినవి. కాని, కారణ మాతనికి గ్రాహ్యమయినదికాదు; ఆస్తిష్టసమస్యను భేదించుటకు చెర్మక దర్శనము కావలయును. జగదీశుడు - తానుగూడ నితర ప్రయాణికుల వలె బోటు - ట్రెయినులో “గేట్ వే” యొద్ద బయలుదేరినచో, చెర్మక కంటబడియుండునని అనుకొనెను, కాని ఆత డట్లు చేయలేదు. తనయల్లు హార్బరున కింపుక దగ్గరగా నుండుటచేత - అడ్డు దారులను బట్టి, కాలినడకతో వచ్చి -- నౌక నెక్కినాడు -- సాలవీను నౌక నెక్కిన ప్రయాణికులలో నాతడే మొదటివాడు. వానికి ముందెవ్వరు రాలేదు; వానికి తరువాతనే క్రమక్రమముగా ప్రయాణికులందఱు వచ్చిరి. బోటు -- ట్రెయిను వచ్చుటకు వేళ అయినది. బాలభాసుని కిరణజాలములు వినీలజలోపరిభాగముమీద పడుచు ప్రకృతికి వింత

సోయగమును గలిగించుచున్నది. నాకలో పనిచేయు సేవకులు -- “స్త్రీవర్ణు” సామానులను సర్దుచు తొందరగా నీప్రక్కనుండి, ఆప్రక్కకు బోవుచుండిరి. జగదీశుడు వ్యాకులపాటుతో, సముద్రజల ములమిదికి తన దృక్కులను ప్రసరించుచుండెను -- ఆతనికి ముప్పది సంవత్సరముల వయస్సుండును -- శరీరము చామనచాయగలిగి మిక్కిలి స్థూలముగనుండును. ఆతడు బాల్యమునుండియు బాగుగా వ్యాయామ శిక్షను పొందినవా డగుటచేత, బలముగనుండెను. వాని కన్నులు పెద్దవి కాకున్నను కాంతిమంతములే! మొత్తముమీద నాతడు సుందరుడు గాక పోవచ్చును, కాని వానిలో నాకర్షణశక్తికి కొదువలేదు.

జగదీశుడు, జేబులోని చుట్టను దీసి నోటఁ బెట్టుకొనెను. ఆతని హృదయములో శాంతిలేదు - గంగారామ్ ప్రాసిన యుత్తరమును మరచిపోవుటకు విశ్వప్రయత్నము లొనరించుచున్నాడు. అవి ఫలింపలేదు. వానికి పదముల చప్పుడు వినబడినది. ఆత్రముతో ప్రక్కకు తిరిగి చూచినాడు—

“అగ్గిపెట్టె ఇదిగో పుచ్చుకొనుండు” — అని పలుకుచు నొక వంగదేశీయుడు వానిని సమీపించెను. ఆతడు యుక్తవయస్సులో నున్నాడు. కాయము మిక్కిలి పలుచగ నున్నది. ఆతడు పొడగరి. రెండు పెదవులతో సిగరెట్టును బట్టుకొని, అగ్గిపుల్లను వెలుగఁదీసి — పిమ్మట నగ్గిపెట్టె నాతడు జగదీశున కందించెను.

“చిత్తము. కృతజ్ఞుడను” అని పలుకుచు జగదీశుడు చుట్టను ముట్టించుకొని, మరల నగ్గిపెట్టె నావంగదేశీయుని కిచ్చెను. ఆతడు దాని నందుకొని--సముద్రజలములను పరికించుచు ప్రక్కకు తిరిగి పోయినాడు. జగదీశుడు వానిని వెనుకనుండి చూచుచుండెను.

ఆసమయమున బోటు -- ట్రెయిన్ కూత వాని చెవుల బడినది. గంగారామ్ చెర్మన్ అందుండుననియు, వాని నిప్పుడు చూడవచ్చు

ననియుననుకొని జగదీశుడు కుర్చీనుండి లేచి -- ఆత్రముతో నొక యొక్క ఇనుప డోచలను బట్టుకొని నిలువబడి చూచుచుండెను -- రై లింకను నొక నిలిచియున్న హాకీం ఘాటునకు మైలు దూరములో నున్నది.

“మనమింక నెంతో సేపు, ఆగనక్కఱలేదు--” అనుమాటలు వానికి వినిపించినవి. ఆతడు వెనుకకు తిరిగిచూచెను. ఆకంఠము ముందు దనతోమాటలాడిన వంగదేశీయునిదికాదు - తా నున్నగదికి ప్రక్క నున్నగదిలో బసచేయుచున్న స్థూలకాయు డొకడు వచ్చినట్లు లాతడు గ్రహించెను. ఆక్రోత్తగావచ్చిన యాతడు వయసు మరలినవాడు -- నేత్రములలో వింత భావములు పొడసూపుచున్నవి. ఆతడు మాటి మాటికి కనుబొమ్మల నెగురవేయుచుండును -- వాని పెదవులమీద నొకవిధమగు మందహాసము గోచరించుచున్నది.

“మనమెప్పుడు బయలుదేరుదుము?” అని ఆతడుమరల జగదీశుని బ్రశ్నించెను.

అప్పుడే హాకీంఘాటులో -- సాలవీను నొక కంటిపెట్టుకొనియున్న పెద్ద రేకులపెద్దలో ప్రవేశించుచున్న బోటుట్రయిను నాతురతతో జూచుచు, జగదీశుడు--

“మనము సరిగా ఒంటిగంటకు బయలుదేరుదుమని” ప్రత్యుత్తర మిచ్చినాడు.

“మన మొంటిగంటకు బయలుదేరుదుమా?” అని మెల్లగా నాస్థూలకాయుడు ప్రశ్నించెను; జగదీశుడు మాటాడలేదు. మరల స్థూలకాయుడే సంభాషణ కుపక్రమించెను.

“మన మిరువురము పిప్ మేట్సు మగుటచేత నాపరిచయమును మీకు కలుగచేయుట మంచిది. -- నన్ను “శరశ్చంద్ర బోసందురు.”

“నాపేరు జగదీశుడు”

బోను -- బోటుత్రయిను నైపు చేయిచూపుచు -- “మీరొక స్నేహితునికొక కెడురు చూచుచున్నారను కొందును” అనెను.

“అగును” అని జగదీశుడు తల యూచినాడు.

“మీరదృష్టవశము -- జగదీశబాబూ! నేనీ నౌకలో నెవ్వరి నొలుగను--కాని త్వరితగతినే మీబోటుతో పరిచయముకలుగకపోవునా?” అని బోను సప్యైనాడు. అతని నేత్రములు తీవ్రముగా జగదీశుని పరికించుచున్నవి.

జగదీశుడు--“అవును--మీరొక బోటులోనికి నచ్చి నిలిచియున్న బోటు-త్రయినును నిద్రాధ్యాసముతో విస్మయమన్నాడు. బోను--తన అంగీకరముచే బతి నెట్లకే సగిరెట్లను బయటకు దీసి, కాల్పుట కారంభించెను. జగదీశుని కట్టి సిగిరెట్లను గాల్చు మనుష్యులన్న అసహ్యము; అతని సక్క-డ విడిచిపెట్టి వేతాన చోరులకు పోయిని బాగుండునని ఆతడనుకొనెను. కాని మర్యాదను చిట్టి ప్రవృత్తిరాదు కదా!

“మనము బసచేయుచున్న గెడులు రెండును -- ఒకదాని ప్రక్క-నొకటున్నదని నే ననుకొనుచున్నాను; జగదీశబాబూ! నాగది పదిహేనవది; మీరు సదుమూడవ గెడునుండి బయటకు వచ్చుచుండుట చూచి తిని.” అని బోను మెల్లగా పలికెను.

“అగును”ని జగదీశుడు మాట వలికెను.

“అయిన యెడల -- మీరు ఛాందసులు కారను కొందును.”

“అదృష్టవశాత్తు నేను ఛాందసుడనుగాను. నాకు పిచ్చి నమ్మకములు లేవు--” అని జగదీశుడు డనెను.

“ఆ బేసిన్సుఫ్యు గదిలో మీతోగూడ వసించుటకు వచ్చుచున్న మీన్నేహితుడు గూడ మీవంటి పెద్దవానుష్యుడే అయియుండవలయును. ఆయనకు కూడ సం దవిశ్వాసములు లేకపోవచ్చును.”

“లేకుండుటయే నాకోరిక—ఏగది యయిననేమి? ఎన్నవ నెంబ రయిననేమి?”

“అగును — ఎన్నవ నెంబరయిన నేమిలెందు.”

జగదీశునకు విస్తారము బోసుతో సుఖమిందు కష్టములేదు. అతని ధోరణియే వాని కనుమాయను గలిగించినది. ఎల్లగా నేదో సాకు చెప్పి, అతఁడెంతయుండి రెండవ అంతస్తునకు పోయి — బోలు — బ్రతుకునుండి వచ్చుచున్న ప్రయాణికుల నాశురభిషో చూచుచున్నాడు.

తొమ్మిది నిలిచిన హోలు అనుమినునోసిన వా'లెన్ను, క్రిక్కిరిసియుండిరి. వారిలో ముందుగా వచ్చుచున్న వారు సోక యొక్క మొదటి అంతస్తున కొకరి నొకరు శోక్రిసికొనుచు వచ్చుచుండిరి. కాని పైన నిలువబడి చూచుచున్న జగదీశబాబునకు ప్రయాణికుల తలపాగాలు — టోపీలు తప్ప ముఖములు కనుపించుట లేదు. గంగారామ్ చర్మక్ ఆ జనసమూహములో నున్నాడనియే అతని తలంపు. అతడు సోకయొక్క పై భాగమునకు తక్కుంగల వారితో బోచుక్కనప్పుడు తప్పక తన కంట బడునని అతడు నమ్ముచున్నాడు. గంగారాముని జూచి మూడు సంవత్సరములు రమారమికావచ్చినను — ఆమూండు సంవత్సరములలో నాతనిలో ననేకములయిన మార్పులు కలిగినను — దా నాతనిని సులభముగా గుఱుతున్నట్లుగనని జగదీశుఁ డనుకొనుచుండెను. అతఁడు రెప్ప వ్రాల్చునుండ దీక్షతో ప్రయాణికులను బరికించి నాడు. కాని వానికి స్నేహితుని జాడ కనబడలేదు.

ఇక రెండవ అంతస్తుమీద దానున్న లాభములేదనియు — క్రిందకుదిగి “స్మోకింగ్ రూము”లో కనుపెట్టకొని యుండిన యెడల గంగారాముని సుఖపుగా కలసికొనవచ్చుననియు దలంచి - జగదీశుడు వడిగా నెట్టకొలిచ్చుదావరా మొదటి యంతస్తునందున్న స్మోకింగ్

నూములో ప్రవేశించెను. రేకుల షేడ్లలోని ప్రయాణికులు — ఓడ యొక్క లోపలిభాగమునకు వచ్చిన వెనుక — స్మోకింగ్ రూమును దాటి ఇతర ప్రదేశములకు పోవలయును. అందుచేత నాత డక్కడ తన మిత్రుని నూడవచ్చునని భ్రమించెను. కాని స్మోకింగ్ రూములో నొక్క ప్రయాణికుడు తప్ప ఇతరు లేవరు — ఆతడు తొలుత జగదీశుని కిచ్చెట్ట నిచ్చిన వంగిదోయుడు!

జగదీశబాబు — ఆత్రిముతో నోడయొక్క సింహద్వారము నొక్క పోవలయునని ప్రయత్నించెను. కాని ఆతడు సాలవీను సౌక నారోహించుట కిదయే మొదటిపర్యాయము. అందుచేతనా యోడను గూర్చి ఆతడుతగా ఎఱుగిడు; ఆతనికి ఒక “స్టెవర్డు”యిన గంట బడ లేడు. ఏమిచేయుటకును దోచక, జగదీశుడు మరల మూడవఅంతస్తు మీదికిపోయినాడు. అప్పటికి స్టెవర్డులు ప్రయాణికుల సామానులను పోచ్చి — వారి వారి గదులలో పదిల పఱచుచుండిరి. మఱికొందఱు వారికి గదులలోనికి మార్గములను జూపుచుండిరి. ఆతని కతర ప్రయాణికు లెందఱో కంటబడిరి. కాని — తానాత్రిముతో వెదకుచున్న యవకు డగపడలేదు.

జగదీశ్!..... నీకుపుణ్యముండును — మరచిపోకుము — అన్న ఉత్తరములోని మాటలు వానికి మరల జ్ఞప్తికి వచ్చినవి కాని గంగారా మింకను గనబడలేదు. తుదకాతనికొక అనుమానముతోచినది; గంగారా మంతకుముందే పదుమూడవ నెంబరుగదిలో ప్రవేశించి యుండవచ్చును. ఆ జనసమూహములో తాను వానిని గుఱుతించి యుండక పోవచ్చును — అగును; అందులకు సందేహములేదు. — ఇట్లు భావించి జగదీశుడు వడిగా తాను బసచేసిన గదివంకకు నడువసాగెను. ఆసమయమున నాతనికి స్టెవర్డుదురుపడెను. ఆస్టెవర్డు స్థూలకాయుడు — వానికి శరీరమెంత పెద్దదో — తల అంతచిన్నది. ఒడలిచాయ జీడి

పిక్కను తెలు పనిపించును. జగదీశుడు వానిని మొదటినుండియు నేవ గించుకొను చుండెను.

“పదుమూడవ నెంబరు గదిలో నానో బాగు బసచేయ గోరిన గంగారామ్ చెర్మకగారు — అందు పువ్వేళించుట నీవు చూచితివా?” అని ఆతడు ప్రశ్నించెను.

“చిత్తము వాగొకటికామునకు మూదా గదిలో ప్రవేశించిరి”

ఆప్రత్యుత్తర మొసగా స్త్రీవగు శిశువరగా తన పనివీధ పోయెను. జగదీశుడు సంతోషముతో తన గది దిక్కునకు వెళ్ళినాడు. ఆతడు గది తలుపును లోనికి త్రోసి తెరిచి, అందు ప్రవేశించెను.

ఆ గదిలో—గుమ్మము దెస వీపునుంచి — గోడకానుకొని యొకవ్యక్తి నిలువబడియుండెను. కొగ్గిహొటలు యజమానుడగున రమేంద్రదత్తు నక్కడకు తీసికొనివచ్చినవో—ఆవ్యక్తి నాతడు సులభముగా గుఱుతుపట్టగలడు. ఆవ్యక్తియే వాని శిష్యుడులో “బి. చిన్నా” అని సంతకమును జేసినాడు; కాని ఆవ్యక్తి జగదీశునకు స్నేహితుడు— గంగారామ్ చెర్మక! ఆతని సాలవీక నొక్కిన సత్యవసరముగా వచ్చి కలసికొమ్మని ఉత్తరము మూలముగా కూర్చుంటాడు!

గంగారామ్ చెర్మక — ఒక తెలుగింక — త్రాగిన వానివలె గోడనుండి క్రిందకు జూలుచుండెను.

“చెర్మక!” అని బ్రిజ్జగా నుత్సాహముతో పిలుచుచు, జగదీశుడు వాని యెదుటకు బోయి నిలువబడెను. హఠాత్తుగా నాతని ఉత్సాహమంతరించినది. దాని స్థానమున విస్మయము బయలు దేజినది. గంగారాముని ఆకృతి వానికి వింతగా తోచినది—జగదీశుడు తల వని తలంపుగా తృప్తిపడెను.

ఆత డాశ్చర్యముతో మెల్లగా, గంగారాముని భుజముమీద చేతితో తట్టెను. ఆసమయమున నాతనికి కట్టెదుట నెర్రని అక్షరములు నాలుగు కంటబడినవి—

“ఎట్ట తేలు”

ఆ అక్షరము లెర్రగానున్నవి — ఇంకను తడిగనేయుండుటచేత నవి అప్పుడే వ్రాయబడిన వనుట నిక్కవము. జగదీశుడు — ఆశ్చర్య చూతుడాయెను; ఆతని చేయి, అప్రయత్నముగా గంగారాముని భుజమును బట్టుకొని ఊగించినది.

అప్పుడు — గంగారామ్ చెర్మో — (జి. చెంగ్లా) యొక్క మృత కళేబరము గోడనుండి క్రమక్రమముగా క్రిందకు జాతి జగదీశుని పాదముల సన్నిధిని బడినది!

రెండవ ప్రకరణము.

జగదీశునకు పండ్లు దిట్టకఱచుకొని పోయినవి. ఆతని నోటినుండి మాట వెలువడలేదు. తెల్లబోయి, ఆతడు క్రిందికిచూచుచు నిలువబడెను. వాని నోటిలోని చుట్ట అట్లేయున్నది.

ఆతఁడా చుట్టను దీసి పాటవేసి — క్రింద కూలబడెను. ఆతడు మరల లేచి చూచునదికి వానిచేతులకు రక్తమంటుకొన్నది.

“ఓయి భగవంతుడా!” అనుచు నాతడు తనపాదములచెంత నొకకత్తిని జూచెను.

“ఆత్మ హత్యయా?” అని ఆతడు తొలుత తనలో తాను ప్రశ్నించుకొనెను. కాదు — ఆత్మహత్యకాదు. ఆతడు గంగారాముని

బాగుగా నెఱుగును; వాని స్వభావ మాతృహత్యకు, ప్రేరేపింపదని ఆతడు దృఢముగా విశ్వసించెను.

హత్య! దారుణముగు హత్య! గంగారాముని మెడ — ఈచెవి నుండి ఆచెవివఱకు క్రిందబడియున్న పిల్లతో నెఱుగబడినది. అందులకు సందేహము లేదు?

జగదీశునకా గోడమీద వ్రాయబడిన పేరు మరల నొకర్యాయము దృక్పథమున నిలిచినది. అది రక్తముచేత వ్రాయబడినది. “నాశక్తిని నీవేమెఱుగుచువు? నారహస్యము నెవరుకనెఱుగిలను?” అను ప్రశ్నలతో దన్ను పరిహసించుచున్నాడు—

“ఎఱ్ఱతేలు”—

అను పేరు వానికి గప్పట్టుచున్నది. జగదీశుడు కథామాత్రము తీవ్రముగా నాలోచించినాడు. ఆ పేరు గంగారామునిచేతనే వ్రాయబడినదని ఆతడు తలంచెను. పాపము! అనిర్భాగ్యుడే తన్ను హత్య గావించిన వానిని లోక మెఱుంగుట కామాత్ర మవకాశమును గల్పించినాడు—ఆ అక్షరముల నాతడు — రస రక్తముతో — అవనాసకాల మందు ఎదుటనున్న గోడమీద వ్రాసినాడు. కాని భావమేమి? జగదీశునకు గ్రాహ్యము కాలేదు. వాని కన్నలూ భయంకరదృశ్యమునకు పచ్చబడినవి; మెడకు సుశిగుడమువలె నయిచది. భావములు చెదరి పోయినవి. ప్రశాంతమగు మనస్సుతో నేవిషయమును గుఱించియొస నాలోచించుట కప్పట్ల వానికి శక్తి చాలదు—ఎర్రతేలేలనగా నట్టిమేమో!—ఆ ఎర్రతేలేలే హంతకుడై యుండునో! హంతకు నన్వేషించుటకా ‘ఎర్రతేలే’ను పేరెంతవఱకు సహాయపడునో — జగదీశునకు బోధపడలేదు. అతఁ డీవిధముగా జరుగునని కలనయిన ననుకొని యుండలేదు!

జగదీశుడు మెల్లగా తలుపును మూసి — ఈవలకు — హాలు లోనికి వచ్చినాడు. వానికి దూరమున నిలువబడి ఆవంగదేశీయుడు తదేకదృష్టితో నాగదిని దిలకించుచుండెను.

“ఏమి జరిగినది? ప్రమాదమేదయిన వాటిల్లెనా?” అను ప్రశ్న మాతని నోటినుండి వెలువడినది.

“అవును — హత్య!” అని జగదీశుడు మాటువలికెను. హఠాత్తుగా నావంగదేశుని ముఖలక్షణములు మాటిపోయినవి. ఆతని కన్నులలో నుద్రేకము పొడసూపినది — ముఖ మెఱ్ఱబారినది. జగదీశుడు వానిని గనిపెట్టుచునేయుండెను — ఆతని మెదడులో నొక అనుమానము కలిగినది — ఆయువకుడు తన స్నేహితుని హత్యను గుఱించి ఎటుగూనాయని ఆతడనుకొనెను.

“అగును — హత్య!” అని గట్టిగా మరల జగదీశుడు పలికెను. “అక్కడ హత్యయా?” అని వంగదేశీయుడు తన దృక్కులను గదివంకకు పుత్తెంచివాడు — జగదీశుడు తల నుంకించెను. తోడనే, ఆతడు వడిగా గది యొద్దకు నడువసాగెను — కాని జగదీశుడు మిన్నకుండ లేదు. వాని కంటె ముందుగా తాను గది యొద్దకు బోయి — తలుపున కడ్లుగా నిలువబడినాడు — వంగదేశీయునకు లోనకు ప్రవేశించుట కవకాశము కలుగలేదు.

“అయ్యా! మీరు లోనికి వెళ్ళరాదు—” అని మోమోటము లేకుండ జగదీశుడు పలికెను. అప్పుడు వంగదేశీయుడు, చేయునది లేక మెల్లగా వెనుకకు తగ్గినాడు.

ఆహాలునకు దూరమున ప్రయాణికు లనేకులు గుంపుగూడి యుండిరి. స్త్రీవర్ణులు కొంతమంది, వారిని గదులలోనికి పంపుచుండిరి. మృతకళేబరమున్న గదికి జగదీశుడు తాళమును వేసినాడు — పిమ్మట ఆతాళమును పదిలముగా తన జేబులో దాచుకొని, ఆసమయమున

గదులలో ప్రవేశించుచున్న యిరువురు స్త్రీలను, ఒకయవకుని ఆతడు చూచుచుండెను.

“అయ్యా!—నాకు చెప్పుడు—” అని ఆవంగదేశీయుడు జగదీశుని భుజమును బట్టుకొని, కనిపినాడు — జగదీశునకు మరల ననుమానము కలిగినది. గంగారామ్ చెర్మకొయ్యక్క— దారుణహత్యతో నాతని కొక విధమగు సంబంధమున్నదా యని, ఆతడు తనలో ననుకొనెను.

“మీన్నే హితుడా?” అని ఆవంగదేశీయు డాతని నుద్దేశించి ప్రశ్నించెను — జగదీశుడు తల నాడించెను.

“హత్య కావినబడెనా! ఆపని నెవరు చేసిరో మీరేమియు నెఱుంగరా?”

“నాకేమియు తెలియదు — నేనేమియు నెఱుగను, మీ రీవిషయమై నోరెత్తవద్దు—”

“అలాగుననే — పర్సరునకు మీ రీరహస్యమును జెప్పవలసి యుండు ననుకొందును.”

జగదీశుడు తలయూచెను.

“అటులయిన నే నిక్కడ ఉండెదను — ఆగదిలో నెవ్వరును బ్రవేశింపకుండజూచెదను—ఆతలు పితరులు తీయకుండుటయే మంచిది.”

“అవును — తీయరాదు — ” అని పలుకుచు జగదీశుడు మరలనొకపరి గది తాళమును బరిశీలించి, పిమ్మట నాత్రముతో — పర్సర్సు ఆఫీసు వైపునకు నడచిపోయెను. వంగదేశీయుడు — ఆతడు హాలునుదాటి పోవువఱకు వెనుకనుండి వానిని గనిపెట్టుచునే యుండెను. ఆతని దృక్పథమున జగదీశుడు పడుటలేదు —

నాలుగవ అంతస్తుమీద సంతోషకరమగు డ్యాన్సు ట్యూను వాయిచుచున్న ఆర్చెస్ట్రాగానము వానిచెవుల బడుచున్నది.

పలుచగను పొడవుగనుడిన్న ఆ వంగదేశీయు డొక పర్యాయము కుడి యెడమలకు తనదృష్టిని సారించెను. ఆ ఊణమున హాలులో నెవ్వరులేరు — సెకండుక్కు ఇతర భాగములందు జనులు క్రిక్కిరిసియున్నను స్త్రీవర్గులు సామానులనెత్తి పడవేయుచు పెద్దచప్పుడు గావించుచున్నను — హాలులో మాత్రమొక పిట్టయైనలేదు — ఆతడు గంగారాముని మృత కోబరము పడియున్నగదిని సమీపించినాడు. పిమ్మట తన అంగీజేబులోనున్న తాళపుగుత్తిని బయటకుదీసి — తానీవఱకే యస్. యస్. సాలవీను తొకరెక్కు పదుమూడవనెంబరు స్టేటురూము తలుపున కే తాళపుచెవి పనికివచ్చునో, ఎఱిగినట్లొక తాళపుచెవిని కప్పలోదూర్చి చిటికెలో తలుపును దీసినాడు — ఆతడు మెల్లగా లోన ప్రవేశించి, తన వెనుక తలుపును మూసికొనెను.

సరిగా అటువదిసెకండ్ల కాలమయినగాలేదు. ఆతడు గదినుండి బయటకువచ్చి, మరల నెప్పటియట్ల తలుపునుమూసి తాళమును బిగించినాడు — “గంగారామ్ చెర్మక్ గతించిపోయెను! — పాపము! ఈ ఓడ మీద నాతడు పదినిముషముల వఱకయిన జీవములతో నుండలేదు — అంతలోనే ఎర్రతేలు వానింగడతేర్చినది! — ” అని ఆతడు తనలో తానే సణుగుకొనెను.

* * * * *

సాలవీను నౌకాధిపతి—డాక్టరు పరీక్షించుచున్న మృతకళేబరమును తేల్చుటచూచుచుండెను. ఆతని కన్నులలో నాత్రము స్పష్టపడుచున్నది. పదుమూడవనెంబరు గదిలో నమకూడిన విషాదాంతగాథ—డాక్టరు, మృతుడయినయువకు డాత్మహత్య గావించికొని యుండుననుట తన యభిప్రాయముని చెప్పినను—రక్షక భటాధికారుల చేత హత్యగా భావింపబడినచో—తన ఓడ కొంతవఱకు ప్రయాణమాలస్యముగా చేయవలయునని ఆతడు భయపడుచుండెను.

పదుమూడవగదిలో మృతకళేబరమును ఆశ్చర్యముతోను — ఆత్రముతోను పరికించుచు, డాక్టరు నోటినుండి వెలువడుమాటకొఱ కెదురుసూచుచున్న వారిలో నిరువురు రక్షకభటాధి కారులుండిరి— ఒకమనుష్యుడు—పర్సర్ ఒకడు నౌకాధిపతి.

ఆవ్యక్తలలోకెల్ల నౌకాధిపతియే చూపణుల దృక్కులను ద్వరితగతి నాకర్షింపగలడు. అతని ముఖము సముద్రవాయువునకు పాలి పోయియున్నది—నేత్రములు వానికి సముద్రయానమందుగల చిరకాలానుభవమును సూచించుచున్నవి. ఆతడు మిక్కిలి పట్టివాడయ్యి— రీవిగలవాడు!

ఆగదిలోగూడిన వారందఱు మోహముతో — రెప్పవేయకుండ నామృతకళేబరమును దిలకించుచుండిరి.

“ఏమి! పర్యవసానమేమి!” అని నౌకాధిపతి మోహనమెహతా డాక్టరును బ్రశ్నించెను.

రక్షకభటాధికారులకు జెందినడాక్టరు, తన పరీక్షను ముగించినాడు.

“ఆత్మహత్య! అందులకు సందేహములేదు — కత్తి, ఒకప్రక్కనుండి వేటొకప్రక్కకు లాగఁబడియుండుటవలన నే నట్లు చూడ్చిగా తలంచుచున్నాను - ప్రాయశః శవమును గోసినపిమ్మట కూడ — అట్లు తేలునని నేను చెప్పగలను.” అను మాటలు డాక్టరు నోటినుండి వెలువడినవి. వాని నాలకించుటతోనే — మోహనమెహతా బ్రతుకు జీవుడా! అనునట్లు నిట్టూర్పువిడిచెను. పర్సరుయొక్క ముఖలక్షణములు— వాని యధికారిముఖలక్షణముల ననుసరించియేయున్నవి.

“అటులయినచో—అయ్యా! కెట్టేగారా! మీఁడ ఆగవలసిన అవసరములేదు; ఓడకు క్రిందనున్న వైద్యాలయసేవకలువచ్చి యిక్కడనుండి ఈమృతకళేబరమును దీసికొనిపోవుదురు. దయచేసి మీరు నాకు

వాంగ్మూలమొకటి యిప్పింపుడు — అయ్యా! డాక్టరుగానూ! మీనుండి కూడ నాకు వాంగ్మూల మవసరము—” అని రక్షకభటాధికారులలో నొకడనెను — డాక్టరు తలయూచెను — ఆరక్షకభటాధికారి మరల నౌకాధిపతి నుద్దేశించి—“ఒకవేళ ముందుముం దేవయిన నితర గండర గోళములు రాకుండ — ఆగది తలుపును మూసియుంచుడని మిమ్ములను నేను కోరుచున్నాను. ప్రయాణము ముగియు వఱకు నట్లు చేయుటకు మీకభ్యంతరముండదు గదా?” అని అడిగెను.

“అభ్యంతరమేదియులేదు — నే నీవఱకే, ఈగదిలో బసచేయ వలసిన పెద్దమనుష్యుని — జగదీశబాబును — వేతూక గదికి మార్చి తిని — ఆతడు — —” అని పర్సరు — ఏదియో చెప్పబోవుచుండ గనే — రక్షకభటాధికారి వాని మాటకడ్డుతగిలెను.

“ఓహో! అగును — నే నాతని నొకపరిచూడవలసియున్నది — ఆతనినుండి కూడ స్టేటుమెంటు తీసికొనవలయును -” అనుచు నాతడు పర్సరు నవలోకించి మరల నిట్లడిగెను—

“మీరెఱిగినంతవఱకు — ఇప్పుడు మృతుడయిన యీతని కీయోడమీఁద బందుగులుగాని, స్నేహితులుగాని — ఎవ్వరు లేరన్న మాట?”

“లేరు—” అని పర్సరు ప్రత్యుత్తరమిచ్చెను. అట్లు చెప్పటలో పర్సరు అబద్ధమాడలేదు—జగదీశుడు తాను గాంచిన శవమును గుఱించి, వాని కెఱిగించినప్పుడు—తనకును మృతుడయిన గంగారామ్మచెర్మను నకును సంబంధమున్నదని గాని, స్నేహమున్నదనిగాని ఎఱిగింపలేదు — ఆవిషయమై ఆతడు మౌనము వహించుటకు కొన్ని కారణములున్నవి.

రక్షకభటాధికారుల దృష్టి ఒక పర్యాయము గోడమీద వ్రాయ బడిన “ఎర్సితేలు” అను దాని మీదబడినది. అది చనిపోయిన వాని రక్తముతో వ్రాయబడినదని వారు గ్రహించి, ఆశ్చర్యపడసాగిరి.

“ఎట్టతేలు!—చాల చిత్రముగనున్నది. ప్రాయశః మరణము నకు ముందీతనికి మతిభ్రమణము కలిగియుండవచ్చును—అగును. ఈతనికేకాదు; ఆత్మహత్యకు బాల్పడువారి కందఱకు మతిభ్రమణమే సంభవించును—” అను మాట లాయరువురిలో నొకని నోటినుండి వెలువడినవి—

అమాటలకు నొకాధిపతి — మోహనమెహతా — వేలు వ్యాఖ్యానములు సేయక, మానముగో తలనుకుంచినాడు; కాని ఆతనికి మెదడులో పరస్పర విరుద్ధములగు భావము లనేకములు పొడసూపుచున్నవి. గంగారామ్ చెర్మక—తన కింతమునుండి ప్రవించిన రక్తములో వ్రేలుముంచి స్వయముగా గోడమీద—‘ఎర్రితేలు’ అను సూరముల నెందులకు వ్రాయవలయును?—ఆత డాత్మహత్యనే గావించుకొని యున్నచో నటు లెందులకు వ్రాసియుండును? దారుణమగు తన మరణమును గుఱించి లోక మెఱుంగుట కాతడేదో “స్టూ” విడిచినాడు— అని ఆతడు తనలో తాననుకొనెను—

కాని, రక్షకభటాధికారులకు మెహతా తన అభిప్రాయ మెఱిగింప దలచుకొనలేదు — హత్యారహస్యమును భేధించు కార్యము వారిది. నొకను ప్రయాణము సాగించు కార్యమాలేనిది — సాధ్యమయినంత త్వరలో నాలస్యము చేయకుండ, సాలవీను బయలు దేరవలయును— ఆహత్యను గుఱించిన గందరగోళ మెవ్వరికిని డెలియరాదు - నిజమునకు మెహతాకు - గంగారాముని మృతకళేబరమును బరిశీలింపవచ్చిన అయిదువురి రక్షకభటుల యెడల నంత గౌరవములేదు — వారు విశేష ప్రజ్ఞకలవారు కారని ఆతడు కనిపెట్టెను. కాని ఆతడు నోరు విప్పలేదు. మెహతా అభిప్రాయముతో నేకీభవించిన యువకు డొక్కడు మాత్రమా ఓడమీదనుండెను—ఆతడు జగదీశుడు,

సాలవీను హాకింఘాటును విడిచి—మెల్లగాకదలిపోవుచున్నది. దాని పెట్టుకొనియున్న వందలకొలదియున్న చిన్న పడవలు తల్లితోనున్న పిల్లలవలె నగాఢసముద్రజలములమీద ప్రయాణమును సాగించుచున్నవి.

జగదీశబాబు — మూడవఅంతస్తులో — హాలునందుగల ఒక కుర్చీప్రక్క నిలువబడి ఇనుపయూచల నానుకొనియుండెను. ఆతనికి చుట్టకాలుచుట యందభిలాష మెండు. పాశ్చాత్య దేశీయులవలె నాతడు చుట్టను — పైపులో పెట్టి కాలుచుండును. ఆతడు మెల్లమెల్లగా పొగను ప్రక్కకు పుచ్చెంచుచుండెను. ఆతని హృదయములో ప్రశాంతత లేదు. ఆలోచనలపైని ఆలోచనలు — సందేహములమీద సందేహములు వారికి దోచుచున్నవి.

“ఆత్మహత్య!” అను మాట అప్రయత్నముగా వాని నోటి నుండి వెలువడినది. నౌక యొక్క ఉపరిభాగములోనున్న ప్రయాణికులతోబాటు — ఆతడును, గంగారామును మృతకదేబరమును మునుగుతో “మోటారు — ఆంబ్యులన్సు” యొక్క గొని పోబడుటచూచినాడు. ఆముసుగులోనున్నది శవమున్న రహస్యము నాతడును, గొలదిమంది మాత్రమే యెఱుగుదురు — ప్రయాణికులలో చాలమందికి — ఆకస్మికముగా నౌక మనుజుడు జబ్బుచేసి, స్పృహదప్పి పడిపోవుట చేతనే, సాలవీను బయలుదేరుట కించుకనేపు ఆలస్యమయినదన్న విషయము తెలిసినది - కాని పదుమూడవ నెంబరు గదిలో దారుణము — ఆశ్చర్యకరము -- అభీలమునగు హత్య యని యెవ్వరును వినలేదు.

“కాదు -- ఆత్మహత్యకాదు—” అని జగదీశుడు మరల తనలో దాను తర్కించుకొనుచు పలికెను. పోలీసు — సర్జను లిరువురు స్పష్టముగా ఆత్మహత్యయని చెప్పినను, జగదీశునకు నమ్మకము కుదురలేదు — ఆతడు, గంగారాముని బౌల్యమునుండియు నెఱుగును — ఎట్టి విషమసంకటము సంప్రాప్తమయినను, గంగారామ్ స్వయముగా, తన

చేతులతో, తన సమాధిని శ్రవ్యకోదని దృఢముగా విశ్వసించియుండెను. విశేషించి — గోడమీద మరణకాలము చాతనిచేత వ్రాయబడిన పేరే ప్రబలసాక్ష్యము హత్య—!

సందేహములేదు — గంగారామ్ చెర్యన్ చారుణముగా హత్య చేయబడెను. జగదీశు డ్లు తలంచుటచేతనే — ఆరహస్యమును భేదించువఱకు నోడమీదనే యుండవలయునని ఆతడు నిశ్చయించుకొనెను. ఆతని నిశ్చయమును మాటిమాటికి — ‘ఎర్రతేల’ను మాట బలపఱచుచున్నది. బహుశః గంగారాముని హత్యగావించి దుర్మార్గు డాయోడ మీదనేయున్నాడని జగదీశుడు తలంచెను.

“ఆహా! జగదీశబాబూ! చివఱకు మనము బయలుదేరితిమన్న మాట!” అనుచు స్థూలకాయుడు — బోను నోటిలో సెంచెన్ సిగరెట్టుతో నాతని మ్రోల ప్రత్యక్షమాయెను.

జగదీశుడు మాటువలుకలేదు; తలయూచెను.

“పాప మెవ్వడో నిర్భాగ్యుడు — ఆకస్మికముగా జబ్బుచేయుట వలన స్పృహదప్పినాడట — అందుచేతనే — ఈఆలస్యము; స్త్రీవర్ధనాకు చెప్పినాడు —” అని బోను మరల నుడివెను.

“అలాగునా?” అని జగదీశు డాశ్చర్య మభినయించుచు ప్రశ్నించెను.

“అన్నట్లు — జగదీశబాబూ! — — — మీన్నేహితుడు — — — —” అని బోసింకను పూర్తిగా ప్రశ్నింపకముందే, జగదీశుడు—

“ఆత డీటడలో లేడు —” అని మెల్లగా మాటువలికెను.

సాలవీను కొంచెమువడిగా పోవుచున్నది — దానిరెండవ అంతస్తునందున్న ఆరెప్పొహాయిగాపాడుచున్నది; సముద్రజలముల

మీదనుండి వచ్చుచున్న చల్లనిగాలితోబాటు — ఉప్పుకూడ జగదీశుని నాసికకు దగులుచున్నది.

“అతడీ యోడలోలేడా? పాపము! బోటు — ట్రెయిన్ దాటి పోయియుండును — ఆతని కదృప్తములేదు — ” అని పలుకుచు బోసు — జాగరూకతతో జగదీశుని ముఖలక్షణములను బరికించుచుండెను — ఆతడంతటితో మిన్నకుండలేదు. “జగదీశబాబూ! నేను చెప్పలేదా? పదుమూడవనెంబరు గల గది అంతమంచిదికాదు — మీకుగాకపోయిన, మీన్నే హితుని కయిననది కష్టకారణమై యుండడిదే!”

జగదీశుడు, విస్మయముతో — అపలుకులను ముగించి, ప్రక్కకుపోవుచున్న బోసును బరికించెను — నిజమునకు గంగారాముని హత్యనుగుఱించి, ఈతడేమియునెఱుగడా? అనుప్రశ్నవానిలో నుదయించినది. ఆతనికి మొదట — వంగదేశస్థునిమీదను — తరువాత, బోసుమీదను సందేహముకలిగినది. కాని ఇదమిద్ధమని నిర్ణయించుట కవకాశములేదు — సందుదొరకలేదు.

ఆతడు హృదయభారముతో హాలును విడిచిపెట్టి — ప్రయాణికులందఱు కలసి ఇష్టాగోష్ఠి సలుపుచున్న వేటొకగదియొద్దకు పోవుచున్నాడు — గంగారాముని హత్య మరచిపోవుదమన్నను, ఆతనికి మరపు వచ్చుటలేదు —

“జగదీశ్! నీకు పుణ్యముండును — మరచిపోకుము — ” అను వానియు త్తరమునందలి మాటలనాతడు మరల జ్ఞప్తికిదెచ్చుకొనెను — నిస్సందేహముగా గంగారా మపాయమును శంకించినాడు - శంకించుట చేతనే — ఆవిధముగా తనకు త్తరమును వ్రాసినాడు - ఇంతకు నీయోడ మీదనన్నేల గలసికొమ్మని వ్రాయవలయును? ఇక్కడెందులకు హత్య కావింపబడవలయును? నేనువానియింటికిపోయి — ఉత్తరము వచ్చిన

మెనుక — వానిని గుఱించి ప్రశ్నించితిని — ఆతడప్పుడే రెండువారములకు పూర్వమే ఇల్లును విడిచి వెళ్లెననియు నెక్కడకు వెళ్లుచున్నదియు తమకు చెప్పలేదనియు నింటిలోనివారు బదులుచెప్పిరి. కనుక గంగా రామునిహత్యతో నీయోడకు సంబంధమున్నది — హంతుకు డీక్షణ మందుగూడ నోడమీదనేయున్నాడు — ” అని ఆతడు తనలో ననుకొనెను.

“ఎర్రతేలు!”

ఆపేరు వాని కాశ్చర్యమును గలిగించుచున్నది—హత్యకును—ఎర్రతేలునకు దృఢమగు సంబంధమేదియో యున్నదని జగదీశుని సమ్మతము—

“చివఱకు పోలీసువారు—ఆత్మహత్యయని నిర్ణయించిరా!” అనుమాటలు హఠాత్తుగా నాతని చెవిలోబడినవి. ఆతడింతవఱకును దనకొక గజముదూరమున నిలువబడియున్న వంగదేశీయునిజూడనేలేడు. ఆ వంగదేశీయుడు జగదీశుని దగ్గఱకువచ్చి, ఇతరులెవ్వరు వినకుండ నారీతిని బ్రశ్నించినాడు. ఆప్రశ్న — జగదీశుని హృదయములో నది వఱకుగల భావములకు మార్పుగలిగించినది. వానిసందేహమిప్పుడు యదార్థమైనది — వంగదేశీయుడు నిజముగా నాహత్యను గుఱించి యెఱుగునని ఆతడిప్పుడు రూఢిగా తలంచెను.

క్షణకాలమొకరినొక రిరువురు తీవ్రముగా పరికించుకొనిరి. “అగును—పోలీసువా రాత్మహత్యయని నిర్ణయించిరి—” అని కట్టుబట్టగా జగదీశుడు మాటువలికెను.

“జగదీశబాబూ! మీయభిప్రాయమేమి? మీరేమందురు!”

“నే నేమందును? ఏమయినదియు పోలీసువారే చెప్పవలయును—”

“అగును రెండు—— హత్యయినను, ఆత్మహత్యఅయినను, లేక మతేమయినను, మీన్నేహితుని విషాదాంత మరణము మిమ్ములను ప్రయాణమునుండి విరమింపజేయలేదు——” అని వంగదేశీయుడు మందమగు ధ్వనితోపలికెను.

జగదీశు డాశ్చర్యమభినయించినాడు — ఆతని ఆశ్చర్యభావము ఊణములో వంగదేశీయునకు వ్యక్తపడినది——

“జగదీశబాబూ! ఆతడు — పాప మాతడు! — మీన్నేహితుడని మీరు నాతో చెప్పితిరి — అయినను, మీరింకను ప్రయాణము సాగించుచున్నారు.”

“అగును — సాగించుచున్నాను; అందులకు కారణమున్నది. నేను — నామిత్రుడు హత్య కావింపబడెనని గట్టిగా నమ్ముచున్నాను; ఆతనిని హత్యజేసిన దుర్మార్గు నన్వేషించుటకు నేను ప్రయత్నించుచున్నాను — హంతకు డీయోడమీదనే యున్నా డనుట నాకు విధితము——” అని పలుకుచు జగదీశుడు వంగదేశీయుని ముఖచిహ్నములను జాగ్రత్తగా, పరిశీలించుచుండెను.

అపలుకులలో సవాలున్నది — ఆసవాలును సులభముగా వంగదేశీయుడు గ్రహించినాడు.

“జగదీశబాబూ! ఈహత్యతో నాకు సంబంధమున్నదని మీరొకసందేహించుచుంటిరా?” అని ఆత డాకస్మికముగా నడిగెను.

ఒకటి, లేక — రెండునిముషములవఱకు జగదీశుడు నోరు విప్పలేదు — తరువాత నొకపరి భుజము లెగురవేసినాడు.

“ఏమో, ఎవ్వ రెఱుగుదురు?”

“ఓహో! ఆలాగునా?” అనుచు వంగదేశీయుడు, అంగీకేటునుండి ఒకసిగరెట్టును బయటకు దీసి, ముట్టించెను.

“బాగున్నది — జగదీశబాబూ! బాగున్నది — మీకు గల అనుమానము నాకు మాత్ర మెందుకుండరాదు? మీన్నేహితుడు — గంగారామ్చెర్మన్ — అవును; ఆతనిపే రదే — హత్య గావింపబడెనని మీ రెఱింగియుండియు, మీరు పోలీసువారికి న్యాయముగా చెప్ప వలసిన రహస్యములను గూడ, చెప్పక దాచుటవలన — మీరే ఆతనిని హత్య కావించితిరని నేనెందుల కనుమానింపరాదు? హత్యను గావించి, ఏమియు నెఱుగనివానివలె నటించుచు నీదేశమునుండి పాటిపోవుటకు ప్రయత్నించుచున్నారని నే నన్నచో — —” ఆతడు తనమాటను ముగింపలేదు; జాగరూకతతో జగదీశుని ముఖలక్షణములను బరికించు చుండెను.

“నేను పోలీసువారికి - హత్య కావింపబడిన యాతడు నాన్నేహితుడని చెప్పకుండుటకు కారణమున్నది; విచారణలో పాల్గొనుటకు నాకిష్టములేదు — నేను నాలభిప్రాయము నీవఱకే మీరెఱిగించితిని — మీ రేమనుకొన్నను, నాకు బాధలేదు — నేను లక్ష్యపెట్టను.” అని జగదీశుడు కఠినముగా ప్రత్యుత్తరమిచ్చెను.

వంగదేశీయు షోకక్షణమువఱకు నవ్వెను.

“మీరు హంతకులని నే ననుకొనను; గంగారాముని హత్య గావించినవాడు నిస్సందేహముగ నీయోడమీదేయున్నాడని నే నెఱుగుదును - మీముఖలక్షణములనుబట్టి మీరు నిర్దోషులని నేను గ్రహింపగలను — ఎట్టివారైనైన ముఖమును జూచినంత మాత్రాన - వారి స్వభావమును నేను చెప్పగలను; ఆశక్తి సామర్థ్యములు నాకడ నున్నవి. కాదు — మీరు హంతకులుకాదు, నేను గట్టిగా ఆమాటను చెప్పగలను. గంగారామ్చెర్మన్యొక్క హంతుకుని నన్వేషించుటకే నేను కూడ నీయోడమీద ప్రయాణము సాగించుచున్నాను; జగదీశబాబూ! “ఎర్రతేలు”ను నేను పట్టుకొనవలసియున్నది. ఆత డీహత్యను

గావించుటకు పూర్వమునుండియు, వాని కొఱకు నేను ప్రయత్నించుచున్నాను—”

జగదీశునకింతవరరాని ఆశ్చర్యముకలిగినది — ఆతడు గట్టిగా వాని రెట్టబట్టుకొని—

“నిజమునకు నీవెవ్వడవు!” అని గద్దించుచు ప్రశ్నించెను. ‘ఎర్రతేల’ నుటతోనే జగదీశున కాశ్చర్యముకలిగినది. ‘ఎర్రతేలెవ్వడు! ఎర్రతేలును గుఱించి ఈత డేమెఱుగును!’ అని ఆతడు తనలోతా ననుమానించెను.

“జగదీశబాబూ! నే నెవ్వడనో, తెలిసికొనగోరుచున్నావా! ఓడమీదప్రయాణముసేయుచున్న ప్యాసింజరు — లిప్టులోనాపేరు— “హారిలాల్” కాని, నిజమునకు నే నెవ్వడనో! నీకు చెప్పుచున్నాను— నీన్నేహమునాకు కావలసియున్నది—

ఈ ప్రయాణ మంతమగులోపున, హంతకు నన్వేషించుటకు నాకు నీ సహాయము కావలసియున్నది.—నేను “అరీందమును;”—

ఆవంగ దేశీయుడు హిందూదేశమున పేరుప్రతిష్ఠలనార్జించిన సుప్రసిద్ధపరిశోధకాగ్రగణ్యు డరీందముడా!

మూఁ డ న ప్ర క రణ ము.

“అరీందముడు!”

జగదీశుడు — తననోటిలోనిచుట్టను బయటకుతీసి, అవిశ్వాసముతో — ఆశ్చర్యముతో, తనలోదాను, మరలమరలనా నామముచ్చరించుకొను చుండెను. హిందూదేశమునందలి యపరాధపరి

శోధకాగ్రగణ్యులలో సుప్రసిద్ధుడగు నరీందము దాతడేయని తెలిసి కొనుటతోడనే జగదీశునకు కలిగిన ఆశ్చర్యమిట్టిదని యెవ్వరు చెప్ప గలరు! ఆతడింతవఱకా పరిశోధకుని అద్వితీయనైపుణ్యమును, మహత్తరసామర్థ్యమును వార్తాపత్రికలలో మాత్రము చదివియుండెను. కాని వ్యక్తిగతముగా పరిచయ మాతనితోలేదు - అరీందముడు సారశీకదేశస్థుడయ్యు వంగదేశీయునివలె గన్పట్టుచున్నాడు. భద్రవేషములలో నాతనికున్న నేర్పెవ్వరికినిలేదు - ఆతడేదయిన వేషమువేసి కొన్నప్పుడు, దానికి తగినట్లుభాషను, అలవాటులను, ఆచారవ్యవహారములనుగూడ మార్చుకొనుచుండును. సాధారణముగా నాతనిగుఱుతు పట్టుట, సామాన్యజనులకు కష్టము.

“సరియే - జగదీశబాబూ! రండు - మనమిరువురము క్యాబిన్ లోనికిపోయి, కొంచెము తేనీటినిత్రాగుదము” అని అరీందముడు జగదీశుని రెట్టమీద చేతితోచఱచుచు ననెను. జగదీశు డంగీకార సూచకముగ తలద్రిప్పెను.

ఇరువురును రెండవయంతస్తునకుదిగిరి. ఓడయొక్క వెనుకభాగమందున్న స్మోకింగ్ రూములో ప్రవేశించిరి. సముద్ర తరంగములను భేదించుచు - నౌక మందగమనమున పోవుచున్నది. దూరమందున్న యంత్రముల ధ్వనిలో - ప్రయాణికుల సంభాషణములు - ఆర్భేష్ప్రాప్తి నులున స్పష్టముగ వినిబడుచున్నవి. సూర్యకిరణములు స్వేచ్ఛగా సముద్రజలములలోనికి చొచ్చుకొనిపోవుచున్నవి. అవి నీలజలోపరిభాగమున, తెల్లగనున్న సాలవీనునౌక చూపఱకు నేత్రపర్వముగ నున్నది. ఆదినమున 18 వ నెంబరుగదిలో సంఘటిల్లిన దారుణహత్యా సంబంధముగు నాత్రము తప్ప - ఆయోడయందు వేఱొండు విషాదకారణమేదియగుచోచరించుటలేదు; ప్రయాణికులందఱు నారహస్య మెఱుంగరు గనుక, ఘోరిగా లోకాభిరామాయణముతో ప్రార్థు పుచ్చుచున్నారు.

సోకింగ్ రూములో నొక మూలనుండి మందమగు కంటమున ఈ మాటలు వినబడినవి. “పీపిల్సు పార్కులో జరిగిన హత్యయింకను నిగూఢమగురహస్యమే!” ‘వైర్ లెస్ కాడ్ స్పీకరు’ ద్వారా వార్తాపత్రికలోని విషయములు ప్రయాణికులకు ప్రకటింపబడుచున్నవి. జగదీశు డరీందముతోగూడ నాగదిలో — ఇతర ప్రయాణికులమధ్య కుర్చీలో గూరుచుండెను. స్త్రీవర్గ తేనీటిగ్లాసులనుతెచ్చి మేజాబల్లల మీదపెట్టగా ప్రయాణికులు త్రాగుచున్నారు.

అరీందముడు వైర్ లెస్ సమాచార మాలకించినంతనే, తన కుర్చీని, జగదీశబాబునకు దగ్గఱగా నీడ్చుకొనెను. జగదీశునకు హృదయములో ప్రశాంతతలేదు; సహనములేదు; కాలయాపనమున కాత చొల్లకుండెను. తన మిత్రుడగు గంగారామ్ చెర్మకా హత్యకు సంబంధించిన విషయముల నరీందముని నోటినుండి వినుట కాతడు కుతూహల పడుచున్నాడు.

“ఎర్రగా జుట్టుండును; కండ్లు పిల్లికండ్లు; పై చాడలో నొక పన్ను లేదు—” అనుమాటలు మరల వైర్ లెస్ నుండి వినవచ్చినవి.

బొంబాయి నగరములోని, రక్షకభటాదికారులకు ఈమధ్య పీపిల్సుపార్కులో హత్య గావింపబడిన నిర్భాగ్యుని పేరు, ఊరు మున్నగునవి యెవ్వరయిన దెలుపగలుగుదురేమో అని, పై సమాచార మనేకపర్యాయములు బ్రాడ్ కాస్టు, చేయబడినది.

జగదీశుడు — అరీందముని ముఖచిహ్నములనుబట్టి, ఆతడు ప్రయాణికులతో మధ్య మధ్య నిష్టాగోష్ఠి నలుపుచున్నను, వైర్ లెస్ ద్వారా వినిపింపబడిన హత్యావిషయముల నత్యంత శ్రద్ధతో నాలకించుచుండుట, అవగతమయినది. అరీందముడు వైర్ లెస్ వార్త ముగిసినంతనే జగదీశు నవలోకించి—

“జగదీశబాబూ! తేనీరుత్రాగుట అయిన యెడల నాగదిలోనికి పోవుదము రెండ” నను.

జగదీశుడు స్కోకింగుచూయును, విడిచి, ఆతని ననుసరించెను.

అరీందమునిగది—రెండవ అంతస్తులో, సరిగా 18 వ నెంబరు గదికి క్రిందనున్నది. ఆగదినెంబరు 144 బాంబాయి హార్బరులో “భగత్ సింగ” ను మాటుపేరుతో నరీందముడు దానిని, ప్రత్యేకముగా తన కొఱకు బుక్ చేసికొనెను. స్టేజియాగదికి పైన ఉన్న గదిలోనే—18 వ నెంబరు గదిలోనే—గంగారామ్ చెర్మన్ హత్యకావింపబడినాడు.

అరీందముడు తన గదిని సమీపించి, తలుపు తెఱచినాడు; జగదీశుడు లోనప్రవేశించిన వెనుక, తానును అందు ప్రవేశించి, మరల గది తలుపుమూసి గడియను నొక్కినాడు; కిటికీకి కట్టబడియున్న తెఱలను తొలగించుటచే వెలుతు గందు నిరాటంకముగా ప్రవేశించుచున్నది. ఆగది పెద్దదకాకపోయినను, మిక్కిలి అందముగానున్నది. జగదీశుని సోఫామీదఁ గూరుచుండ నియమించి, అరీందముడు — మేజాబల్ల మీదనున్న సిగరెట్ పెట్టెను తెఱచి, అందుండి యొక సిగరెట్టును గైకొనెను.

“జగదీశబాబూ! నౌకలో నితరులు చూచుచుండగా—సిగరెట్లుగాని, చుట్టలుగాని, కాల్పుటకు నాకెప్పుడుండదు” — అని పలుకుచు నాతడు తీవ్రములగు దృక్పథము వానిపై బఱపుచుండెను.

అరీందమునకు జగదీశుని బలిష్ఠకాయము నెడల నేలకో మిక్కిలి మక్కువ వదిలినది. విశాలమగు నాతని వక్షస్థలము—తేజోవంతములగు నాతని కన్నులు — కార్యదీక్షను, మనోదృఢత్వమును ప్రకటించుచున్నవని ఆతఁడు గుఱుతించెను. తనకుగల అనుమానములే యదార్థములయిన యెడల, సాలీను నౌకపై జగదీశుని సహాయము తన కత్యవసరమని అరీందము డనుకొనెను.

అరీందముడు సాఫామీద కూలబడెను. జగదీశుడు, రెప్ప వేయకుండ నాతని ముఖమును బరికించుచున్నాడు.

“మీకెంతవఱకు తెలియును?” అన్నప్రశ్న మాకస్థిక ముగా నాతని నోటినుండి వెలువడినది.

“జగదీశబాబూ! ముందు — మీ కెంతవఱకు తెలియునో, నాకెఱిగింపుడు —” అని అరీందముడు ప్రశ్నించెను.

“నాకింతకంటే నేమియు తెలియదు —” అని పలుకుచు, జగదీశుడు, తనచేతిని అంగీయొక్క లోపల జేబులోనికి పోనిచ్చి, గంగారామ్చెర్మన్ తనకు వ్రాసిన యుత్తరమును బయటకు దీసి — ఆయుత్తరమే — తా నాసమయమందు సాలవీను నొకమీద నుండుటకు కారణమనియు — దాని మూలముననే తనమిత్రు డేదో అపాయస్థితిలోనుండి, అత్యవసరముగా తన్ను జూడగోరినట్లు గ్రహించి, వచ్చితినినియు - నాయుత్తరమే తనకు దీఱని క్లిప్తసమస్యయై హృదయమందలి శాంతతన పోగొట్టినదనియుజెప్పుచు — దాని నాతని చేతికిచ్చినాడు. మఱియు దా నాయుత్తరమును దన మేడలోని గదిలో మేజాబల్లమీద జూచితినినియు - చూచిన వెంటనే, గంగారాముని మేడకడకు వెళ్లి, యిటిలోనివారి నాతనిని గుఱించి ప్రశ్నింపగా — ఆత డదివఱకు వారము దినములక్రిందటనే, ఎక్కడకో గమ్యస్థానమును తమకు తెలుపకుండగనే, వెళ్ళియుండెననియు నెప్పుడు తిరిగి వచ్చునదియు దమ కెఱిగింపలేదనియు, చెప్పిన ట్లాతడు వాని కెఱిగించెను.

“గంగారామ్చెర్మన్ యొద్దనుండి ఈయుత్తరము — — — జగదీశుడు తనమాటను ముగించలేదు. అరీందముడు దానినందుకొని చదివి, తలయుంకించుచు మరల దానినాతనికిచ్చివేసెను.

“నేను లండనునకు వెళ్ళుటముందు — అనగా మూడు సంవత్సరములక్రిందట నేను వానిని జూచితిని — మరల నీనాడు — ఈవిధ

ముగా వాని మృతకళేబరమును కనుగొంటిని. మేమిరువురము బాల్యస్నేహితులము; అందుచేతనే — పాపమాతఁడు — మర్భరముగు నాపదలోఁదగుల్కొని, సహాయముకొఱకు నన్నర్థించినాఁడు—” అనువలు కులు జగదీశుని నోటినుండి, అతికష్టముమీద వెలువడినవి. అతడిక మాటలాడలేదు. ముఖము నించుకదించుకొనెను. అరీందముడులేచి, ఊణకాలమునిలువబడి, తరువాత గదిలో మెల్లగా నిటునటు పచారు చేయుట కారంభించెను. ఆతని పాదములక్రింద యంత్రములధ్వని నొక యొక్క అఘోభాగమునుండి వచ్చుచు — నాతని చెవులఁబడుచున్నది. సాలవీనుప్రయాణము చేయుచు, కొంచెము వేగముగా పోవుచున్నదని ఆతడు గ్రహించినాడు.

“మీకు—మీకు—జగదీశబాబూ! పాపము! మీ మిత్రుని హత్య ఆశ్చర్యకరమై యుండును; కాని నే నాశ్చర్యపడను; నేను భేదించుటకు ప్రయత్నించుచున్న రహస్యశక్తులలోనిది యొకటని నే నీవఱకే ఎఱుగుదును. గంగారామ్చెర్మన్ హత్యకాపింపబడునని నే నెఱుగుదును. ఆతనిని రక్షింపగడగుదునని నే ననుకొంటిని, కాని ఆకార్యమును చేయజాలకపోయితిని. అందులకు—అనగా — ఆతనిమరణమున కాతనినేరమే కారణము.” ఊణకాల మరీందముడు మానము వహించెను. నోటిలోని సిగరెట్టునకుగల బూడిదను క్రిందకుదులిపెను. జగదీశు డాత్రముతో వినుచుండెను.

“నేను గంగారాముని జాగ్రత్త?” యని హెచ్చరించితిని — కాని ఆనిర్భాగ్యుడు తన మతిని పాడుచేసికొనెను. ఇక నాపీపిల్లు పార్కుహత్య ————” అని అరీందమింకను చెప్పబోవుచుండెను.

“పీపిల్లుపార్కు హత్య!” అని ఆశ్చర్యముతో, జగదీశుడు వెనుకకు చేరగిలబడినాడు— “ఓయి భగవంతుడా! ఆహత్యకును, గంగారామునకును సంబధమున్నదా?”

అరీందముడు తలయూచినాడు—

“బాంబాయిలోని రక్షకభటాధికారులు — పీపిల్సుపార్కులో హత్యకావించబడిన యా నిర్భాగ్యవ్యక్తిని తెలిసికొనుటకు విశ్వప్రయత్నములను గావించుచున్నారు; గంగారామ్ చెర్మక్ బ్రతికియుండిన యెడల నావ్యక్తి యెవ్వడో వారికి జెప్పగలిగియుండును.”

“ఓయి భగవంతుడా!” అని వేదనాసూచకమగు కంఠముతో జగదీశుడు సణుగుకొనెను—ఆతడు మరల—“మీ యభిప్రాయమేమి?” అని ప్రశ్నించినాడు.

“గంగారామ్ రక్షకభటులకా వ్యక్తియొక్క కులగోత్రములను, ఊరుపేరులను తెలియజేసి యుండెడివాడు! — — — జగదీశబాబూ! కొన్ని నేరములలో నేను బాంబాయి రక్షకభటాధికారులతో కలిసి, పనిచేయుట కిచ్చగింపను; నాయూహలు — నాయెత్తులు వేటుగా నుండును. ఈహత్యభేదన ప్రయత్నమును, నేను ప్రత్యేకముగ వహించితిని. అందులకు కారణము లేక పోలేదు. హంతకునకును, నాకును, దెబ్బదెబ్బపందెముకిందనున్నది. గంగారాముని హత్యగావించి, ప్రసిద్ధులగు నిరువుర డాక్టర్ల కంప్లలో దుమ్ముజల్లి — వారికి పోలిక దొరకకుండునట్లు చేసి, మీదు మిక్కిలి వారిచేత నాత్మహత్య యనిపించిన అనాధారణవ్యక్తి యాతడు! ఆతని నన్వేషించుటయే నాప్రస్తుతలక్ష్యము. ఆతడే ఊణమున నీయోడమీదనే యున్నాడు—”

“మీరెఱుంగుదురా? హంతకుని మీరెఱుంగుదురా?” అని జగదీశు డాత్రముతో ప్రశ్నించెను.

“జగదీశబాబూ! నే నెఱుంగుదును; కాని వాని పేరు నాకు తెలియదు. నే నింతవఱకు వాని ముఖమును జూచియుండలేదు. నేను మీశెఱిగింపగల రహస్యమిది యొక్కటే! ఆహంతకుఁడు సాంకేతిక నామముతో వ్యవహరించుచున్నాడు — ఆనామము బాంబాయి నగర

రేం డ వ ప్ర క రణ ము

ములో ననేకులు వినియుండిరి. అనేకు లాదుర్మార్గుని హస్తమున మరణింపబడిరి. ఆనామమునే పాపము!—చెర్మక — గోడమీద, తనరక్తముతో వ్రాసినాడు—“ఎర్రతేలు!”

“ఎర్రతేలు! అని జగదీశు డామాట నుచ్చరించి, శరీరము కంపింప నొకనిట్టూర్పుబుచ్చెను. ఆపేరు — తడిరక్తములో 18 వ నెంబరు గదిలో వ్రాయబడినది. ఆతడు స్వప్నముగఁ జూచినాడు. ఇప్పటికిని, అది తనమెదడులోనున్నది.

ఆతడు మాటలాడు లోపున — తలుపున కావలహతాత్మగా నేదియో చప్పుడు వివరించినది. జగదీశుడును, అరీందముడును, తొట్రుబాటుతో తలుపును దెఱచి ఆవలకు పోయిరి.

అరీందమునకు — తలుపునొద్ద నిలువబడి తమసంభాషణము నెవ్వరో వినుచుండిరన్న సందేహము మెదడులో ప్రవేశించినది. ఆతడు తొందరగా నల్పంకల బరిశీలించెను. ఆతనికి తలుపు నకించుక దూరములో నొకస్త్రీమూర్తి కంటబడినది. ఆత డామెను సమీపించినాడు. ఆమె నొకయొక్క ఊచల కానుకొ, నిలువఁబడియున్నది, వదనము మనోహరమయినది, నేత్రములు విశలము లయినవే! — కాని, మూయబడియున్నవి; శిరోజములు సుదీర్ఘములు; కుటిలములు — ఆయువతి ఆకస్మికముగా క్రింద కొరగినది.

“పాపమామె స్పృహతప్పి పడిపోయినది!” అని జగదీశుడని చెను. ఆతడు తన చేతులతో నామెను పైకెత్తి, మెల్లగా ప్రక్కనున్న కుర్చీలోనికి దెచ్చినాడు. ఆమెయొక పరికన్నులను విప్పినది; నిట్టూర్పుబుచ్చినది. ఆత డామెచూపులలో ముహూర్తకాలము—తన చూపులను గలిపినాడు.

“సరిగాకూరుచుండుడు; నీరూ స్పృహదప్పి పడిపోయితిరి; నేను డాక్టరును దీసికొనివచ్చెదను—”

“వలదు — వలదు — అట్లు చేయకుడు!”

ఆమె త్వరలోనే, సేద తేలుచున్నట్లు కన్పట్టెను. ఆమె లేచి, సద్దకొని సరిగా కుర్చీలో కూర్చున్నది; నల్వంకల నాత్రముతో పరికించి నది; ఆమె బుగ్గలెఱ్ఱబాటినవి.

“నేనిక్కడకెట్లువచ్చితిని!---- నేను ---- నేను — స్పృహతప్పి పడిపోయితిని. నేను — ఈ మార్గముగుండా పోవుచుంటిని. అగును — హఠాత్తుగా నాశరీరము కంపించినది — వద్దు; డాక్టరును పిలువవద్దు — నేనిప్పుడు సేదతేటితిని” అన్నదామె.

“అయినయెడల, మిమ్ములను మీ గదిలోనికి దిగబెట్టెదను— రండు—” అని జగదీశుడనెను.

ఆమె తనవిశాల వినీలనేత్రములతో నొకపరి జగదీశునవణొకించి నది; తరువాత—అరీందముని పరికించి నది.

“నాగది!” ఆమెతలత్రిప్పినది. “మీరునన్ను గదిలోనికి దీసి కొని వెళ్ళలేదు. ఇంతకునాకు గదిలేదు. ”

“మీ మాటలు నాకు బోధపడుటలేదు—” అని జగదీశుడు వ్యాకులముతో ననెను.

ఆయువతి బిగ్గఱగా నవ్వినది.

“నేను ప్రయాణము చేయుటకు రాలేదు; నొకను చూచి పోవుటకు మాత్రము వచ్చితి నంతే!”

“మీరు ప్రయాణికులలో నొకరు గారా? పరిహాసమాడు చున్నారు!”

“లేదు — పరిహాసమాడుటలేదు. ఈ నొకమీదనుంటకు సౌకధికారములేదు. సాలవీను నొకనుజూడవచ్చిన వారందఱు, ప్రయాణారంభమునకు ముందు దిగి వెళ్ళిపోయిరి. నేను మాత్రము పోలేదు — ఇట్లు చేయుట పిచ్చితనముగాదా?”

“మీ రిప్పుడయిన ‘పైలట్’ ద్వారా యీ నౌకనుండి వెళ్ళి పోవచ్చును.” అని అరీందము డనెను.

“ఓ, వద్దు — వద్దు — అట్లు చేయను. నాదగ్గట కావలసినంత ధనమున్నది. చెక్కుబుక్కున్నది; నౌకలో నెక్కడయిన ఖాళీగదియుండిన జాలును. నాతో సామానులేవియులేవు; నాకు కావలసిన వస్తువులను — రాబోవు రేవులో కొందును.”

ఆమె విచిత్రముగా మందహాసమొనరించుచున్నది; ఆమెలో గల సోయగము జగదీశు నాకర్షించినది. ఆత డాయవఱి, అసాధారణురాలని యనుకొని, యొకపరి నవ్వినాడు.

“సరియే! పర్సరు మీయభిప్రాయ మెఱిగి, ఏమిచెప్పనో! నాకేమియు బోధపడుటలేదు — — — మీరు మీన్నే హితులకు — మీబంధుగులకు — ఇక్కడనున్న విషయమును రేడియోద్వారా తెలియజేయవచ్చును” అని ఆత డనెను.

“అగును — అట్లు చేయవచ్చును” అని ఆమె అన్నది. ఊణకాల మామె నేత్రములు వివర్ణములయినవి. ఆనేత్రములలో నాకస్మిక భయోద్రేకములు జగదీశునకు పొడసూపినవి; కాని, అవి మరల నంతలోనే నశించినవి. ఆత డామె భావవిలక్షణములకు, ఆశ్చర్యపడసాగెను.

ఆకస్మికముగా నాతని మెదడులో నాలోచనము లనేకము లుదయించినవి. ఆమనోహర స్త్రీమూర్తి — ఊటకే, కారణములేకుండగనే, నౌకను చూచుటకు వచ్చినదా? వచ్చి నౌకమీద నుండిపోయినదా? ఆమాట వాస్తవమా? దానిని విశ్వసించవచ్చునా? లేక, ఆమె ఆనౌక మీద ప్రయాణము సాగించుటకు తగినంత రహస్యహేతువు — అత్యవసరమయినదేదయిననుండునా? — ఇట్టి యనుమానము నాతని హృదయమును గలచుచున్నవి.

“మీ కీనాకమీద స్నేహితులు న్నారనుకొందును; వారిని సాగ
నంపుటకే మీరు వచ్చి యుందురు.” అని అరీందము డనెను.

క్షణకాల మాప్రశ్నకామె — సమాధానము చెప్పుటకు తోచ
నిదానివలె, విస్మయమందినది గాని మరల మనసును గుఱుటపటచు
కొన్నది. ఆమెతల ద్రిప్పినది.

“లేరు — నాకుస్నేహితులెవ్వరునులేరు; ఈనాకను చూచు
టకు కుతూహలమున్నది; ఇదివఱకు నిట్టి పెద్దయోడలను నేనెన్నడును
జూచియుండలేదు; ఎట్లయిన దీనిని జూడవలయునన్న పుత్సాహముతో.
షిప్పింగు — ఆఫీసులో నీ నాకకాద నాస్నేహితులు కొందఱున్నార
నియు, వారిని జూడబోవుచున్నాను యు జెప్పి, వచ్చితిని.”

ఆమెలేచి నిలువబడినది. ‘నేనెప్పుడు బాగుగా తేలుకొంటిని’
అని ఆమె తొందఱగా మాటలాడ నారంభించినది. “మీకు కృతజ్ఞ
రాలను — నేనెందుల కట్లు స్పృహ తప్పి పడిపోయితినో, ఊహింపలేకు
న్నాను — హాస్యాస్పదము—నేనెప్పుడు వెల్లి పర్వరును గలసికొనవల
యును. పర్వరు ఆఫీసు ---”

ఆమె హఠాత్తుగా మానము వహించినది. 13 వ నెంబరు గది
వంకమాత్రము తన దృక్కులను జూపుచున్నది.

అరీందముడు తన చూడ్కులను గది తలుపువంకకు బ్రసరించి
నాడు. అక్కడ నొకవ్యక్తి నిలువబడియుండెను. ఆతని రాక నా
మువ్వురిలో నొక్కరయిన సంతకమున్ను కనిపెట్టియుండలేదు. ఆతడు
పాదములకురబ్బరుజోళ్ళు తొడుగుకొని యుండెను. ఆతడు పొడవుగను,
నల్లగనువుండెను. బుగ్గలమీద నొస్తుగా వెంట్రుకలు పెరిగియున్నవి.

మీసములు పెద్దవి. ఆకారవిశేషాదులనుబట్టి చూడగా, నేపాల
దేశస్థునివలె గన్పట్టుచున్నాడు.

మూల కథ ప్రకరణము

కొన్ని కుటుంబములవలకు నానూతనపురుషునినేత్రములు జగదీశుని దేవ నిలిచియున్నవి. పిమ్మట వానినుండి అరీందముదెనకును—తరువాత నాయువతిమీదికిని ప్రయాణముసాగించినవి.

అప్పు డాప్రదేశమున గాంచనగు నిశ్శబ్దములో—నముద్రతరంగ ములఘోషమాత్రము విన్నప్తముగా వినఁబడుచున్నది. నిలువఁబడిన ఆమువ్వరి పాదముల క్రిందను నేల—క్రిందకు, మీదకు లేచుచు పోవుచు నుండుటచేత సాలవీను నొక వేగముగా పోవుచున్న దనుమాట తెల్లము.

“అయ్యా!” అనుమాట—ఆనేపాలదేశస్థుని నోటినుండి వెలువడినది. ఆతఁడు అరీందముని, జగదీశుని, తదేకధ్యానముతో మరల పరికించినాఁడు

“అయ్యా! ఈవస్తు వెవ్వరిది?” అని ప్రశ్నించుచుఁ దనచేతితో నొకచిన్నవస్తువును బట్టుకొని, ముందుకు చాచినాఁడు.

హఠాత్తుగా—ఆయువతి వస్తువును జూచి అదిరివడినది. ఆమె నోటినుండి అప్రయత్నముగా — “అగును. నాదే! ఈవస్తువు నాదే! నేను—” ఆమె మఱి మాటాడలేదు. ముందునకు నడచి, ఆనేపాలదేశస్థుని చేతిలోనున్న చిన్నవస్తువు నాత్రముతో నందుకొని, పిడికిట మూసికొన్నది.

“ఈగది తలుపునకు ప్రక్కగా నావస్తువుపడియుండఁగా నేను చూచితిని — నేను మీకు సహాయపడఁగలిగినందులకు సంతోషించుచున్నాను;” అని పలుకుచు నేపాలదేశస్థుఁడు మందహాస మొవరించెను.

“నే నింక—పరస్పరప్రతిఘోషమునకు వెళ్ళుట మంచి దనుకొందును—” అని ఆమె జగదీశునివంకఁ దనఁచూపుటలను నిగుడించినది.

“నేను మీకు దాటిచూపింతును.” అని జగదీశుఁ డనెను.

అరీందముఁడు—జగదీశుఁ డామెను దనవెంటఁబెట్టుకొని వెళ్ళుచుండఁగా వెనుకనుండి కనిపెట్టుచుండెను. ఆతఁడు—తరువాత—తనగదిలోనికిపోయి, తలుపునుమూసి, సిగరెట్టును నోటఁబెట్టుకొని వెలిగించెను.

ఊఱకే, పని లేకుండఁగనే, నౌకను జూచుటకువచ్చి, అంజే ఉంటినని ఆయువతి చెప్పిన మాటలు కల్పితములనియు, వానిలో యదార్థములేదనియు నరీందముఁ డనుకొనెను. ఆమె—ఆవిషయమును జెప్పుచుండఁగా నాతఁడు పరిశీలించినాఁడు. అతఁడు—సులభముగా—ముఖచిహ్నములనుబట్టియు — నేత్రములను జూచియు— యదార్థమును గ్రహింపఁగలఁడు. అట్టి శక్తి వానికిన్నది. ఆమె తగినంత పనిమీఁదను—ప్రకటింపవలనుగాని హేతువుచేతను—కోరి ఆనౌకమీఁద నున్నదని ఆతఁడు గ్రహించినాఁడు—ఆహేతువును దెలిసికొనుటకు కుతూహల పడుచున్నాఁడు—నేపాలదేశస్థుని చేతులలోనుండి—ఆత్రముతో నామె లాగికొని, పిడికిట మూసికొన్న వస్తువును—ఆవస్తువుమీఁదఁ జెక్కఁబడిన భయంకర నామమును—జగదీశుఁడు కనిపెట్ట లేకపోయినను అరీందముఁడు కనిపెట్టినాఁడు.

నల్లగా, నౌకలంగుళము పొడవు—లంగుళము వెడల్పు — అంగుళము ఎత్తు నున్న రాతిమీఁద నాలుగక్షరములు చెక్కఁబడియున్నవి. ఆవస్తువునే ఆతఁ డాయువతిచేతిలో జూచినాఁడు — ఆవస్తువునకును, ఆమెకును ఎట్టి సంబంధమున్నది.

పెద్దతోకతో కూడిన ఎర్రతే లారాతిమీఁదఁ జెక్కఁబడినది. ‘ఎర్రతేలు’ అను నక్షరములందు గోచరించుచున్నవి!

సోలుగివ ప్రకరము

144వ నెంబరుగల తన స్టేటురూములో నరీందముఁ దీటు నటు పచారు చేయుచుండెను—ఆతని నేత్రములలో ఆలోచనాభారము వ్యక్త పడుచున్నది. బొంబాయినగరమును వీడి సాలవేను నాక—సిలోనుద్వీప మును జేరుటకు—నూర్మ్యుని సాంధ్యరాగకాంతులలోఁ బ్రయాణము సాగించుచుఁ జూపఱకు హాయిని గూర్చుచున్నది.

సోలుగివ ప్రకరణము.

సాలవేను నాకయొక్క యంత్రాగారములో, గంట ఎనిమిది పర్యాయములు మ్రోగినది—రాత్రి ఎనిమిదిగంటలయినది. నాక త్వరిత గమనమున పోవుచున్నది. పొగమంచు సముద్రమంతయు నలముకొని— నాకను గూడఁ గనఁబడకుండఁ జేయుచున్నది.

స్కోకింగ్ రూములోనున్న ఆర్చెస్ట్రా—ద్వాన్నింగు ట్యూనులను హాయిగా వినిపించుచున్నది. ప్రయాణికులలో కొందఱు నవ్వుచున్నారు; మఱికొందఱు లోకాభిరామాయణముతో సంతోషించుచున్నారు; కొందఱు కూనిరాగములను తీయుచున్నారు. ఇంకను గొందఱు పాళ్ళు త్యపద్ధతుల ననుసరించి, ద్వాన్ను చేయుచున్నారు.

జగదీశబాబు—ఆనమయమున, స్కోకింగురూమున కావల కుర్చీ లో, గూరుచుండియుండెను; ఆతఁడు బనియను తోడుగుకొని, లుంగీని గట్టుకొనియున్నాఁడు—నోటిలో చుట్టపై వున్నది; అం దుండి కొంచెము

కొంచెముగా పొగబయటకు వచ్చుచున్నది. ఆతనికి దూరమం దుండి వినఁబడుచున్న ఆర్థేష్ట్రావాయిద్యములుగాని-ప్రయాణికుల గండరగోళముగాని, చెవినిబడుటలేదు. ఆనాఁడు 13 వ నెంబరు గదిలో జరిగిన చారుణహత్యయే స్ఫురణకువచ్చుచున్నది; గంగారాముని మృతకళేబరమే, కట్టెదుటఁ గనఁబడుచున్నది. మరణకాలమున--పాప మానిర్యాగ్యుఁడు తనరక్తముతో వ్రేలుముంచి, గోడమీఁద వ్రాసిన సాంకేతిక నామము జగదీశుని హృదయమును గలఁచుచున్నది. “ఎర్రతేలు!”

ఆతఁ డాపేరును గుఱించి అరీందముని దయవలనఁ గొంతవఱకు తెలిసికొనెను. ‘ఎర్రతేలుగాఁ డా’సముయమున నాయోడమీఁదనే యున్నాఁడన అరీందముఁడు చెప్పిన మాట నాశఁడు మరచిపోలేదు?

“మిస్. శంపాలత”ను -- స్పృహతప్పి -- అరీందముని స్టేట్ రూమున కీవలపడిపోయిన యువతివే రది--వర్సర్సు ఆఫీసునకు తీసికొని వెళ్ళి--ఆతనితో చెప్పి నామెకు, ఖాళీగదియొకటి యిప్పించి -- జగదీశుఁడు--మరల నరీందముని గదిలోనికివచ్చి, ఆతనినుండి ‘ఎర్రతేలు’నకు సంబంధించిన మిగతా గాఢను పూర్తిగా నాలకించినాఁడు.

బాంబాయిగరమునలో -- ముతుంగాయందు జరిగిన చిన్న హత్యారహస్యమునుభేదించు సందర్భములో మొదట అరీందము డెక్కతేలను పేరునాలకించుచున్నాడు. సాధారణముగా నామహావట్టణము నందలి ప్రజలలో ననేకులా సాంకేతికనామము నదివఱలోనే వినియుండిరి. కాని--ఎర్రతేలునుగుఱించి -- ఆతనిసంఘసభ్యులకుతప్ప -- ఇంతవఱకెవ్వరికిని, ఏవిధమగు రహస్యమును దెలియలేదు.

ఎర్రతేలు! ఆపేరుతో వ్యవహరించుచున్నవాఁ డసాధారణ మనుష్యుఁడని అరీందమునివలన జగదీశుఁడాలకించెను. ఆతఁడు చేయు

దొంగతనములేదు. అవసరమయినప్పుడు వెనుదీసినహత్యలేదు; బొంబాయి—పునహా—శికింద్రాబాదు నగరములలోని ప్రజలు కొన్ని సంవత్సరములనుండి ఆపేరువినినంతనే త్రుళ్ళిపడుచుండిరట! కల్యాణపూర్ మహారాజా బొంబాయినగరమునుండి, పునహా హార్దురేసింగుచూడ బోవు చున్నపుడు ట్రెయినులో నెర్రతేలువలననే హత్యకావించబడెను. బరోడానుహారాణి కలకత్తా విమానములో ప్రయాణముచేయు చుండగా నామె ఆభరణములనెర్రతేలే హరించినాడు— భవానీపురములో జీవకాలాల్ అండ్ కంపెనీలోని యినుపపెట్టి ఎర్రతేలువలననే భేదించబడినది—బొంబాయి యింపీరియల్ బ్యాంక్ లోని పదిలక్షలరూపాయల విలువగల నోట్లను ఎర్రతేలే దొంగిలించినాడు — ఒటికాదు — రెండు కాదు! ఆతడు చేసినహత్యాచారములు — వందలు! వేలు!! లక్షలు!! కోట్లు!!!

ఆ ఎర్రతేలును బట్టుకొనుటకే బొంబాయి రక్షకభటవర్గము వారును — అరీందముఁడును, విశ్వప్రయత్నములు గావించుచున్నాఁడు. బొంబాయిరక్షకభటాధిపతిగము వారిరిందమునిలలపై మఱియొక రహస్య భేదనకార్యమును మోపి; కాని, అతఁడు దానినంతగా లెక్కపెట్టలేదు. ఎర్రతేలును దెలిసికొనుటకే అతఁడు తొందరపడుచున్నాఁడు.

హత్యకావించబడిన గంగారామ్ చెర్కర్ — ఎర్రతేలునకు విరోధి యని—అరీందముఁడు తెలిసికొనెను. ఎర్రతేలునకా నిర్భాగ్యుఁడు విరోధియగుటకు కారణమేమి! అతఁడు గ్రహింపలేదు — చెర్కర్ స్పష్టముగా నెర్రతేలు నెఱుఁగును — కాని అతనిగుఱించి — అరీందమునికెఱిగింపలేదు; పూర్తిగా మానమువహించినాడు. ఆమానమునకు భయమే కారణము. అరీందముఁడు, భయములేదనియుఁ దనకు, ఎర్రతేలునకు సంబంధించిన రహస్యములను దెలిసినచో, దానాతని

రక్షింపఁ గలననియుఁ జలుకకు చెప్పినట్లు చెప్పినాఁడు — కాని ఆతఁడు వినలేదు.

ఎర్రతేలును గుఱించి బాగుగా నెఱిగిన మనుష్యుఁడు వేటా కఁడు కలఁడు—ఆతఁడు గంగారాముని స్నేహితుఁడు — గిరిధరలాల్ కాని పీల్చుపాద్యులో గిరిధరలాల్ కూడ హత్య కావింపఁబడినాఁడు; ఆ హత్యకూడ నెర్రతేలు హస్తమునజరిగినదే!

గిరిధరలాల్ హత్యకు అనంతరము — అరీందమునకు గంగారామునిజూడ కనబడలేదు. గంగారాముఁడు రహస్యముగా నితరులకుఁ గనఁబడకుండ, చాగియుండెను. ఆతఁడేదో కారణమువలన యన్. యన్. పాలవీనునాకలో నొకగదిని బుక్ చేసినట్లు—అరీందముడెఱుఁగును. బొంబాయి నగరమునుండి పాటిపోవుటయే గంగారాముని అభిప్రాయముకాదనియు — అట్లయిన నేరైలుమీఁదనో, లేక, మఱియే యితర నొకమీఁదనో ఆతఁడు పాటిపోయి యుండుననియు — ప్రత్యేకముగా పాలవీనునొకమీఁదనే ప్రయాణమొనఁచు తలంపుగలిగి నందులకు దగినంత కారణమేదియో యుండుననియు నరీందముఁడు భావించి, విశ్వసించెను.

ఆవిశ్వాసముతోనే ఆతఁడు—తానుగూడపాలవీనులో ప్రవేశించుటకు గృతనిశ్చయుడై—భగల్ సింగనుమాటుపేరుతో 144 వ నెంబరు గది బుక్ చేసికొన్నాడు. నొకలో ప్రవేశించిన పిమ్మట గంగారామ్ చెర్మగ యొక్క మృతకళేబరమును కన్నులార గాంచినాడు.

తాను వెదుక బ్రయత్నించుచున్న దుర్మార్గునివలన మఱియొక హత్య గంగారామునకును—ఎర్రతేలునకునుగల సంబంధము మాత్రమరీందమునకు గూడ గ్రాహ్యముకాలేదు. కాని యొక మాట మాత్రము

నిజమయినది—యాధీయైనది—అదార్భాగ్యుని హత్యారహ్యసముదకునీ,
సాలవీను నాకకును సంబంధమున్నది. అందుచేతనే హతకు డివ్వడం
కూడనాయోడమీదనే యున్నాడు.

ఈపై ఆలోచనములు, సందేహములు—జగదీశుని మొదడులో
ప్రవేశించి పనిచేయుచున్నవి. ఆతడు తనదృక్పథములను గవాక్షమునుండి
సముద్రమునీడికి పఱపుచున్నాడు. నాకమహావేగమున పోవుచున్నది.
వేలువేలు యంత్రములు విధివిరామము లేకుండ స్వకార్యములను నిర్వహించుచున్నవి.

ఎర్రతేలు నాకమీదనున్నాడు! తనమిత్రుడగుగంగారాము నాతఁ
డే దాదానముగా హత్య గావించినాడు. ఆతడితరప్రయాణికులతోబాటు
తాను నొకడై యున్నాడు. ఇదియే జగదీశుని ఆలోచనము?

“అగును! ఏమయిననునరే! మేము వానినిపట్టుకొందుము” అను
మాట లప్రయత్నముగా నాతనినోటినుండి వెలువడినవి. ఆతనికంతము
దృఢత్వమును సూచించుచున్నది.

ఆతని నోటినుండి అప్పు డారీతిగా వెలువడిన మాట శబ్దరూప
ముందాల్చి—మృత్యుఁడైన గంగారామ్ చెర్మయొక్క ఆత్మవల్ల సాను
భూతింజూపినదని మాపాతకులు గ్రహింపవచ్చును—

“అంత కంతకు మంచు—అధికమగుచున్నదే!” అను మాట
లాకస్మికముగా జగదీశుని చెవులఁబడినవి—ఆతఁడు వెనుకకుఁ దిరిగి
చూచినాడు—చూచుటతోనే.....శంపాలత గదికి సమీపమున మరచి
పోయినదని చెప్పుచు వస్తువు నిచ్చి నీదీర్ఘకాయుడగు యువకుఁడు—
నేపాలదేశస్థుఁ డాప్రదేశమునఁ బ్రత్యక్షమాయెను—బాధిపేరు—“రఘు
నాథజి.”—

రఘునాథజీని జగదీశుఁ డంతకుమున్ను రెండుపర్యాయములు
చూచినాఁడు. పరిశోధకాగ్రణ్యుడయిన అరీందమునితోఁ గూడ
బోకింగుకూమునకుఁ బోవుచున్నపుడు..ఆతఁడు 18వ నెంబరు గదికి
వరిసరమున నిలువఁబడియు న్నాఁడు—

“అగును..మంచు అధికముగనేయున్నది?” అని పలుకుచు జగ
దీశుఁడు తలను ద్రిప్పినాఁడు .. ఆసను కుమందు ఒంటిగానుండి
‘యెర్రతేలు’ను గుఱించి యాలోచించి సాన్నిధ్యమయినంతవరకు రహస్య
ములను దెలిసికొనుటకు ప్రయత్నించుటయే యాతని సంకల్పము. కాని
ఆసంకల్పమునకు విఘాతము కలిగినది . రఘునాథజీ బాతాఖానీ
ప్రారంభింప మొనరిడినాఁడు..ఆతఁ డితర విషయములను గుఱించి
ముచ్చటించి, ముచ్చటించి, చివఱ—

“జగదీశబాబూ! 18 వ నెంబరు గదిలో దారుణముగు హత్య
జరిగినదట! నిజమేనా?” అని ప్రశ్నించినాఁడు—

ఆప్రశ్నకు జగదీశుఁ డుత్తరమిచ్చినాడు. అత్యంత నిగూఢముగా
నుంచఁ బడిన యారహస్యము—అనికెల్లు తెలిసినది! తనమిత్రుని హ
త్యలో—ఆనేపాశదేశస్థుని కేమయిన సంబంధమున్నదా? . . ఇట్లు
లాతడుతలంచి ఊహకాలము వకాసమువహించినాడు. తరువాత రఘు
నాథజీనుద్దేశించి—

“అయ్యా! మీకెవరుచెప్పిరి? 18 వ గదిలో హత్యయని మీ
కెవరుచెప్పిరి.” అని ప్రశ్నించినాడు.

నౌకలోనందలు స్లొచెప్పొనుచున్నారు—18 వ నెంబరు గది
లోబసచేసిన పెద్దమనుష్యుని కంఠం ను నెటుకబడిన స్త్రీ—అందఱు గుసగుస

నా ల గ వ ప్ర క ర ము

లాడుచున్నాడు.....అని ప్రత్యుత్తరముగా నుడువుచు రఘునాథజీయొక మందహాసమును వెలిబుచ్చెను.....తరువాత మరల వాని చూడ్కులు జగదీశుని ముఖముదెసఁ బ్రసరించినవి ‘ఈహత్యావిషయిక రహస్యమంతయు మాయముసేయుట కధికారులు ప్రయత్నించుచున్నారట? నేనట్లు విని యుంటిని.....ఎవ్వఁడోస్తీవర్ధుఒకఁడు..... నాతో చెప్పినాడు 18 వ నెంబరుగది యిప్పుడు తాళమువేయఁబడియున్నదట—అందులో బస చేయుటకు నిర్దేశించిన రెండవ ప్రయాణికునకు వేటొక గది ఈయబడినదట?’ అని యాతడనెను—

‘అగును—ఆరెండవప్రయాణికుడను నేనే!’ అని జగదీశుడనెను.

‘ఏమి! జగదీశబాబూ! మీరా! మీరా!..... అయిన యెడల హత్యను గుఱించి మీరెఱుంగు దురన్నమాట?’

“నే నేమియు నెఱుంగను — మీరుచెప్పినట్లు — నాపిప్ప - మేటు — హత్యకావింపఁబడినాఁడని మాత్రము నేను తెలిసికొంటిని — రక్షకభటాధికారులు హత్యకాదనియు, మృతుఁడయిన యాతఁడు స్వయముగా స్వహస్తముతో పొడుచుకొని మరణించెననియు నిర్ణయించిరి..” అని జగదీశుఁడు మాటువలికినాడు. కొన్నినిముషములవఱ కిరువురును మానము వహించిరి.....ఎవరి నోటినుండియు మాట వెలువడలేదు.తరువాత—రఘునాథజీ—జగదీశు నవలోకించి—

“జగదీశబాబూ! మీన్నే హితుఁడు—వంగదేశస్థుఁడు—భగత్ సింగు—డ్రాయింగ్ రూములో జోరుగా పేకాట నాడుచున్నాఁడు—మనము కూడ వెళ్ళి యాటనుజూతమా?” అనియడిగెను. “మంచిది—రండు—ఊటకే కూరుచుండి చేయునదేమి?” అని పలుకుచు జగదీశబాబు—ఆతని వెంట్రడానింగు రూమునకుఁ బోయెను.

యన్. యన్. నాలవీను నొకలోని ద్రావిండు నూము మిక్కిలి విశాలముగనున్నది. ఆగదికి మధ్యగా నొక కాండుటేబిలున్నది. దాని చుట్టును కుర్చీలున్నవి. వానిలో సుప్రసిద్ధ పరిశోధకాగ్రగణ్యుడగు నరీంద్రమునితో (“భగత్ సింగు”) గూఢ నలుగురుపురుషు లుపవిష్టులై యుండిరి. అరీంద్రమునకుఁ బ్రక్కనున్న కుర్చీలో స్థూలకాయుడగు ణోను-తన సెంటెజ్ సిగరెట్టెతో మున్నాడు-వానికి ప్రక్కగా నొక మరొకరి ఆసీనరు-“బెజుకు” అను పేరుగల క్రైస్తవయువకుఁ డుపవిష్టుడై యుండెను-వానిపక్క- “రమేశచంద్” అని వ్యవహరింపఁ బడుచున్న డాక్టరు కలఁడు-వానిపక్క “శ్రీనివాసుడు”ను జమీందారుఁ డున్నాడు!-వారందఱును గలిసి చతుర్ముఖపురాణమున కుపక్రమించిరి. జగదీశునకు వాగ్దేవో స్మృతచిత్తులున్నది. వారిలో నైనికోద్యోగియగు బెజుకు- ఉపకారవేదము పుచ్చుకొని సిలోనులో స్థిరముగా వసింపఁగోవుచున్నట్లును-డాక్టరు రమేశచంద్-శరీరారోగ్యము బాగు లేకపోవుటచేత సిలోనులోఁ గొన్ని నెలలుండి తిరిగి రావలయునన్న తెలఁపుతో నక్కడను బోవుచున్నట్లును-వారు చెప్పగా నాతఁ డాలకించి నాడు.

జగదీశుఁడును — రఘురాధిపతియు నటఁగల రెండు కుర్చీలలోఁ గూరుచుండిరి. ఆయువకులు బ్రిడ్జి ఆడుచుండగా వారు మిక్కిలి యుత్సాహముతోఁ బరికించుచుండిరి.

“భగత్ సింగుగానూ! పేకాటలో మీకు ప్రావీణ్యములేకున్నవ!- ఏమయినను, మీకదృష్టము లేకున్నవ! మీరు నెగ్గలేరు!”-అను మాటలు రమేశచంద్రు నోటినుండి వెలువడినవి. ఆతఁ డరీంద్రముదెసఁ గృత్రిమమందహాసమును బజ్జుచు నల్లనినాడు.

“ఇదేమి అద్భుతమయ్యా?... .. వివిధముగా నయిన పృథ్విపౌవుటకు - జునునుపోవక చేయును యిది! సాధ్యమయినంత త్వరలోనే హిందూదేశమునుండి దానివేసి సిలోనుగోరి బడవలయునని నాకున్నది” — అని శ్రీనివాసరాజునకు — అజ్ఞానాచార్యుడు వయసున జగదీశునకు సమానుడు — ఎనిముఱును ప్రసన్నముగను సంకోషకర మగుమందహాసముతోఁ గూడినదిగను ఉచితము. —

“ఏమో! ఈయూటకు దాటి తెన్నులు నాకుఁ గనబడుటలేదు. భగత్ సింగూ! మీరును — జ్ఞానాచార్య శ్రీనివాసబాబును పోరాడు కొనుడు — ఎవరికికైయున్న వారు స్వేచ్ఛరు” — అని బోసు — నోటి లో సిగరెట్టును పెదవులచివఱకుఁ దెచ్చి, పలికెను.

“ఏమి? బోసుగారూ! మీరు కులాసాగా ఆడుచున్నారా?!” అని జ్ఞానాచార్యుడు బోసు నుద్దేశించి ప్రశ్నించెను. —

“ఇప్పుడే అన్నమాటేమిటి? నే నెప్పుడును — కులాసానే ఆడుచుండుదును..... నాభాన్ను లభించుటకుఁ గనిపెట్టుకొని యుండుదును..... లభించిన తరువాత నిముషమాగను .. టక్కుముఁ కొట్టి తీరుదును!” — అని బోసు — చిఱునవ్వుతో ననెను.

“ఎర్రతేలువలె సమయము చిక్కినప్పుడు టక్కుముఁ కొడుదురా?” — అని యరీంద్రముడు సవ్యచు, బోసు నుద్దేశించి పలికెను. —

“అగును — భగత్ సింగుబాబూ! అగును — మీరు గ్రహించితిరి!” అని యాతడు మాటవలికెను. —

అంతవఱకు నానంభాషణమును మానముతో వినుచున్న జగదీశునకు హృదయము భారమైనట్లు తోచినది — ప్రతివ్యక్తి నుండి వెలువడిన మాటలకును రెండర్థములున్నట్లు లాతఁడు గ్రహించినాఁడు — ప్రతివ్యక్తిని అనుమానించుట కవకాశమున్నట్లు తలంచుచున్నాఁడు.... అటఁగల వారందఱును గౌరవనీయులే! పెద్దయనుష్యులే! భనవంతులే! పేదప్రతిష్ఠలుగలవారే!.....అయిన నిక వారిలో “స్వోతేతె” వరు?.....అదియే జగదీశుని యాలోచనము!

మరల వారందఱు ద్విగుణీకృతాహముతో పేకముక్కలను కలిపి ఆడుచున్నారు....చలనమువలన సాలవీనునొక మిక్కిలివేగముతో పోవుచున్నట్లు విదితమగుచున్నది. అందున్న ప్రయాణికులలోఁ గొందఱు నిద్రించిరి—కొందఱు పాశ్చాత్యపద్ధతుల ననుసరించి డ్యాన్సునకుఁ గడంగిరి—కొందఱు ఆర్యేష్టా నాలకంచుచుండిరి.....ఆగదిలో పేకాటమాత్రము జోరుగా సాగుచున్నది.....పదినిముషములు గడచినవి — ఆకస్మికముగా నాగదిలోని విద్యుద్దీపము లాఱిపోయినవి!

“ఓయి భగవంతుడా! ఇదేమి? దీపముల కేమిలెగులు వచ్చినది?” అని యెలుగెత్తి జమిందారు శ్రీనివాసుఁ డఱచినాఁడు.

“బాబూ! ఉండుఁడు — స్విచ్ లెగిపోయినది. నరిచేయుచున్నాను—” అని పలుకుచు స్ట్రీవర్డుకఁడాగదిలో బ్రవేశించి విద్యుద్దీపములను నవరించినాఁడు...కొన్ని నిముషములలోనే మరల గది యంతయు గాంతిమంతమయినది.—

“హల్లో! ఏమిటిది?”—అని యత్యంతాశ్చర్యము నభినయించుచు — తృప్తిపడి — బెంజమిన్ పుట్టించినాఁడు — అనఁగా ఆబల్లకు

అ యి ద వ ప్ర క ర ణ ము

మధ్యగా నొక పేకముక్కపడియున్నది — దానిమీఁదఁ జక్కగా తీర్చి
దిద్దఁబడినయక్షరముల నొక్కపర్యాయమందఱును జదివిరి. తెల్లఁ
బోయిరి! ఒకరిమొగమొకరు చూచుకొనఁ దొడంగిరి. దీపము లాటి
పోయి—గదియందంధకారము క్రమ్ముకొన్న తృటిలోను — విస్పష్ట
ముగా నొక పేకముక్కమీఁదతీర్చిదిద్దినట్లు వ్రాయఁబడిన విషయమిది!

“నేనే ఎర్రతేలును! అరీందముఁడా! నిన్ను నే నెఱుంగుదును.”

అ యి ద వ ప్ర క ర ణ ము .

జగదీశబాబు—అశ్చర్యాశ్రములతో పేకముక్కమీఁదఁ గనఁ
బడుచున్న యావిచిత్ర సందేశమును జదివినాఁడు—అతఁ డద్దానిని దొలఁ
దొల్త విశ్వసింపలేక పోయినాఁడు—

“నేనే ఎర్రతేలును!”

“ఓయి భగవంతుఁడా! వీరిలో నెగ్రతేలుగాఁ డెవ్వఁడు?” అని
యనుకొని యాతఁడు తన దృష్టలను అందఱి మీఁదఁ బ్రసరింపఁ
జేసినాఁడు.

జమిందారు శ్రీనివాసుఁడు—గద్గదస్వరముతోను, పరిపూర్ణ
తాపాముతోను—పేకముక్కమీద నున్న సందేశమును జదివినాఁడు—
అందఱు వినునట్లుగా బయటికి చెదివినాఁడు,

డాక్టరు రమేశుచందు ముందు కొరగినాడు—రక్తమాంసములు లేక బక్కచిక్కినట్లున్న వాని నేత్రములా వ్రాతను బరికించి తృప్తి పడినవి—

“ఇదేమి? మహామాయవలెనున్నదే! దీని నెవరు వ్రాసిరి?... నేను మాత్రము వ్రాయలేదు—” అనుమాటలు వాని నోటినుండి వెలువడినవి.

“ఏమో! ఎవరు వ్రాసిరో! మిక్కిలి చిత్రముగానున్నది—” అని నుడువుచు బెంజిమ—అందఱి మోముల నొకపరి పరికించినాడు. ఆతఁడంతటితో మిన్నకుండలేదు—

“అరీందముఁడా?... మనలో నరీందముఁ డెవ్వఁ డున్నాఁడు? ఆనేకుహిమాచలపర్యంతము తన యశశ్చంద్రికలను వ్యాపింపజేసిన సుప్రసిద్ధ పరిశోధకాగ్రగణ్యుఁ డిక్కడ కెప్పుడు వచ్చినాఁడు?”..... “అయ్యా! బెంజిమగారూ! మీరు పొరబడుచున్నారు—నేనే అరీందముఁడను!”—అని నుడువుచు నరీందముఁడు మందహాస మొనరించి, ఆపేకముక్కను దనవ్రేళ్ళనందునఁ బట్టుకొని, విలాసపూర్వకముగా వ్రాత బల్లమీ టింపఁ దొడఁగెను.

“నేనే అరీందముఁడ” ననుమాట విద్వల్లతవలె నొకపర్యాయ మిందఱి హృదయములలో మెరిసినది—గనియంతయు నిశ్శబ్దమయినది—అందఱును మానమువహించిరి—ఒకరి ముఖలక్షణముల నొకరు చూచుచున్నారు.

“భగత్ సింగుగారూ! మీ రేమనుచున్నారు? అని స్థూల కాయుఁడగు బోసు—ఆశ్చర్యముతో కుర్చీలో కూలబడి—బామముకి

పాటుతోఁ బ్రశ్నించినాఁడు. “అయ్యా! బోసుగారూ! ఏమియు లేదు— నేను పత్తేదాడుడనగు అరీందముడను!.....ఈసందేశము నాశోటకు నిరేశింపఁబడి వ్రాయఁబడినది.”

జగదీశుఁడు—రెప్ప వేయకుండ నరీందముని ముఖమును బరికించు చున్నాఁడు. ఆతఁడు పై మాటలకు—ప్రశాంతబావముతోను, ఉదేశ రహితముగు కంఠస్వరముతోను, మందహాసపూర్వకముగను పలికినాఁడు.

“నేనే ఎర్రతేలును!”

“ఎవరు?—ఈసమూహములో నొకఁడు—నామిత్రుని—గంగా రామ్చెర్మనును హత్య గావించిన హంతకుఁడు—ఎర్రతేలుగాఁడా?... వీరిలో ఎల్లు వ్రాసినవాఁ డెవ్వఁడు? దీపము లాతిపోయిన క్షణకాలము లో నిల్లు వ్రాయుటలో ఇది యుద్దేశమేమి?...తా నిక్కడనే—అనగా పరిశోధకుని కట్టెనుటనే నిర్భయముగా నుఁటినని తెలుపుటకా? ఇట్లు తనలోఁ దాను దలంచుచు జగదీశుఁ డటఁ గల వారిపైఁ దనదృక్కులను బఱపినాఁడు. వారందఱు నింతింతనరాని యాశ్చర్యముతో నరీందముని వీక్షించుచున్నారు.

“మీరు.....నుప్రసిద్ధపరిశోధకులగు నరీందములా?” అని మరల బోసు ప్రశ్నించినాఁడు—

“ఓయి భగవానుఁడా! ఇది యంతయు నొక నాటకమువలె నున్నదే!” అను మాటలు శ్రీనివాసుని నోటినుండి వెలువడినవి.

అరీందముఁడు—చిటుకభంగినవృక్షముఁ దలయూచినాఁడు. “బోసు గారూ! పరిశోధకుఁడను నేనే! కొండొకకార్యార్థమే మాటుపెరుతో

ప్రయాణము సాగించుచున్నాను — కాని యిప్పుడా రహస్యము చెప్పక
తప్పనివరి అయినది.”

“ఓహో!.....అరీందముడా?.....మిక్కిలి చిత్రముగా
నున్నదే?.....కాని యీవ్రాత్ర మిక్కిలిమాయగానున్నది...
“నేనే! ఎర్రతేలును!” అనగా సర్థమేమి? — అని సైనికోద్యోగి
బెంజిమననను. అరీందముఁ డొకపరి జగదీశుని బరికించి నాఁడు — అతఁడు
తెల్లబోయి చూచుచున్నట్లు గ్రహించినాఁడు.

“ఈనందేశ మెవరు వ్రాసిరో తెలిసికొనుటకు కుతూహలముగా
నున్నది!” అని యరీందముఁడనెను.

“అగును — తెలిసికొనుటకు కుతూహలముగనే యుండును —
కాని యిది వట్టివేళాకోళమునకు వ్రాయబడినట్లున్నది” — అని బెంజి
మెన్ అనెను.

“కాదు — వేళాకోళముకాదు — నన్ను భయపెట్టుటకే
వ్రాయఁబడినది. దీనిని జదివి నేను జడిసి, నాకార్యమునుండి విరమించు
కొందునని తలంచితే హంతకుఁ డిట్లు వ్రాసినాఁడు.”

“ఏమో! నే నేకర్థమెఱుంగను..” అని శ్రీనివాసుఁడనెను.
“నాకుమాత్ర మేమి తెలియును?” — అని పలుకుచు బెంజిమెన్ -- బోను
వంకఁ దన చూడ్పులను బఱపెను.

“నేను నిర్దోషిని -- నమ్మండి బాబూ!.....ఎవ్వఁడయిన నిట్లు
వ్రాయుటకు గల కారణముకూడ నాకు బోధపడుటలేదు” — అని
నుడివి బోను -- నేనాశచేతనుఁడగు రఘునాథుడని దిలకించెను.

“మీరెవ్వరు నేమియు నెఱుగకున్న మాయుడుపురిలో నొకఁడు
[వాసియుండునని మీరనుమానింపవచ్చును .. నాకీగోల తెలియదు..”
అని యాతడనెను,

ఇక బ్రతుక్తురమిచ్చుటకు జగదీశుడు మిగిలియున్నాడు.
ఆతడు కూడ దశ పనిని దాను ముగించెను—

“నేనేమియు నెఱుగను!”

మరల గదిలో మానమలముకొన్నది — అందఱు నుచ్చాస
నిశ్వాసలనుగూడ బంధించి కూరుచుండిరి — ఎవఁనోనుండియు మాట
వెలువడుటలేదు!.....అటఁగల పెద్దమనుష్యులలో నొకఁడు తప్పక
ఎర్రతేలుఁగఁడై యుండును! వారిలోనొక్కడబద్ధమాడుచున్నాఁడనుట
విదితము! ఎవరు? ఎవరు — ఎర్రతేలు?.....

ఆసమయమున సాలవీనునొకప్రయాణమును విరమించి యాగి
నది — కాని జగదీశుని హృదయమునందలి సందేహములుమాత్ర మరి
కట్టఁబడలేదు——“...ఈ అయిదుగురిలో నొకఁడు హంతకుడు!.....
ఎవడుదీపములాటిపోయినపుడు — ఆచీకటిలో వీరిలో నొకఁ
డవిషయమును వ్రాసినాడు ..దీపములను వెలిగించుటకు వచ్చిన
స్త్రీవర్డువలనమాత్ర మీంపని జరిగియుండలేదు——”అని యనుకొనుచు
జగదీశుఁడు వారినందఱను బఁకింపదొడగెను.

నేపాళదేశస్థుడు — చిఱునవ్వుతో — బోసును దిలకించినాడు—
బోసు—జమిందారుని దిలకించినాడు—రమేశచండు అరీందము నుద్దే
శించి——“నాకీవ్యవహారమేమియు బోధపడుటలేదు—.....ఎవడు దీనిని
[వాసియుండునో?”

“అదే పరిష్కరింపబడవలసిననుస్య!” అని చిటునవ్వుతో—
పత్రేదారుడు మాటువలికెను, ఆతడంతలో మిన్నకుండలేదు.

“మీరందఱు పెద్దమనుష్యులు — గౌరవనీయులు! “నేను
వ్రాయలేదని—నేను వ్రాయలేదని మీరందఱుగూడ నుశువుచున్నారు.
మీలో నెవ్వరును వ్రాయనియెడల దీపములను వెలిగించుటకు వచ్చిన
వాడెవ్వడో వ్రాసియుండవచ్చును—” అని పలుకుచు నరీందముడు—
జగదీశుని ముఖము బరికించెను — ఆమాట తన హృదయాంతర్భాగము
నుండి వచ్చినది కాదని తెలుపుటకే యాతడు జగదీశు నవలోకించి
నాడు! జగదీశుడుకూడ—“గ్రహించితి” నన్నట్లు మందహాస మొన
రించినాడు.

అప్పటికి గదిలో నున్న గడియారమొంటిగంట కొట్టినది! ఆటను
ముగింప వలయునని యందఱు ననుకొనిరి — సైనికోద్యోగియగు బెంజి
మర్ లేచి నిలువబడి—

“అరీందముబాబూ! మీరు మాటుపేరుతోనే వ్యవహరింప
వచ్చును — మిమ్ములను భగవత్ సింగనియే పిలుచుచుండెదము—
మీరహస్యముగుప్త పక్షపబడునని మీరు గట్టిగా నమ్ముడు” అనెను.
“అగునగును — తప్పక అట్లే జరుగవలయును—” అని జగదీశుడనెను.

“మీనదభిప్రాయమునకు మీకు నేను కృతజ్ఞుడను. ఒకవేళ
మీరు—నామాటుపేరును దాచకున్నను, దానినలననాకు ప్రమాద
మేమియులేదు—” అని ప్రత్యుత్తరముగా పలుకుచు నరీందముడు—
జగదీశునితోగూడ నాగదినివిడిచి — వసారాలో బ్రవేశించెను.....
ముందుగా నాతడు సంభాషణకు ప్రక్రమించునేమో యని జగదీశుడను

కొనెను.....కాని యట్లుజరుగలేదు. అందువలన దానే యారంభించినాడు.

“బాబూ! ఆవ్రాతయేవరిది?”

“ఎమో! నేనేమిచెప్పగలను? ఎర్రతేలుగా డ్రేవ్రాసియుండవచ్చును.....లేక మఱొకడు వ్రాసియుండవచ్చును.....మనలోనున్న అయిదుగురిలోనొకడు వ్రాసియుండవచ్చును...లేకపోయిన యెడల దీపములాటిదేయినపుడా చీకటిసమయములో గదిలోనికెవ్వరెడయినవచ్చి వ్రాసియుండవచ్చునుమొత్తముమీదనొకటి మాత్రమువిస్పష్టము. ఎర్రతేలుగాడునన్ను కనిపెట్టినాడు—నేనెందులకీ నాకమీదనుంటినో పూర్తిగా గ్రహించినాడు—”

“అరిందముబాబూ! ఎవరు? ఎర్రతేలేవరు? నీవుగ్రహింపలేదా? బెజుమనా?.....బోసా?.....శ్రీనివాసా?..... రఘునాథజీయా!...?”

“జగదీశ్! ఆప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తరముచెప్పటం కిప్పుడువీలు లేదు.....తగినక్లా మనకిప్పుడుదొరకలేదు—కాని వారినయిదుగురను నొకకంటగనిపెట్టించుచుట మంచిది.”

ఈవిధముగాపలికి అరిందముదుమిన్నకుండెను— సముద్రముమీద నుండి వచ్చుచున్న మంచు గాఢముగా నొకనుగప్పివేయుచున్నది. వెలుగు చున్న విద్యుద్దీప్తములుకూడ నామంచువలన నిర్ధృతములయినది— ఆనమ యమున నరీందమువకు తలమీదచున్న స్కోకింగ్ చానల్ కడనద్దవినిపించినది. అదేమైయుండునోయని జగదీశుడుమీదికి దన దృక్కులనుబజిపినాడు—పఱపుటేతడవుగా తృప్తిపడినాడు—ఆతనిశరీరమా పాదమంతయు కంపించిపోయినది.

“బాబూ! అరీందము బాబూ!చూడు... చూడు!” అని యాతడు మిన్నకుండెను—

ఆమాటలకదిరిపడుచు నరీందముడు తన కన్నులను బైకెత్తి చూచినాడు, ఆతఁ డాత్రముతో—

“అఁ — అఁ — అదేమి? జగదీశబాబూ! నిజముగా నొక జయ్యమువలెనున్నదే?.....ఎర్రతేలుగాడిచేత హత్యకావింపబడిన నిర్భాగ్యుడు—గంగారామ్ చెర్మొక్కయొక్కరూపమువలెనున్నదే?” అనెను.

“అగును — దయ్యమే — బాబూ! దయ్యమే!”

ఆస్వరూపమొకపరి — చిమ్మిగుండా వారిని దిలకించి యదృశ్యమయినది. అనన్యకరము — భయంకరమునగు నామూర్తిని జూచి ఆయిరువురును భయపడిరి. కంపించిరి—ఏమది? నిజముగా నొకభూతమై యుండునా?.....!

“జగదీశబాబూ! నాకు దయ్యముల ఉనికియందు నమ్మకము లేదు...అటులని మనలను భయపెట్టుటకెవ్వడో — ఆయాకారముతో మనకు గనబడి యంతెలోనే మాయమైయుండునని తలంచుటకుగూడ వీలులేకున్నది...ఇది పరిహాసమని నే ననుకొనను”

“అరీందముబాబూ! ఉండుము. నేను నొకోపరిభాగమునకు జోయి యక్కడ ఎవడయిన నున్నాడేమో చూచివచ్చెదను—” అని నుడువుచు జగదీశుడు, అరీందముని నమ్మతినయిన బడయుకుండగనే చురచుర అవలకు నడిచిపోయినాడు—

అరీందముని కేమిచేయుటకును దోచలేదు...ఈ భూతమేమి!
నిజముగానిది. భూతమా! ప్రపంచములో భూతములున్నవా!
అని పరిపరి విధముల నాలోచించుచు నాతడు జగదీశుడు వెడలినదెన
జూచుచుండెను.....అట్లు రమారమి పదునై దునిముసములు గడచినవి..
జగదీశుడింకను వచ్చుటలేదు.....ఏకారణముచేతనో ఆతనికాత్ర మధి
కమయినది — హృదయము త్వరితగతిన గొట్టుకొన దొడంగినది “జగ
దీశ్! జగదీశ్!.....అని గొంతెత్తి రెండు పర్యాయములు పిలిచినాడు..
ప్రత్యుత్తరముకొఱకు నిరీక్షించినాడు...కాని అది కొఱవడినది—
ప్రత్యుత్తరము వినబడలేదు — ఆతని యాతురత మతింత హెచ్చినది.
వడిగామెట్లనెక్కి నొకయొక్క ఉపరిభాగమునకు బోయినాడు — కాని
మంచుసాంద్రముగ నల్లలడలనలముకొనుటవలన మన్నుమిన్ను కనబడుట
లేదు — మరలగొంతెత్తి—

“జగదీశ్! జగదీశ్!—అని యరీందముడు పిలిచినాడు — ఈప
ర్యాయముకూడ బ్రత్యుత్తరమురాలేదు. తోడనే ఆతడు — అంగీకేలు
నందున్న టార్చిలైటును బయటకు దీసి బటనునొక్కినాడు — ఇంచు
కంత వెలుగువలన ముందునకు నాలుగడుగులువేసినాడు — ఆకస్మిక
ముగా నిలువబడిపోయినాడు! కారణమేమి? ఆతనిపాదములకేదియో
మెత్తగా తగిలినది? టార్చినిదగ్గఱగా ఫోకస్ చేయుచు సత్యంతాత్ర
ములో నరీందముడు తనకట్టెడుటనున్న పదార్థమునుగాంచినాడు—అది
యేమి? వస్తువా? కాదు కాదు! ప్రాణాపాయస్థితిలోబడియున్న జగ
దీశుడు! కంఠమున కొక సిల్కుగుడ్డ యురిపోయుటవలన గ్రుడ్లుతేలవేసి,
ఊపిరి అడకపోవుటవలన నుక్కిరిబిక్కిరయి.....క్షణములో నీప్రపంచ
మును విడుచుటకు సిద్ధముగానున్న జగదీశుడు! - - - ఇంతకు నరీం
దముడు సమయమునకక్కడ బ్రత్యక్షమయినాడు! ఒకనిముసమాలస్య

మయిన యెడల గాఢము మించియుండెడి — ఆలస్యమొనరింపక — తన
యంగీజేబులోని మడతచాకును బయటకుదీసి, విప్పి జగదీశుని కంఠము
నకు ముడివెట్టబడిన గుడ్డను కత్తిరించినాడు — జగదీశుడు తేప్పరిల్లు
టకు గొంతసేపువట్టును — అరీందముడు చూచుచు మిన్నకుం
డెను — ఆతని మెదడులో నానమయమాన లెక్కలేనన్ని యాలోచనలు
బయలుదేరినవి —

“ఉరిపోసి మనుజునిచంపువట్టతి మిక్కిలిగా తూర్పుదేశములందా
చరణలోనున్నది — పీపిల్లుపార్కులో గిరిధరలాల్ పై తమిట్టి గుడ్డతోనే
కంఠమున కురిపోయబడి హత్యకానింపబడినాడు ఆహంతకుడు
మంచువలన గలిగినచీకటిలో జగదీశునిజూచి నేనేయనితలంచి పాతబడి
యట్లచేసియుండును — అగును — ఆమాటవాస్తవము కాని యెడల జగ
దీశునకీ గతి యెందులకు పట్టవలయును? రఘునాథజీ తూర్పు
దేశస్థుడు! ప్రాయశః ఆతడే ఈతడై యుండునా? ఇట్లు తలంచుచు —
మెల్లగా జగదీశుని దన గదిలోనికి గొనిపోయి యటవిశ్రమింపజేసి, తాను
మరల నొకోపరిభాగమునకు వచ్చినాడు. సరిగా నప్పుడాతనికామంచులో
నన్నిప్రముగానొక వ్యక్తి గోచరించినాడు — జగదీశుడుచేతనున్న టార్చిని
ఆవ్యక్తి దనకేంద్రీకరింప జేసినాడు ఆతడెవరు? జమిందారు శ్రీని
వాసుడు!

“అరీందముబాబూ! గాలి కొఱికిటునటు నడయాడు
చున్నాను మీరేమిసేయుచున్నారు! ఎక్కడెందులకుబట్టుకొను
టకు బ్రయత్నించుచున్నారా! అని యరీందముని బ్రశ్నించినాడు!

జమిందారు శ్రీనివాసుని ముఖముమీద మందహాసము తాండవించుచునేయున్నది — అతడు మునుప తనచూడుకలను నూటిగా..అతని ముఖముమీదికి గుటిచేసినాడు—

“శ్రీనివాసబాబూ! నిజము నిలుకడమీదగాని తేలదు -- ఎర్ర తేలును బట్టుకొనుట సామాన్యకావ్యమా? . . . కాదుకాదు—నమయమురావలయును . . . కాని, చెన్నమనవి! మీకు భూతములయందు నమ్మకమున్నదా? అనగా దయ్యములున్నవని విశ్వసించురా?

“ఏమి? దయ్యములా? . . . అరీందముబాబూ! మీప్రశ్న నాకర్థమగుటలేదు—”

“అర్థమగుటకేమున్నది?—ఈనాకమీద భూతములున్నవి—క్షణికాలముక్రిందట మీరు వానిజూచియేయుండురు!

“ఏమి? ఎక్కడ? ఈనాకమీదనా? అరీందముబాబూ! ప్రకృతి విరుద్ధములగు సంఘటనములను నేను నమ్మను -- అటులయ్యు నీమాట మీనోటినుండి వినవచ్చుటచేత నేను నమ్మక తప్పదుకదా? భూతము లీనాకమీదనేయున్నవా? నేను చూడలేదు -- గాలికొఱ కిప్పుడిప్పుడే నేనిక్కడకువచ్చితిని నేనేమియు జూడలేదు—”

“ఓహో! మీరిప్పుడే యిక్కడకు వచ్చితిరా?” అని చిఱునవ్వుతో నరీందముడు—జమిందారుని ప్రశ్నించినాడు -- అంగీకారసూచక

ముగా నొనన్నట్లు జమిందారు శ్రీనివాసుడు తలద్రిప్పినాడు. కొన్ని నిమిషములవఱ కిరువురును మానముద్రనే వహించిరి—

“అరీందముబాబూ!.....మంచు కొంచెము కొంచెముగా తగ్గుచున్నది — మనము త్వరలో హక్కింగాటు చేరుకొనవలయును— ఆలస్యము నేయగూడదు — హక్కింగాటులో నొక మూడువూటలు మాత్రమే యాగును — బాబూ! మీరిదివఱలో హక్కింఘాటును జూచితిరా!”

“ఆ — చూడకేమి! ఒక రహస్యభేగనకార్యములో బ్రవేశించి తిని — వ్రతిపకుల పనునుకత్తి హక్కింఘాటులోనే నా మెడను తరింప బోయినది — అదృష్టవశమున దప్పించుకొని బయలు బడితిని.”

“పాపము!.....ఇంతకు అరీందముబాబూ! మీవృత్తిపాపము కరమయినది—వారికి మీరడ్డు తగులుచుండుటచేత -- మీరొక్కొక్కప్పుడు కష్టములపాలగు చుండురు -- అంతేనా!” అని మందహాస పూర్వకముగా శ్రీనివాసు డరీందముని బ్రశ్నించినాడు.

“శ్రీనివాసబాబూ! మీరు పొరబడుచున్నారు -- మాకు శత్రువులెక్కువ అను మాట వాస్తవమే! కాని యితరుల కార్యములకు మే మాటంకములను గల్పింపము. ఇతరులే — బలవంతముగా మమ్ము — తమకార్యములలో బ్రవేశించునట్లు చేయుదురు.....మావృత్తి అపాయకరమే అయినదయ్యు మిక్కిలి యుత్సాహముం గొల్పుచుండును — మాయలో మాయ — నాటకములో సంతర్పాటకము — ఎత్తుపై యెత్తు — ఈ విధముగానుండి -- నీనా. నేనా అను పోటీతో నొకరి బలాభలములొ కలెఱుంగుట కవకాశమొనంగుచు చుండును.”

అజవాబునకు జమిందారుడు చిఱునవ్వునవ్వినాడు—సనీపముం
దున్న గదినుండి గడియారము టంగుటంగున రెండు గంటలుకొట్టినది.

అరీందముబాబూ! రెండుగంటలు కావచ్చినది. ఇకనేను నా
గదిలోనికిపోయి నిద్రింతును సెలవా? అని యడిగినాడు.

మంచిది దయసేయుడని యరీందముడు ప్రత్యుత్తరమిచ్చినాడు.

శ్రీనివాసుడు వడిగా మెట్లనుదిగి నొకయొక్క రెండవఅంతస్తు
నకు బోవసాగినాడు కొన్నిమెట్లు దిగిన తరువాత మరలమోమెత్తి అరీం
దముని జూచి—

“అరీందముబాబూ!...అన్నట్టులడుగ మరచితిని — ఎర్రతే
లెవరో మీరు కనిపెట్టితిరా? పట్టుకొంటిరా?” అని యడిగినాడు.

“లేదు—లేదు. ఆకార్యమంత సులభమయినదా? విషజంతువు
లతో గొందరపడరాదు కదా!” యని నవ్వుచు సరీందముడు బదులు
సెప్పెను—శ్రీనివాసుడు మెట్లను దిగి వెళ్ళిపోయినాడు.

అరీందమునకు మాత్రము హృదయములో ప్రశాంతతలేదు—
మాటిమాటికిని—ఆభూతమే మనోవీధిని బ్రతిఘటించుచున్నది—

ఆమాఖము కృత్రిమమయినది — మానవనిర్మితమయినది—
దాని నెవరు తయారుచేసిరి? ఎందుకు తయారుచేసిరి? ఇట్లు ప్రశ్నించు
కొనుచు సరీందము డ్రాఫ్తదేశమును విడిచి 18 వ, నెంబరు గదికి
ప్రక్కగా (సనీపమున) నున్న తనగదిలోనికి బోయినాడు—గది
కీవల నిలువబడి తన యంగీజేబులోని పేకముక్కను బయటకు దీసి,
అందు వ్రాయబడియున్న సందేశము నొకతూరి చదివినాడు—

“నేనే ఎర్ర తేలును!... అరీందముడా! నేను నిన్ను ఎఱుంగుదును!”

పెనిసిలు చేత వ్రాయబడినను, ఆ వ్రాత హంతకుని బట్టుకొనుటలో నొకప్పుడు తనకు సహాయ మొనరింపవచ్చునని యాతఁ డనుకొనెను.

“ఎర్రతేలూ! తొందరపడవలదు—నేను నిన్ను దప్పకపట్టి తీరెదను,” అనుమాట లప్రయత్నముగా ఆతని నోటినుండి వెలువడెను—

అరీందముడు గదిలో బ్రవేశించినాడు—అం దున్న జగదీశబాబింకను నిద్రింపలేదు—తెప్పరిల్లలేదు—ఇటు నటు నాయాసముతో నడయాడుచున్నాడు—అరీందముని జూచుటతోనే, అమితోత్సాహముతో—

“బాబూ! కాయా? పండా?” అని ప్రశ్నించినాడు ఆప్రశ్న యందలి యర్థము అరీందమునకు బోధపడివది—

“జగదీశబాబూ! మనమిత్రు డెర్రతేలుగాడు—చునకు ‘క్లూ’ దొరకనీయలేదు—నీకంతమున కురిపోసినప్పు డీసిల్కుగుడ్డ మాత్రము దొరకినది.” అని నుడువుచు నాతడు తన యంగీజేబులోని సిల్కుగుడ్డను దీసి చూపించెను—దెబ్బతిన్న బెబ్బులివలె నరీందముడు మండిపడినాడు—పటపట పండ్లు గీటుచు—

“అరీందము బాబూ!... ఆదుర్భాగ్యుఁ డెప్పుడయిన నాచేతులలో బడిన యెడల నాకనీతీర్చుకొందును... అన్నట్లు—ఆదయ్యము ముఖము మాటయేమయినది? మీరేమయిన గ్రహించినారా?”

“నేను కొంతవఱకు గ్రహించినట్లే భావించుచున్నాను. కాని, దానిని మాత్ర మిప్పుడు బయటబెట్టను—ఆతుచ్చు డీవిధముగా మన

లను భయపెట్టలేదు—ఈమాత్రమునకే మనము భయపడి నొకను విడిచి పోవువారము కాము—”

“బాబూ! ఆత డింకను నొకమీదనే యుండుటకు కారణ మేమి?”

“అదియే యూహింపవలసియున్నది— కేవలము గంగారామ్ చెర్మకాను హత్యకావించుటకే యీనొకమీది కారణ వచ్చియుండదు. అటులయిన యెవల వాని హత్యానంతరము దీని నారెడు విడిచిపోవఁగ నున్నదే కదా! ఈనొకలో నభేద్యరహస్యమొందున్నది—ఈనొకలో వానికి గావలసిన వస్తువేదియోయున్నది — అందుచేతనే — ఆతఁడు దీనిని విడిచి పోవుటలేదు—కానినన్న—ఈప్రయాణము ముగియు లోపున వానింబట్టి తీరుదము— జగదీశబాబూ! వేటొక సంగతి! నొకమీదనే నిప్పుడు జమిందారు శ్రీనివాసుని జూచితిని—”

ఆమాటకు జగదీశుఁ డదిరిపడినాఁడు—ఆతురతతో—

“ఏమి శ్రీనివాసుఁడా?...అరీందముబాబూ! మీయభిప్రాయ మేమి? ఆతఁడే యెర్రతేలయియుండునా?”

“నేనట్లు చెప్పను—జమిందారంతటి మూర్ఖుడుకాదు..... ఆతఁడు చల్లగాలికై విహరించుచున్నాడట!...కాని, ఆతఁడా అయిదు గురిలో నొకడుగదా! మనము కొంచెము జాగ్రత్తగా కనిపెట్టుచుండ వలయును”

అరీందముడు మఱికొన్ని నిమిషములవఱకు జగదీశునితో మాట లాడి గదిని విడిచి మరల వసారాలో బ్రవేశించినాడు — హృదయము దీర్ఘాలోచనానిమగ్నమైయుండుటవలన నారెడు నిద్రింపలేదు — అంగీ

జేబునుండి యొక చుట్టను బయటకుదీసి అంటించి, కాల్పుచు వసారాలో నినువయూచనానుకొని నిలువబడినాడు — ఆలోచన మభినయించు చున్నాడు — 13 వ నెంబరుగది యాతనికి గనుపించుచునేయున్నది — ఆచీకటిలో దాశమువేయబడినట్లు తలంపబడిన యా 13 వ నెంబరు గదినుండి — అనగా గంగారామ్ చెర్మను హత్యకావించబడిన యాగది నుండి — యొక వ్యక్తి వెలికివచ్చుచుండుటగాంచి యరీందముడు స్తంభ భూతచిత్తుడాయెను!

ఏ డ వ ప్ర క రణ ము .

జగదీశుడు ఆకస్మికముగా నిద్రనుండి తృప్తిపడిలేచినాడు—ఆతడు గతరాత్రిశయించియున్న యాగదియంతయు నిప్పుశంధకారబంధురమై యున్నది — గాఢనిద్రాపరవశుండై యున్న తాను — హఠాత్తుగా మేల్కొనుటకు కారణమేమి? ఆతడాలోచింపసాగెను — గదిలోనివిద్యుద్దీపము లొక్కపర్యాయముగా నార్పివేయబడుటకుగల కారణమునైతము వానికవగతమయినది కాదు—ఆతడేమిచేయుటకును దోచక ఆత్రముతో నిటునటు చూడసాగెను. కాని యాచీకటిలో నాతనికేమి కనబడును? పదముల చప్పుడు స్పష్టముగావినబడుటవలన నెవ్వడో యాగదిలో బ్రవేశించినాడని జగదీశుడు గ్రహించినాడు — ఆకస్మికముగా నాతని కట్టెడుట నొకవస్తువు తళతళ మెరిసినది — అదేమి? ఒకపిస్తోలు! ఎక్కడున్నది? ఆతని కంఠమునకు నూటిగా గురిచేయబడినది.

“జగదీశ్! నీయవసరము మాకిప్పుడు కావలసివచ్చినది — అను మాటలు జగదీశుని చెవులందుబడినవి—ఆకంఠమతికఠోరముగానున్నది.

జగదీశుఁడు నిశ్చేష్టుఁడై — కదలక, మెదలక, అట్లే వెనుకకు తగ్గియుండెను—అంతలో వేరొకడెవ్వఁడో గోడనున్న ఎలక్ట్రిక్ స్విచ్ నొక్కినాడు — ఎక్కడిచీకటులక్కడ అంతరించినవి—కాంతిపుంజములు నల్లడల బ్రసరించినవి—జగదీశు డంగీజేబునుండి పిస్తోలును బయటకు దీసి, ప్రేల్చినాడు. కాని యది యాతని మ్రోలనున్నవానికి దగులలేదు. ఆతని యెదుటనున్న కఠోరస్వరమొనరించినవాడు — గంభీరాకృతిగల వాడు—ఎవ్వఁడోకాదు—అరీందమునిస్తీవర్థు—కరీమ్! వాని వెనుక మఱి యిరువురు క్రైస్తవయువకులు—భయంకరాకారులు—చేతులలో పిస్తోళ్లునుబట్టుకొని నిలువబడియుండిరి.

“ఏమి? మా వెంట మాటుమాటాడకుండ, శాంతముగా వత్తువా?” అని కరీము మరల జగదీశు నుద్దేశించి ప్రశ్నించినాడు. పాపము! జగదీశు డేమి చేయగలడు?...రా నొక్కడు! ప్రతిపక్షులు మువ్వరు!—వారితో బెనగులాడుటకయిన నవకాశములేదు!—వారాయుధప్రాణులై యున్నారు. వారితో పోరునకుఁ దలకొనుట మృత్యువును గోరి తెచ్చుకొనుటయే కదా! ఆతడు మానము వహించినాడు—ఆదుర్మార్గులు మువ్వరు నాతనిం బట్టుకొని నౌకయొక్క ఉపరిభాగము నందలి వసారాలోనికి గొంపోయిరి.

“మనమిప్పుడెక్కడకు పోవుచున్నాము?”—అని జగదీశు డుద్రేకపూర్వకముగా ప్రశ్నించినాడు.

“ఎక్కడకా? నౌకాధిపతిని నందర్పించుటకు—జగదీశ్! ఈ నౌకకు అధిపతియైన క్రొత్త కెప్టెనును జూచుటకు—తెలిసినదా?”—

అని కరీముగాడనెను. అట్లువలుకుచు—ఆవసారాయందున్న యొకపెద్ద గది తలుపుచు కరీముగాడు తెరచినాడు — జగదీశుని ముందునకు గంటి నాడు — ఖై దీకరుప్రక్కల దుపాకులతో నిలువబడురక్షకభట్టులవలె నాతని కేటప్రక్కలయందు బిస్తాళ్ళను బట్టుకొనియున్న క్రైస్తవయువకు లిరువురు నిలువబడియేయున్నారు—

జగదీశుడు—నిస్సహాయుడయ్యి మానసికోద్రేకము నరికట్ట లేక—వెచ్చనిట్టార్పులం బుచ్చుచు, గదిలో నల్లవలకు దనదృక్కులను బ్రనరించినాడు—కాని, సాలవీను నౌకాధిపతిమోహనమెహతా తొలు దొల్త నాతని కగవడలేదు—ఆతడు ఖైదీయై నౌకయొక్క రెండవ అంతస్తులోనున్నగదిలోబడి మూల్గుచున్నాడని మాపాతకుల కీయనవర మున జెప్పటముఖ్యము—ఓడకెప్పెను సాధారణముగా కూరుచుండు కుర్రీకి ప్రక్కగానున్న కుర్రీలో నరీందముచుపవిష్టుడైయుండెను — గుటి చేయబడిన పిస్తాళ్ళను జేతబట్టుకొని నలుగురు క్రైస్తవయువకులు ఆతని చుట్టును గావలికాయుచున్నారు! అరీందముడు—గదిలోనికి నెట్టబడిన జగదీశు నవలోకించి యొక మందహాస మొనరించినాడు—

“ఈమాయయేమిటి?” అని జగదీశుడు సింహగర్జన మొనరించుచు ప్రశ్నించినాడు.

సరిగా నానమయమునకు బ్రక్కగదిలోనుండి యిట్లు ప్రత్యుత్తరము వినవచ్చినది.

“ఓహో! జగదీశబాబూ!...తుదకు నీవిక్కడకు వచ్చితివా?”

ఆవలుకు లెవ్వని నోటినుండి నెలువడినవో తెలిసికొనుటకు జగదీశబాబు మోమెత్తినాడు—అంతలో నాతనిమ్రాల పైనికోద్యోగి పెంజమెన్ ప్రత్యక్షమాయెను!

జగదీశుడాశ్చర్యపడినాడు. విస్మయమందినాడు. తానంతవఱకు పైనికోద్యోగిగాభావించి గౌరవించుచున్న పెద్దమనుష్యుడు తనకుప్రబల విరోధి! అహ! చిత్రము!

“జగదీశబాబూ! నేనికదాచుట యెందులకు? నేనెవ్వడనోకాను నేనేయెర్రతేలును!” అనినుడిచి! బెంజిమెన్—ఒకపరివేషనవృత్తి నవ్వినాడు. ఆతడంతలో నాగలేడు—అరీందమును మున్నగువారు మాచేతులలో నీయోడమీదఁబై దీలయిరి! వారితోబాటు—నీవునుమాఁబై దీవే! ఈనాకనా యధీనమని గ్రహింపుము—దీనికిన్నివైపులను మరతుపాకుల మర్పజఃయియున్నవి—కనుక మీరందఱుమారు విశేషప్రయానమొనగకుండ గనే స్వాధీనులగుటమంచిది. మీరు మమ్మెదిరింపఁజూచినను మీప్రయత్నమునెగ్గదని తెలిసికొనుడు.

“నీవు! అని జగదీశుడేదియో చెప్పబోయెను. కాని యంతలోనే బెంజిమెన్యొక్క భయంకర కఠోరస్వరమాతని నరికట్టినది.

“అ నేనే!”

జగదీశుడు నోటమాటలేకుండ నిలువబడినాడు. పండ్లుపటపట గొఱుకుచు కన్నులనుండి విస్ఫులింగములు రాల్చు చున్నాడు.

“అహ! బెంజిమెనా? ఎర్రతేలు! నేనుకలలోనయిన వీనిననుమానింపలేదే!” అని తనలో దాననుకొన్నాడు. ప్రభుత్వమువారి పైనికశాఖలోఁబనిచేసి యుపకారవేతనము స్వీకరించిన యద్యోగస్థుడు; తుదకీవిధముగా మాటినాడా? అని పందేహించుచు నాతఁడరీందమునవలోకించి—

“అరీందముబాబూ! నీవీరహస్యము నెఱుంగుదువా?” అని యడిగినాడు.

“జగదీశ్! నేను కొన్ని దినములకు పూర్వమే తెలిసికొంటివి” — అని యరీందముడు బదులు సెప్పినాడు — “లోడనే జగదీశునకు కథ యంతయు బోధపడినది. బెంజమెనే యెర్రతేలని యెరింగి తాను వానిని గుఱుతించినట్లు తెలియకుండనుండుటకై వానిసహాయమునుగోరి, వాని కన్నులలో దుమ్ముచల్లిన ప్రజ్ఞాధురీణు డరీందముడని గ్రహించినాడు. అతడు మరల యరీందముని దేన దన చూడ్కులను బ్రసరింపజేసినాడు —

“జగదీశబాబూ! నీవు నన్ను శ్రమింపవలయును — నేనెరింగిన రహస్యమును నీకు వెల్లిబుచ్చుకుండుటకు, దగినకారణమున్నది — ఈ యెర్రతేలుగాడికి తగినంత యవకాశమిచ్చుటయే నాతలంపు! తా నురి పోసికొనుట్రాటిని దానే తెచ్చుకొనవలయుననియు — తన గోతిని దానే త్రవ్వుకొనవలయుననియు నే నూహించితిని.”

“అరీందముబాబూ! నీయూహలన్నియు గంగపాలయినవి కదా! తుదకు నేనే జయించితిని! ఏమందువు?” — అని, అట్టహాస పూర్వకముగా బెంజమె పలికెను.

“నీవు జయించినట్లే కనబడును ఇంతకు నీయెత్తు లెట్టివి?” అని అరీందము డెర్రతేలుగాడిని బ్రశ్నించినాడు.

“నేనీ నౌకను — ముఖారాద్యీపము నొద్దకు దీసికొనివెళ్ళుదును. ఆప్రదేశమును కేరబోవులోపున ఇందున్న యొకవస్తువును — నాకు కావలసినవస్తువులును — వెదకి సంగ్రహించుకొందును — ఆవస్తువెట్టిదో మాత్రమునీకు చెప్పను — తరువాత నేను నాభృత్యులతోను, పరిజనులతోను నౌకనుండి సురక్షితముగా క్రిందకు దిగుదుము — పిమ్మట మీరాచారములను మీకు దక్కనీయము — మిమ్ముల నందఱను నౌకతో గూడ సముద్రజలములలో ముంచివేయుదుము.”

“ఎర్రతేలు! నీవేవస్తువుకొఱకు వెదకుచున్నావో నాకు చెప్ప నక్కఱలేదు—నే నీవఱకే గ్రహించితివి. ‘రాబర్ట్ సిల్వో’—అను వాడు దొంగలనాయకుడు—వాఁ డెప్పుడును దళాలబండ్లను దోచు కొనెడు వాడు—హిందూదేశము—అమెరికా—ఆఫ్రికా—మున్నగు ఖండములలో నున్న ధనికులకు నంబాధించిన డాక్యుమెంటు—దస్తా వేజులు—ఉత్తరములు—మొదలగునవి అనేకము లాతఁడు దొంగిలించి యొకనందిలో దాచినాడు. వాని నాధారముగాఁ గొని వాడు కోట్ల కొలది రూప్యములను సంపాదించినాడు. నీ విప్పు డానంది కొఱకుఁ బ్రయత్నించుచున్నావు—” అని యరీందముఁ డనెను.

జగదీశుఁ డత్యంతాశ్చర్యముతో నరీందముని బికింపసాగెను— అతఁ డీకథ నెప్పుడు తెలిసికొనినాడు?

ఎర్రతేలు గూడ విస్మయాశ్చర్యముతో బట్టేదాడుని జూచు చుండెను.

“జగదీశబాబూ! ఈరహస్యమంతయు నాకెల్లు తెలిసినదని నీవాశ్చర్యపడుచున్నావు కాఁజోలును! గతరాత్రి నేను హాస్పిటలునకు వెళ్ళితిని—అక్కడ నాకు—ఇదివఱ కీనాకలో నొకటి రెండువర్యా యములు మనకు దయ్యమువలెఁ గనఁబడిన యువకుఁడు చెప్పినాడు— అతనికి ప్రాణాపాయము సంభవింపదు. త్వరలోనే ఆరోగ్యమును పొందఁగలఁడు—” అని యరీంద మనెను.

ఆమాటలాలకించుసోకి—బెంటిమెచునకు తలతిరుగ సాగినది. అతఁ డరీందమునవలోకించి—“ఏమి! దయ్యమువలెమీకుఁ గనఁబడిన యువకుఁ డా?—అతఁడెవఁడు!” అని ప్రశ్నించినాడు. “అతఁడెవఁడో కాదు—

వానిపేరు దెలిసికొనుటకు నీవు ప్రయత్నించుచున్నావా?..... ఆతఁడు గిరిధరలాల్!.... అదేమి? ఆపేరువినునకి ఆశ్చర్యపడుచున్నావు! ఎర్ర తేలూ!...నీవు వీపిల్లుపార్కులో నొకనిని హత్యచేసితివి—ఆతఁడే గిరిధర లాలనుకొంటివి—కాని యాతఁడు గిరిధరలాల్ కాఁడు. గిరిధరలాలును బోలినవానితోడల్లుని నీవు హత్యచేసితివి—గిరిధరలాలు—నీచేత హత్య కావించబడిన గంగానామ్ చెర్మనువలె నీయోడమీఁద దాచబడిన ఆ తపాలసంచిలోఁకే ప్రయత్నించినాఁడు. ఆ సంచిలో గిరిధరలాల్ తండ్రికి సంబంధించినకొన్ని యుత్తరములున్నవి. హత్యకావించబడిన గంగానామ్ చెర్మన్ యొక్క తండ్రికి సాబుధూచిన యుత్తరములుకూడ కొన్ని యున్నవి. అవి తమవంశశాసనమునకు భంగకరములగు లేఖలగుటచేత వానినెట్లయిన సంగ్రహింపవలయుననుచున్నవని నొకరికిఁదెలియకుండ నొక రీనొకను బ్రవేశించిరి. పాపము! గంగానామ్ చెర్మనువకుఁబూర్తిగా నీసంగతి తెలియును. తెలిసియుండియు నాతఁడు క్షికిభలుల కెఱిగించుటకు సమ్మతించలేదు—అందులకుఁగాఁగమున్నది. ఈనొకలో దాచబడిన తపాలసంచిలోనిలేఖలను బయటఁబెట్టుట కాశ్చర్యంగీకరింపలేదు—అందుచేతనే నీవిషయము మిన్నకున్నాఁడు—అరీందముఁ టాకపర్వాయలు...జగదీశుని దేవదీలకొనినాడు—

“జగదీశభాగవాన్! మితే, శంపాలత—అనగా గంగానామ్ చెర్మన్ యొక్క సహోదరరసైతము—ఆలేఖలను సంగ్రహించుటకే యీయోడ మీద బ్రవేశించినది...” అని పలికినాడు.

బెంజిముక్—అరీందమునలోకించును—“ఇదిగో! వస్త్రేదారుడా! ముందీచూటకు సమాధానమున్ను—ఇప్పుడు గిరిధరలాల్ లెక్కడున్నాడు? ఆతఁ డీనొకలో నెట్లుప్రవేశించినాడు?” అని యడిగినాడు.

“అతడు—ఈనాటిమీదనే నే దృశ్యాలలోనున్నాను—లేఖలతో నున్న తివాలసంచిని సంగ్రహించి అందు ఎవరి క్రియొక్క పేరుప్రతిష్టలకు భంగమును గలిగించు నుత్తరములను జరిచివేయవలయుననియే మాటుపెనుముతో కాత్తులను పురుగుము సంచరించుచుండెడివాడు. పగలుమాత్రము రౌడవయ్యతో నొకరి యత్రాగారములో దాగియుండెడివాడు—కాత్తులను—సిరివలసలలో చివ్విగొల్పిముగింపడా ప్రవేశించి ఆహాసపదార్థములను సంగ్రహించుచుండెడివాడు—నీవు తన కంటబడుచువేరూ, నీన్ను హత్యచేయవలయును—యూరి ఉచితావధానములు ప్రశ్నించినాడు.”

“అగును—ఆహాట! బమే! అరీందముబాబూ! ఇప్పుడతవాలసంచి యేమయినదో ఎవరికొకనున్నదో?”—అని బెంజిమో ప్రశ్నించినాడు.

“ఎర్రతేలూ! నీకు తివాలసంచికావలెనా? ఇదిగో నాలింగీజేబులోనేయున్నది. గిరిధరలాల్ దీనియొకనిని తెలిసికొని నాకెఱిగించినాడు”—అని మాటుపలుకుచు సరీందముడొక యెర్రనిసంచిని బయటబెట్టినాడు.

దానిని జూచుటతోనే—ఎర్రతేలయిన బెంజిమెనుయొక్క మనసెట్లున్నదో మాపాఠకులు గ్రహించవలయునేకాని—మేము చెప్పటకు వీలులేదు—

“అరీందముబాబూ! దానినియెత్తుము—దానికొక మేమండ అము, అన్నివిధములఁ బ్రయత్నించుచున్నాము”—అని బెంజిమో—ముందునకు పిస్తోలుతోగూడ లంఘించినాడు. వానితోనున్న క్రైస్తవ

యవకులుగూడ నాయుధములతో సరిందమును జట్టుముట్టుచుండిరి. తోడనే—అరిందముఁ దానంచిన, ప్రక్కనున్న రంధ్రముగుండా మహా జ్వలముగా మండుచున్న ఇంజను రూములోనికి విసరివేసినాడు — 1
అనంచి మంటలో దహింపఁబడినది! ఎవరేమిచేయగలరు? బెంజిమెన్ — పండ్లు పటపట గొలుసుచు — చురుచురు జూచుచు సరిందము నుద్దేశించి —

“మూర్ఖుడా! దేనిని నాప్రాణాధికముగా భావించి, సంగ్రహించుట కెన్నిపాట్లు పడుచుంటినో, దానిని నీవు మంటలో బడవేసితివి — కానిమ్ము. మీరందఱును ముబారాద్వీపములోఁ జావవలసినదే! ఈనౌక లో కోట్లకొలది రూప్యముల విలువగల ఆభరణము లనేకములున్నవి — వాని నన్నిటిని నేను సంగ్రహింతును — ఈనౌకలోనున్నవారందఱును మరణింపవలసినదే!.....మిస్. శంపాలత సౌందర్యవతి! ఆమెమాత్రము చావరాదు — నాకు స్వాధీనము కావలయును——” అని పలుకుచు బెంజిమెన్—తనభటులతో జగదీశుని అరిందముని — వారిగదిలోఁ బెట్టి తలుపు మూయవలసినదని చెప్పెను. వారట్లుచేసిరి. గదిలోఁ బ్రవేశించిన పిమ్మట—జగదీశుఁడు నిట్టూర్పుఁ బుచ్చెను—

“అరిందము బాబూ! ప్రభుత్వోద్యోగి కెట్టి పాడుబుద్ధి వుట్టినది?” అనెను.

“జగదీశ్! నీవు పొరఁబడుచున్నావు—ఈతఁడు సైనికోద్యోగి యయిన బెంజిమెన్ కాఁడు—అసలు బెంజిమెననువాఁడు—ఉపకార వేతనము వుచ్చుకొని విదేశములందు ప్రశాంతజీవనముం గడపు

చున్నాడు. వానిపేరుతో వ్యవహరించుట తనకు షేమకరమని యెర్ర
తేలుగాఁ డట్లు చేయుచున్నాడు—జమిందారు శ్రీనివాసుడు—
శంశ్చంద్రబాబు—రఘునాథజీ—ఈమువ్వురును గూడఁ దపాలనంచి
లోని లేఖలను సంగ్రహించుటకే యీనాకమీఁద ప్రయాణమును
సాగించుచున్నారు—ఆతపాలనంచి 18 వ నెంబరు గదిలోనున్నట్లు
రఘునాథజీ గ్రహించినాడు. దానిని సంపాదించుట కాలఁ డందులోఁ
బ్రవేశించినపుడే ఎర్రతేలుగాడు పాపము వానిని హత్య చేసినాడు.”

“అరీందము బాబూ! ఇప్పు డింక మనగతియేమి? నాకనుండి
తప్పించుకొని పాటిపోవుట కవకాశములేదు—మనమందఱము బలవంత
ముగా నీనాకతోఁగూడ నగాధజలములలోఁబడి మరణింపవలసినదేనా?”

“జగదీశ్! నీకు భయములేదు—ఈగదిలో నీబల్లక్రిందనున్న
పెట్టెలో ‘బ్రాడ్ కాస్టు’ యంత్రమున్నది—లెమ్ము—దానిని బయటకుఁ
దీసెదను—మననాక కొకమైలుదూరములో ప్రభుత్వమువారి యుద్ధ
నాకయున్నది—అం దాయుధపాణులగు సిఫాయిలు పెక్కువేలమంది
కలరు. నే నానాకాధిపతితో మాటలాడితిని—నేను బ్రాడ్ కాస్టు
ద్వారా వారికి సహాయ మవసరమని చెప్పటయే తడవు!” అని పలు
కుచు నరీందముడు బ్రాడ్ కాస్టు యంత్రమును బయటకుఁ దీసినాడు.

* * * * *

రమారమిపై కథ జరిగిన పిమ్మట వారముదినములు గడచినవి—
వార్తాపత్రికలన్నిటిలోను సాలవీనునాకలో నెర్రతేలుగాఁడు పట్టువడినాఁ
డనియు—18 వ నెంబరుగదిలోనే “బ్లాక్ మెయిల్” (తపాలానంది) కను

పించినదనియు వ్రాయబడినది ఒకనాటి సాయంకాలము శర
చ్చంద్రబాబు జమీందారు శ్రీనివాసునితోగూడ బాంబాయి నగరము
లోనున్న జగదీశబాబు భవనమున కరిగినాడు. ఆసమయమున జగదీశ
బాబునకును—శంపాలతకును వివాహమతి వై భవముగా జరుగుచున్నది.
అయ్యిరువురుగూడఁ బెండ్లిచేత నాహ్వానింపబడి సత్కరింపబడిరి. వ
ధూవరులను దీవించి తాంబూలాదులనుగైకొని వెళ్ళిపోవుచు—

“అబ్బా! అరీందముడ సాధారణ ప్రజాధురంధరుడయ్యా! ఇం
తకు రహస్యమంతయు 13 వ నెంబరుగదిలోనున్నది— మనముకను
గొనలేక పోయితిమి” అని నవ్వుకొనిరి.

వ్రేవ: కొఱకు హాస్య.

(ప రి శో ధ క క థ)

తెలిఫోనుగంట గంగమ్మగారివది— మలాచ్ పోలీసుస్టేషనులో నున్న సార్జెంటుజోన్ను కిసీవరుమదీసికొని “హెల్లో! ఎవరది? నేను— సార్జెంటువిలియంజోన్నుఆఫ్ మలాచ్ పోలీసుస్టేషన్— మాట్లాడుచున్నది” అనినాడు.

“అయ్యా! త్వోతముగారావలయును. శాండిహార్స్టుబ్రిడ్జిదగ్గర బీటునెంబరు 13 కొంచెము విచిత్రదృశ్యము—”

“విచిత్రదృశ్యమా? వివరములకెప్పుడాగా? అచటనేమిజరిగినది? జవాబుచెప్పవేమి—అచ్చటనేమిజరిగినదంటే—?”

మఱల నిశ్శబ్దము. ఆవల నాఫోనుక్రిందబసినశబ్దము — తెలిఫోనువైర్ తెగగోసిన ‘క్లిక్’ మనుశబ్దమువిసిపించినది. సార్జెంటుజోన్ను సర్కిల్ యినస్పెక్టరు అమృతలాలునుబిలిచి— “బీటునెంబరు 13 శాండిహార్స్టుబ్రిడ్జిదగ్గర నేదోజరిగినదట—చూచిరమ్ము” అనినాడు.

ఆనా డాదినారము. సాయంకాల మైదుగంటలవేళ — విజ్జనమై యున్నరోడ్డు సనుసరించి మోటారుపైకిలుపై సమృతలాలు శాండిహార్స్టుబ్రిడ్జికి పువెళ్ళుచున్నాడు. ఎల్లెడల నావరించియున్న నిశ్శబ్దము నామోటారుపైకింధిస్తూ భేదింపసాగినది. రోడ్డుకిరువైపుల మామిడి—మున్నగుతోటలు—కిరీటాలనివ్వనము — పక్షులకలకలారవములు—యివ

న్నియుగాక—జననంచారములేని యావ్రహాంతప్రదేశము — చౌర్యము, హత్యమున్నగునవి నిర్భయముగ చేయదగినస్తల మిదియనితోపజేయుటచే అమృతలాలు కొంచెముజాగ్రతగ నిరువంకలజూచుచు పయనమునల్ప సాగినాడు. ఏదియెల్లున్నను— ఆదృశ్యము — ప్రకృతీకాంతసోయగము మూర్తి భవించిన యామనోజ్ఞదృశ్య మాతనిచిత్తమున కుల్లాసముగొలు పకపోలేదు.

అమృతలాలు తిన్నగా శాండ్ హరస్టురోడ్డు బ్రిజ్జిదగ్గఱ, మోటా రుపైకిలు నాపి, క్రిందకుదిగి, ఏదైన కనబడునేమో యని క్రిందికి వంగి చూచినాడు. వదినిమిషములు గడచినవిదవ బాంబాయిసిటీ పోలీసు స్టేషను నుండి మలాడ్ పోలీసు స్టేషనుకు అతడు “బ్రిజ్జిక్రింద నొక మనుజుని మృతకళేబరమున్నది. డాక్టరుకు, పోలీసుకు రిపోర్టుచేసినాను” అని తెలిపాడు.

ఇట్లు చెప్పి, అమృతలాలు కాలము వ్యర్థవుచ్చక ఆనాటి సాయంకాలముననే 5-30 గంటలకుఁ దిగి శాండ్ హరస్టు బ్రిజ్జిదగ్గఁ జోయి, పైకిలునాపి, బ్రిజ్జిక్రిందకుఁ జోయినాడు. వంతెనకుఁ క్రిందుగా సూర్యకాంతి యేమియులేదు. సాయంసంధ్యాతిమిరచ్ఛాయ లప్పుడే గోచరించి, యచటి నిర్జనత్యమునకుఁ దోడ్పెట్టి, మతింత భయము నాపా దించుచుండ — అమృతలాలు — ఒక పొదచెంత బోరగిలపడియున్న యామృతునిఁ జూచినాడు. అతడు ముప్పదివర్షముల ప్రాయముగల వాడై యుండునని గ్రహించినాడు. శిరోజములు చక్కగా సంస్కరిం పఁబడియున్నవి. కనులు మూతపడియున్నది. ధరించిన పంచి, ఆఫారము సిల్కుది—రిక్క సిక్త ములై యున్నవి. చేయి ముఖమున కడ్డముగానుంచు కొనుట—ఏదో పెద్దదెబ్బనావుకొనుటకనితోపజేసినవి. అమృతలాలా చనిపోయినవాడు వంతెన పై నుండి క్రిందఁబడియుండునా యని సందియ

మందినాడు గాని యది నిరాధారమైనదని—జాగరూకతతో నాకళే
బరమును పరీక్షించినపిదప గ్రహించినాడు. ముఖముపై చాకుతోనో—
బాకుతోనో యెవరో బలముగ గాచుచున్న యున్న దనడు చూచి
నాడు. అతడుధరించినఆఫారము గల సిగ్గుముందులేగాక సంపూర్ణ
ముగాచినిగిపోయి ముందుభాగములేకుండున్నది. ముందుభాగమేమె
నది? ఆచొక్కాముగభాగము క్షయమేమోయని అన్యులలా లచట
నున్నపోదలు — గురురుగాపెరిగి యున్నతీనలు పరిశీలించిచూచినాడు
గాని యతనిప్రయత్నము సిద్ధమౌజుననుచుంది. ఆగునుజనిహత్యారహ
స్యము భేదంపడదు సూత్రమేమియుం దోచుక కర్తవ్యవిమూఢుడై
యుండ నొకమోటారుకారుశబ్దము వినిపించినది.

ఆకారునుండి యిరువురునీ క్రొవ్వు వచ్చినారు. ఒకరు డాక్టరు
సోనీ. మరొకరు డిప్యూటీసూపరింటెండెంట్ ఆఫ్ పోలీసు నవజీవన్
మెహతా. డాక్టరుసోనీ హత్యచేయబడినవానికళేబరమును బరీక్షించి
నాడు. డాక్టరుసోనీ, పోలీసుసూపరింటెండెంట్ నుద్దేశించి ‘ఇది ఆత్మ
హత్యమాత్రముకాదు. హత్యయని నిర్ణయించెప్పటికైనా వీలులేదు.’
అనినాడు.

డాక్టరు అతని కేబులువేళగినాడు. ఒకగడియారము కప్పించినది.
దానిగొలుసుకనబడలేదు. సూపరింటెండెంట్ నవజీవన్ మెహతా వం
తెనపైకివెళ్ళి ఆశ్రమము సమీపంగా పై నవరీక్షించినాడు. అచటి యినుప
బద్దలమీద రికపునూచులున్నవి. క్రొవ్వుకూడ రికపునూచులు గోచ
రించినవి. అతడెప్పుడలాలును, స్వర్ణరంగునోడించి, మూడుధిష్టాంత
ప్రదేశమునుజూపినాడు. అవృత్తలాలు నచటనేయుండ నియమించి
సూపరింటెండెంట్, డాక్టరును ‘మట్టిండురుపోలీసులతోగాని మనవి
నెఱవేరదు. ఇప్పుడేవచ్చిన’మని వెడలిపోయినారు. నారు సగరమునమీ
పించుచుండగా నొకయువకుడు కారునాపుమసి చేయెత్తినాడు. కా

రాగినది. అతడు డివ్యూటీలూపరెండోనుకునమన్నదించి 'నేను మిమ్ముల నెఱుంగును. మీయింటిప్రక్కనున్న మోటారుకారేజీలోనే పనిచేయుచుందును. మీరుగోల్డ్‌హార్బర్ని విడిచివదిలి కేమెరసూచినారా?' యని ప్రశ్నించినాడు—నవజీవ్ మెహతా కాప్రశ్న యాశ్చర్యముగొలిపినది. అతఁ డిట్లు ప్రశ్నించినాడు.

‘నీ పేరెవరు?’

‘గంగారాం’

‘అచటనేమి యుండునని యట్లుశిగినావు? నీవచ్చటికిఁగోయి యుంటివా?’

‘అవును. నేను చేపనుబట్టటై, యాపంజెనకడకుఁగోయి యుంటిని. అప్పటికి ఉదయ విన నరిగా నయుగుగొట్టలై యుండును రోడ్డునుధ్యనొక పెద్దబాగు కట్టి నినది ఆబాగు గట్టమయ్యెయ్యున్నది. వంతెనమీఁదనొక సున్నిత బడినది అందుచేతనే గోల్డ్‌పోలీసు స్టేషనుకు ఫోనుచేసినాను అచటకు యొకపోలీసు నాకుఁ బిలిచుచు. ఆగడజేమైన బనిచేయుననుమొనరి యట్లుచూచినాను.’

స్టేషనుకు ఫోనుచేసిన నీ యువకుడేమిని, నవజీవ్ మెహతా గ్రహించినాడు. అతఁడ గంగారాం ముఖమును తీర్చిదిద్దఁగఁబరికించుచు ‘నీవింకేమియును జూడలేదా?’ యని యడిగినాడు.

‘అఁ! చూచినాను విగ్రహసూత చూచిరాగా?’

నవజీవ్ మెహతా—ఆ యువకు డి నీచిరుముఖం దెలిసికొనుట చాల దుర్లభమున కాన్వీమని గ్రహించినాడు.

‘ఏమిటి చూచిసిన?’

‘రక్తముతోనిండిన గుంట—’

నవజీవ్ మెహతా హృదయమును పక్కనకొక్కర్పయు క్తమెచిది. ఆయువకునికిఁ బాలవఱకుఁ దెలియునని యూహించి, కాదులొనెక్కుమని

మఱల శాండ్ హర్షంబు బ్రష్టచేతనం బోసిచ్చినాడు —

“అదిగో — రక్తముతో నూనెట నెండిపోయిన” దని ఆయు వసుండు గంగారాం చూసినాడు. ఆగుంట సంతనముదే నవజీవా మెహతా చూచియున్నాడు. ఇప్పుడు వాని సతతంబు, అమృతలాలు, డాక్టరు జాగ్రత్తగా చూసేలించిరారు. రక్తము కోసి జీవయాగుంటతోనుండి రెండు మోటారుకారులైనారు. వేళ్ళకు గుళులు స్పృశముగా కనబడు చున్నవి —

“గుడ్ యియో! బురుగునీటిలో ఈ మోటారు కారు బకనెలనీం బూర్వమే మూర్త్యుడై పోయితి అయ్యితి మనము నీ కృపకు కీర్తులు కొలదిదెసములనీం బూర్వమే అమృతమునీం.”

“నీ కీర్తన తెలియు” నని అమృతలాలు గంగామునకుగ సతత డిల్లు బదులుపలికినాడు —

“నే నేనుగుదును. కారులకి పనిలోనే వా నేను పనిచేయు నది”

నవజీవనమెహతా మూర్త్యుదేవమును పలికించినాడు. ఆగుంట రక్తమయగుంటనీం బూర్వమే యాకాంక్షాబోలుముండునని — అచట గడ్డితో నెండిన కొంతమేర సలీయు మటన — హత్వికాంబునవానికి — ఆకారులోని వా కి — భయ గర్హమున పోయియును ముట్లయియుండుననియు గ్రహించినాడు. యువకుడు గంగానుండి మత్తెక్కి విశేషములును లభ్యముకాలేదు. అమృతలాలు బుత్తురుగుర్తులున్న ప్రదేశమున మత్తెక్కి యలజడియుఁ గలుగఁగొడ చూచుచుండునని, గంగారామును కారులో నెక్కించుకొని, సగరమునైపు మఱలినాడు.

కారులో నాడు వెళ్ళుచుండగా గంగారాం సూపరెండెంటునుద్దేశించి ‘బకవిషయమును చెప్పమఱచినాను. నేను మొదటరక్తమయమైన యా గుంటనుజూచినపుడు నాకు ఆ గంగాముయొక్క అర్థభాగము — రక్తయుక్త

మైయున్నది—పొడుమురంగు నెక్టై కనబడినవి. నేను పది—పదునొకండుగంటలకుదిరిగి వెళ్ళి చూచుసరికివిలేవు' అనినాడు—

‘ఈవిషయము మొదటనే పోలీసుకెంతులకు జెప్పలే?’ దని సూపరెండెంటుప్రశ్నించినాడు—

‘ఏమో—’

‘నీకు సిల్కుకోటు కాన్పించలేదా?’

‘నేనుచూడలేదు—గాని కోటునెవరుచూచినారో వానినెఱుంగుదును. అతనిపేరు చాలత్ రాం ఈరక్తపుగుంట కొంత యావలనొక సిల్కుకోటు కనబడినదట. దానిని చాలత్ రాం గొనివచ్చుచు దారిలో నున్న మాగానేజీలోనికివచ్చి, చెప్పినాడు. అతడే యదార్థముగాఁ బోలీసుస్టేషనుకు తెలిఫోనులో జెప్పుచునిపలహా నిచ్చినాడు.’

‘అతడు ఆచనిపోయినవాని జేబులలో నేమున్నదో వెదకలేదా?’

“వెదకి యుండవచ్చును. అవును. నాకు జ్ఞాపకమున్నది. ఆ జేబులం దేదో యుత్తరమున్నదని కూడ చెప్పినాడు.”

స్టేషనుకుఁ బోయి, వెంటనే హత్య కాఁబడినవాని మృతకశేబరమును శాండ్ హరిస్టు వంటెనదగ్గఱనుండి తెప్పించి, ఫోటో తీయించినాడు. ఆపై రుచూర్కులు కూడ ఫోటో తీయబడినవి. అనుమానాస్పదమైయున్న ప్రదేశములు—కాలి(వేళ్ళ) యానవాళ్ళు మున్నగునవి దొరకవచ్చునని—ఫోటోలుతీయించినారు. స్టేషనులో మఱల సార్జెంటు జోన్న—సవజీవ్ మెహతా—డాక్టరు సోనీగార్ యెమట యిక్స్ ప్లెక్టరు అమృతలాలు గంగారామును ప్రశ్నించగా నతఁడట్లు చెప్పినాడు—

“చాలత్ రాం ఉదయముననే తన కారులో నామార్గమున వచ్చుచు, దారిలో నొకచోఁబడియున్న సిల్కుకోటును దీసి, కారు బ్యాక్ సీటులోఁ బడవై చినాడట. నాదగ్గఱకు వచ్చినపుడు—నాకు

రక్తసిక్తములై బాకు—సుత్తి—అపారములోని యర్థభాగము —
నోట్లై కాన్పించినవని చెప్పినపుడు కోటు మాట స్ఫురణకు రాగా,
నాకోటు నీవలకుఁ దీసి చూచినాడు. ఒక జేబులో నొకయుత్తరమున్నది
అది లక్ష్మీచైత్రం లెటరు. (ఈయుత్తరముల ప్రచారము మనదేశములో
నిపుడు చాల చోట్లనున్నది. అది చేరినవాడు మఱల నట్టివే ఏడు
లేఖలు వ్రాసి, తనన్నేహితులం దేమగురికీ పాపవలెను.) కవరు
మాత్రము లేదు.”

‘అలేఖయెవనికి వ్రాసాడుబట్టిందో లేక యెవని దీవచ్చినదో
వారి చిటునామాలేదా?’ అని అమృతలాలు ప్రశ్నించిరాడు.

‘ఏవో కొందఱు పేర్లున్నవిగాని, నాని జ్ఞాపకములేదు. ఆ పేర్లలోఁ
జాలమంది శాంగ్ల నివాసములను మాత్రము చెప్పగలను.’

‘ఈ చౌలత్ రాం నివాసమెచట?’ అని నార్జెంటుజోన్సు
ప్రశ్నించినాడు.

‘చాదరులో—గిరిగాంబాక్ రోడ్డులో 105 వ నెంబరు సాధమున
వసించును.’

వెంటనే అమృతలాలు చౌలత్ రాంనుండి—సిల్కుకోటు, లక్ష్మీ
చైతులెటరుల విషయము తెలిసి కొనుటకై వెళ్ళినాడు. నవజీవన్
మెహతా గొలుసులేని గడియారము, రక్తముతోనిండియున్న బాకులఁ
బరిక్షించినాడు—రక్తయుక్తమైయున్న బాకువలనగాని, గొలుసులేని
యాగడియారమువలనగాని, ప్రతిమోటారు టూరుపెట్టిలోను ఉండు
సుత్తివలనగాని, వాంతకుని యాచోకియేమియుఁ దెలియదని. గ్రహించి
నాడు. ప్రేలి ముద్రలవలనఁ గొంతవఱకు కార్యము సాధింపవగునుగాని,
యది యంతర్వేగిగా జరుగదు. చాదరులోనున్న చౌలత్ రాం కడనున్న
లక్ష్మీచైత్రం లెటరువలననే వాత్యారహస్యము భేదింపవగునని నిశ్చయించు
కొనినాడు.

మృతకళేబరమును పరిశీలనపూర్వకముగాఁ జూచి, డాక్టరుసోనీ యీవలకువచ్చి, యిట్లనినాఁడు—

“హత్య పండ్లెంచుగంటలకుఁ బూర్వము జరిగియుండవలెను. తలపగులుటవలన మరణము సంభవించినది.”

హత్య—దారుణమైనహత్య. ఈహత్యగావించుట కెవరో దుర్మార్గుఁడు — నరసిశాచి, విజనమై భయావహమైయున్న యాపదేశమున దాగియుండువలెనని వారు నిశ్చయించినారు. ఇంతలో దాడరునకు పోయిన యిన్స్పెక్టరు అమృతలాలు వచ్చినాఁడు. అతడు రుగ్ధముతో నిండిన సిల్బుకోటును, లక్ష్మీనైనులెటరును సూపరెండెంటుననెవక్ మెహతా ముందిడినాఁడు. రక్తిపు ముఱకలు తప్పించి, మతేమియు రహస్యము భేదించగల సూత్రములు లభించలేదు. ఆయుత్తరములోని పేళ్ళలో జాలమంది, గంగారాం చెప్పినట్లు శాంగ్లీ నివాసస్థులవేయైయున్నవి. యిన్స్పెక్టరు అమృతలాలును — సాబ్జెంటుజోన్సును “శాంగ్లీ వెళ్ళి, ఆయుత్తరములోని చిటునామాదారులనందఱను గలసికొని, యీయుత్తరమెవరికివచ్చినదో కనుగొను” డని చెప్పి, పంపినాఁడు.

వారిరువురను శాంగ్లీకి బి.పి, నవజీవక్ మెహతా యింటికిఁ బోయి, భోజనముచేసి, తన ‘హిల్ నుక్’ కారులో శాంగ్లీకి బయలుదేరినాఁడు. సూపరెండెంటు నెవజీవక్ మెహతా శాంగ్లీచేరుసరికి రాత్రి పదిన్నరగంటలైనది. అతడాయూరిలోఁ బ్రవేశింపగానే యిన్స్పెక్టరు అమృతలాలు కలిసికొని, “ఈతఁడు శాంగ్లీపోలీసు యిన్స్పెక్టరు గోవర్ధనలాలు. మీతోఁ జెప్పవలసినది కొంతయున్న” దనినాఁడు.

శాంగ్లీ పోలీసు యిన్స్పెక్టరు గోవర్ధనలాలు డి.వై. యన్. పి. తో నిట్లు చెప్పినాఁడు—

‘ఈహత్య జరిగినాటికిఁ బూర్వము రాత్రి యాయూరినొక చిత్రము జరిగినది. ఒక స్లిమత్ కారు వచ్చినది. ఆకారులో క్రైవరు

తప్ప నింకవరుచులేదు. ఆతడెవ్వరొకడో వేచియున్నట్లు నటించసాగినాడు. సాధారణముగా శాన్సక్రీ గ్రోహించెనకై నవచ్చినచో — వారి నొకకంట మూచుచుటయేగాని యెవరి యెందులకునచ్చినానని ప్రశ్నించుపద్ధతి లేదును — కేసులును తిరుగుచు నాకారును, డ్రైవరును ఒక కంటమాడనాగినాను — వాత్రీ బంటిగంటన్నరక డ్రైవరు కారును పూర్వచేసి, తిన్నగా శాన్సక్రీ హస్తాన్ని బ్రష్టివైపు పోయినాడు.

“డ్రైవరు ముఖముమాడ గల్గితివా?”

“నూచుకుంటావల ప్రమత్నించితినిగాని నాశ్యపడలేదు. ఆతని ముఖము నీడగోచున్నది. కాని నెవరును మాత్రము చూచినాను. బి. సి. 1191.”

కారు నెవరునుబట్టి, బొంబాయి కాన్స్టేబులుగోనే నిజమైన కాన్స్టేబులయందునని యూహించి, యాకారు చుడగా. బొంబాయిరగ రములోనివారి యూచునని గ్రహించినాడు నాన్స్టేబులను అన్యతలాలులిర్వరును తిరిగివేషధారణమునుబట్టి బొంబాయిరగ రసియే యెయ్యందుననియు, బట్టకునుబట్టి గుడరాత్రయే యుండవచ్చుననియు బలికెనాడు.

“ఆకారు డ్రైవరు గుర్తులు స్ఫుటముగానుండి, క్రొత్తారెనును సూచించినవా?”

“అహా! కారు కొంచెము ప్రాంతకై యుండును గాని, తెరులు మాత్రము సక్రొత్తవై యుండునని — ఆయానవాళ్ళవలన గ్రహ్యమైనది.”

అన్యతలాలు — ఆయానవాళ్ళనివారి పట్లలో క్రొది వేరునుండి పైకెరు వఱకు నెవరి కాన్స్టేబులము ప్రాయశఃపక్షో కనుగొనుటకై నిశ్చయించి, శాన్సక్రీ యిక్కొన్నెక్టు గోవర్ధనలాలుతో నిర్వరు పోలీసులను దీసిగొని బతులుదేశిగాను. అట్టివానిని నిజమైన ప్రమదాదేవి — కికి సిసీమావీధి — శాన్సక్రీ” అని యున్నది.

నా రిడ్వోడును ప్రమాదాదేవి యింటికివెళ్ళి తలుపు తట్టినారు. ఆమె నయస్సు ముప్పదివత్సరములుండును. ఆమె తలుపు తెరిచి, పోలీసు ను—యిక్క స్పెక్టరులను జూచి—భయకంపితయైవది. అమృత లాలు—హతుడైన వాని జేబులోనుండి సంగ్రహించిన యుత్తరముఁ జూపి, “ఈయుత్తరము మీరు వ్రాసినదా?” యని యడిగినాడు.

ప్రమాదాదేవి మఱిత కంగారువడి, “ఏమి? ఆయొక్క లేఖయే మిగిలిపోయినది. దాని నతనికిఁ బంపుట మహాపరాధమైనదా? అది శాసనవిరుద్ధమని—నే నెఱుంగను—క్షమింపు” యని బ్రతిమాలసాగి నది—ఆమె విలోచనములు విచారబాష్పప్రపూర్ణములై నవి. అమృతలా లిట్లనినాడు—

‘అమ్మా! ఏలయట్లాత్రమునొందెదవు. మీ రీలేఖనెవరికివ్రాసి నారో యతఁడు కొంచెము ప్రమాదావస్థలోనున్నాడు. అతనినిగుఱించి నీకుఁదెలిసినంతవరకు చెప్పుదును. యిచ్చటికివచ్చినారము, నీకేమియు భయములేదు. అతనియుదంతము సీవే మెఱుంగుచువోచెస్సము.’

ప్రమాదాదేవి యిట్లనినది—

‘నన్నుక్షమింపఁగోరుచున్నాను. ఈవిషయములో మీకు నేనే మియు సాహాయ్యముచేయజాలను. నే నీలేఖను మెర్వాంజీకమ్మినాను. అతఁ డీతనికిఁబంపియుండివచ్చును — మెర్వాంజీ టిపేరు నాకుఁదెలి యదు. అతఁ డెచటనివసించునోకూడ నేనెఱుంగను. అతడు తఱచుగా కంజీభాయియను మాన్వాసతోదిగుగుచుండును. ఆకంజీభాయి నిరంత రము వారకాంతివర్ధిదసౌధమున నుండును—’

‘ఆమెనివాని మెచ్చట?’

‘దేవాలయమువీధిలో—’

అమృతలాలు — గోవర్ధిసలాలు — రక్షిభలవమేళులై కంజీ భాయిని కలిసికొనుటకు వెళ్ళినారు. వారికి మెర్వాంజీగాని, కంజీభాయి

గాని కాన్పించలేదు. నర్మదకనబడినది, మెర్వాంజీ బజారువీధిలో 17 వ నెంబరు యింటిలోనుండునని నర్మదచెప్పినది. తిన్నగా పోలీసులుబజారు వీధిలోని 17 వ నెంబరుయింటికివెళ్ళి తబువుత్తానాదు. మెర్వాంజీ మా నేకోజీ వారికికాన్పించినాడు. అమ్మతలలు కిక్కిరింపటరుచూపినంతనే మెర్వాంజీ యిట్లనినాడు—

‘ఇతనిపేరుమోహన్ దాస్ — స్వయాంప్ చందు. బొంబాయిలో వాటరువర్క్సుయింజినీరుగ బనిచేయుచున్నాడు. కొలదిమాసముల నుండి యీతడు శాన్స్లో నివసించుచున్నాడు. అంతఃబూర్వము కల్యాణిలో నుండెడివాడు. నాన్వేయజోన్సుకోరగా నతడుమోహన్ దాస్ స్వయాంప్ చందు ఆకారప్రకారాదులవర్ణించినాడు. ఆయాసవాళ్ళు సరిగా వాత్యచేయబడినవానికి సరిపోయినవి. అంతయేగాక మెర్వాంజీ మహాకవిషయముచెప్పినాడు—’

‘మోహన్ దాసుకు రిస్సివాలిలేదు. వెండిగడియారము—గొలును లేనిది — జేబులోనుంచుకొనును — అనికింకను వివాహముకాలేదు. వయస్సు సుమారుముప్పదయైదు సంవత్సరములుండును. అతడు చాల ధనమునాడించియున్నాడు. అతనితల్లి సూరత్తులో నివసించుచున్నది. అతనినందఱును మంచి నాడెందురు. ధనమువిరివిగా కర్చుకొనుచుండును—అడిగినవారికి లేదనక — వారికష్టములందు సహాయ్యపడుచుండును.’

‘అతనికెవ్వైన విరోధులున్నారా?’

‘లేదు—నాకు తెలిసినంతవఱకు శీదనియే హాస్కీ చెప్పగలను—’

ఆతఁ డింకేమియుఁ జెప్పలేదు

‘మోహన్ దాస్ సెచ్చటనివసించుచున్నాడని నాన్వేయ ప్రశ్నించు మెర్వాంజీ ‘అతడు శాన్స్లో చాలా విద్యార్థులతో—’ పాథమున నొక గదివదైకుఁడనీకొని యందే నివసించుచున్నాడని బదులు పలికినాడు.

అందఱును హోటలుకుబోయి యజమాని రాంనారాయణ నేటునుగలిసికొనినారు. శనివారమునాటిసాయంకాలమునుండియు సతడు కనబడలేదని యజమానిచెప్పినాడు. జరిగినదంతయు అమృతాలాలు — డి.వై. యస్. పి. నవజీవ్ మెహతాకు తెలిస్తేనులోబెలుచు సతడు 'వెంటనే మెర్వాంటిచిట్టాగొనివచ్చండి'—శివమును గురించిగలడేమో తెలిసికొనుటమంచి'దనినాడు.

ఒకగంటలో వారు మెర్వాంటిని పోలీసుస్టేషనులోదోహ్దానివచ్చినారు. అతడు మోహాదానుదే యామృతాకళేబరముని గుర్తించినాడు. తరువాత నవజీవ్ మెహతా వారితో శాగ్గీకిబోయినాడు. హోటలుయజమాని రాంనారాయణనేటును గలిసికొని యాతని యనుమతిగొని నవజీవ్ మెహతా, అమృతాలు, నార్జెంటుజోన్న—మోహాదాన్ గదిలో బ్రవేశించినారు.

ఆగది యత్యంతమనోహరముగ నలంకరింపఁ బడియున్నది. ఖరీదైన కుర్చీలు—సోఫాలు — ఎలెక్ట్రిక్ ఫాను మొలైన యాగదిలోని సామగ్రి మోహాదా మహావీరభావముతోగూడిన జీవన మొనరించుచున్నాడని వానిని గ్రహించఁజేసినది. టేబిలుపైగొన్ని యుత్తరములున్నవి. ఒక యుత్తరమతనికే దల్లిచ్చేవాయఁబడినది. రెండవలేఖ యడుగున రత్నబాయి యను సంతకమున్నది. ఆ టేబిలుమీఁదనున్న నవలలో రత్నబాయిచే వ్రాయబడిన మిత్రయోగలేఖనుకూడ వారుచూచినారు. ఆరెండు లేఖలును 'నాప్రియ మోహాదా' అని సబోధింపఁబడియున్నవి. ఉత్తరములోని విషయములబట్టి ఆమె ఘనోద్రాహత సింహానుచాని భార్య యని వారు గ్రహించినారు. అతి జరుగురైన వ్యవహారమునుగూర్చి సంభాషించవలెనని రత్నబాయి లేఖలోనున్నది.

ఆలేఖలో నాతనికేదో యవాయము ఘటిల్లనున్నదని జాగ్రతగ నుండవలసినదని హెచ్చరించినది.

ఆమె పేరు లక్ష్మి. ఆమెను లిస్టులోనున్నందున నవజీవ్ మహతా చూచినాడు. ఆపేరుపైన 'ఫణి ద్రనాథసింహా. ఇంజనీరు' అని యున్నది. మోవోజీ 'రథబాయి' ఫణి ద్రనాథసింహాని భార్య. వారి రువురును శాంతాక్రిస్టో నివసింపచున్నారు. భార్య భర్తలైనను వారు కలిసిలేరు. ఆమె యతనిని ఎదిరిన చినది. ఒకలేఖ యామె శాంతాక్రిస్టోనుండియు, మరొకలేఖ కల్యాణినుండియు వ్రాసినట్లు పోస్టు ముద్రలవలన భోధపడినది.

డి-వై. యస్. పి. నవజీవ్ మహతా నూనాటిగ్రామీణ సూరత్ లోనున్న తల్లి - ఫణి ద్రనాథసింహా భార్య రథబాయి - మోహదాస్ హత్యావృత్తాంతము తెలియఁబఱచినాడు. ఆమె నాడు-చావ-మిరువురుకాంతల నేత్రములనుండి దుఃఖాశ్రువులు కాలువలుగట్టినవి. ఒకరు మోహదాసు జనని - మరొకరు రథబాయి -

రథబాయి - మోహదాసు చిత్తరువు చూచుకొనుచు - నంతసేపా యేడ్చి, యేడ్చి "ఆతిండి - ఫణింద్రుడేవేళ్ళ - తన కక్ష తీర్చుకొనియుండు" ననుకొన్నది.

* * * * *

నవజీవ్ మహతా, సార్వెంటుజోన్సు, యిక్స్ పెక్టరు అమృత లాలు - ఎల్లరు దినదినము సతినీగూఢ ముహూర్తమున్న మోహదాసు హత్యారహస్యము భేదించుటకు బద్ధకంకణులైరి. నవజీవ్ మహతా శాంగ్గీలోని పరిసితులఁ జేరినకొనినాడు - కల్యాణినుండి కొలఁది మానములకుఁ బూర్వమే మోహదాసు శాంగ్గీ గ్రామమునకువచ్చి నివసింపసాగినాడని తెలిసికొనినాడు. బొంబాయిలో నతఁడు వాటరు వర్కు యింజనీరుగానున్నాడు. అతనికి చాలజీతము. పనివారలకు - డిపార్టుమెంటుకు వేతనముల విషయమై కొన్ని మనస్పర్థలు జనించినవి. అట్టి స్పర్థలలో నుద్యోగభారముచే - పనివారలను వ్యతిరేకముగనే

మోహన్ దాసు పనిచేయుట ధర్మము. ఆతనికి కార్మికులతోడి తగవులో మెచ్చాంజీమున్న గువా రనుకూలముగ వర్తింపసాగినాడు. ఆస్పర్థలింకను ముగియకపోయినను — మోహన్ దాసును హత్యగావించునంతటి దౌష్ట్యమునకుఁ గార్మికులు పాల్పడుదురాయని నవజీవ్ మెహతా సుశయించినాడు. ఒకవేళ యంతపనికి పాల్పడినను పాల్పడవచ్చును.

మెచ్చాంజీ హృదయమును మిత్రుని హత్యావృత్తాంతము కలంచినది—ఆతఁడు కూడ శక్తి కొలదిగ హత్యాపరాధ రహస్యదేహదనమున రక్షకభటశాఖకుఁ దోడ్పడసాగినాడు.

నవజీవ్ మెహతా చిత్తమునమాత్ర మనుమాన మొక్కనిపై జనించినది. ఎవ్వరికిని—ఆతనిపై సనుమానము జనింపలేదు. ఆయను మానము నవజీవ్ మెహతా, నార్జెంటు జోన్సు, యిన్ స్పెక్టరు అమృతలాలుర హృదయములందే తప్ప—తదితరుల చిత్తములం దుదయింపలేదు—తదితరులకుఁ దెలియలేదు. అతఁడు రిటైరబాయి భర్త ఘోం ద్రనాథసింహ. ఆతఁడుకూడ బొంబాయివాటరువర్క్సులోనే పనిచేయుచున్నాడు. ఆతడు ఎల్లక్రికల్ యింజనీరుగా నున్నాడు.

నవజీవ్ మెహతాకు—రిటైరబాయి, మోహన్ దాసుకు లిఖించిన ప్రణయలేఖలలోని యమృతమయములై, మధురములై, శృంగార రసరంజితములై యొప్పు నాప్రేమయుక్తములై నపదములు మఱపునకు రాలేదు. ఆలేఖలలో రానిన్నయాపదనుగూర్చి యామె మోహన్ దాసును హెచ్చరించినది. తానెట్టి యాపన్నస్థితిలోను నున్నట్లుతోచలేదు! ఆలేఖ యీతనికిందుట—హత్యజరుగుట—వీనివలన హత్యాపరాధ మెవరుచేసినారాయని—యిందులో ఘోం ద్రనాథున కేమైన సంబంధముండకపోవునాయని రక్షకభటశాఖోద్యోగు లనుమానింప నవకాశ మొదవుచున్నది.

ఎవరు మోహదాసును హత్యగావించినారు? రతన్ బాయి నాథుడా? ఏదోమిషచే రావించి శాండ్ హార్స్ బ్రెడ్డిదగ్గఱ కలిసికొని ఫణేంద్రనాథుఁ డాతనిఁజంపియుండునా? శాన్స్లేలోగాని—శాంతాకూక్ లోగాని రతన్ బాయి—మోహదాసులు కాముకవ్యాపార నిమగ్నులై యున్నారను వదంతి యిసుమంతయులేదు. రతన్ బాయి — ఆమెభర్త కలిసియుండుటలేదు. ఆతఁ డామెకు నెలకు ముప్పవీసాపాయలు పంపు చుండెను—తనకామెభార్య కానట్లనంచరించుచుండెను. ఆమెవ్రవర్తన ముతోఁ దనకెమియు సంబంధములేనట్లు చరించుచుండెను.

నవజీవ్ మెహతా — అమృతలాలు రిక్తురు నేడెనిమిది పర్యాయములు ఫణేంద్రనాథసింహు కలిసికొనినారు. ఆతఁడు వారితో ముక్త సరిగ మూఁడుమాటల నాడెడినాఁడు. తనకును . మోహన్ దాసు కును డిపార్టుమెంటులుగా నభిప్రాయభేదమున్నదనినాఁడు—తాను పని వారలకై పోరాడ — అతఁడె డిపార్టుమెంటుకొఱకే పనివారలకు వ్యతి రిక్తముగ పనిచేయుచున్నాడని చెప్పినాఁడు. అంతమాత్రమున నతనిని హత్యచేయునంతటి క్రోధము తన కెపుడును కలుగలేదని పలికినాఁడు. తనభార్యను — ఆమె తన పోషణనుండి వెడలిపోయిన పిదప — తాను జూడలేదని వచించినాఁడు.

ఆతని వర్తనము నవజీవ్ మెహతాకు ముఱింత జటిలముగఁ దోచినది. తన భార్య — మోహదాసు లొకరి నొకరు మనసార ప్రేమించుకొన్నారని తెలిసినచో ఫణేంద్రనాథసింహు యేమిచేయునాయని నవజీవ్ మెహతా యోచించినాఁడు. ఆతఁడు తనకు మోహదాసును గూర్చి తెలిసినది సంపూర్ణముగఁ దెలుపుటలేదని పోలీసువారు గ్రహింపలేకపోలేదు. ఆతఁడు తన భార్య మోహదాసునెడ ప్రణయ ముగ్ధయైయుండెనని తెలిసి — చంపఁ బ్రయత్నించునంతటి క్రోధోన్మత్తుఁ డగునాయని వారు సంశయించినారు. మోహదాసు వివాహితలైన

స్త్రీలను తన యెడప్రసన్నులఁ గావించుకొనుటకై వారి వెంటబడి యల్లరిపాలగు నంతటి దుష్ట హృదయముఁ దాఁకని నవజీవ మెహతా శాంగ్గీ నివాసముల కతని యెడఁగఁ గాఢభిమానమునుబట్టి నిశ్చయించి నాఁడు. నిజముగా మోహా - సేకోమలియందైన బద్ధానురాగుఁడై యున్నచో నది యశిజాగ్రతగ నగూఢముగనే యుంచబడినది. రతన్ బాయి మోహాదాసులనుగూర్చి యూరెండు గ్రామములలోను రవంతైన ప్రజల కనుమానములేని సందర్భమున నామె యెందులకతని కేదో మహావిపత్తు ఘటిల్లనన్నదని వాణ్నింగిచ్చినది?

నవజీవ మెహతాకేమియఁ దోచలేదు. మోహాదాసు హత్యతో నతనికి ఘోరనాధున కెట్టిసంబంధము లేనట్లే విధమున చూచినను కనబడుచున్నది. రక్తపు గుంటలోని మోటారుపైరుగుర్తులు జప్తికిరాగా నవజీవ మెహతా ఘోరనాధుని కారుపైరుల బరీక్షించి నాఁడు. పైరులమార్కులేక కనబడని విధాన-అరిగిపోయియున్నవి. ఆతనిపై గోలది దినములవఱకు ననుమానము నిలుపుట సమంజసము కాదని, నవజీవ మెహతా గ్రహించి, యితరములైన యుపాయముల నన్వేషింప సాగినాఁడు—

మోహాదాసు నివసించే శాంగ్గీ లంఛ్ అండ్ మీల్సుహోము యజమాని రాంనారాయణసేతు వారి కొకింత యవకాశము కల్పించి నాఁడు. మోహాదాసు ఒక్క రత్నబాయితోనేగాక చాలమంది స్త్రీలతో యువతులతో చనివుగ సంభాషించునని వారిలో సంఘములో చనివుగఁదిరుగు రిఫారమ్స్ సొసైటీ గరల్సును చదువుకొన్న యశావనవతుల నపుడపుడు తన కారులో నెక్కించుకొని పికారువెళ్ళునని సినీమాలకుఁ గొంపోవుచుండునని నవజీవ మెహతాతోఁ జెప్పినాఁడు.

వారిపేర్లను నవజీవ మెహతా తననోట్ బుక్ లో వ్రాసికొని నాడు—

ఒకరు దేవాలయమువీధిలో నివసించుచున్నజానకి అనుపిల్ల—
ఆమె హైస్కూలులో స్కూల్ పై నలుక్లాసులో జమవుచున్నది. ఆమె
సోదరుడు మోహన్ దాసుమిత్రాలు—

మిత్రులకు శాంతకుమారి, ఆమెకాలేజీలో బి. యస్. సి. చదువు
చున్నది. ఆమెతండ్రికి మోహన్ దాసునెడ చాలసభిరూపము. ఆమె
నతనికిచ్చి పెండ్లిచేయుట కతడభిలషించుచుండును.

ఇంకొకరు సినిమానటి తార—

వీరుగాక మిగిలినది లేడీడాక్టరు సరళాదేవి య్. యం. యస్.

జానకి—శాంతకుమారి—వీరులను నవజీవన్ మెహతా కలిసికొని
నాడు. వారు విద్యావినయనాపన్నులగుటచే—వారికి హత్యాపరాధ
ముతోసంబంధమున్నదనుట కేవల సుసంభవముగదోచినది. నవజీవన్
మెహతా సినిమాస్టార్ తాను కలిసికొనుటకు వెళ్ళినాడు. ఆమెనుండి
యోకువెళ్ళియుండెనని పరిచారిక చెప్పినది. లేడీడాక్టరు సరళాదేవి పది
రోజులై గ్రామాంతరమున కేగి యానాడేతిరిగినప్పుటచే—యామెపై
ననుమానమందుటకూడ సమంజసము కానేరదనిగ్రహించి నవజీవన్
మెహతా యింటికిజోయినాడు—

మఱునాటి యువయును నవజీవన్ మెహతా కారుగో
శాంగ్లీకి జోయి, సినిమానటి తారను కలిసికొనినాడు—ఆమె యిట్లు
పలికినది—

“ఆతడు నాతో యిష్టముగ నున్న మాట నాస్తవము—
ఆతని హత్య నాహృదయమున కపారమున వ్యధ కలిగించినది.”

“ఈతని వలెనే మీగో కలిసి మెలిసి తరుగువా రెవ్వరైన
నున్నారా?” యని డి. వై. యస్. పి ప్రశ్నించినాడు—

ఆమె యొకింత యాలోచించి “ఉన్నాడు. అతని పేరు సురేం
ద్రుడు—వకీలుగనున్నాడు. ఆతని నివాసముకూడ నీయూరనే” అనినది.

“వారిరువురకు నిన్ను కూర్చి మనస్ఫుల్లలేవైనయన్న వేమో చెప్పగలవా?”

ఆమెముఖమైన ఫిరోజ్ నిమిత్తము గమనించి సతీష్ వన్ మెహతా ‘నీకొరక—నీ ప్రణయమయకటాక్షనీక్షణముకొరక వారిరువురును— సురేంద్రమోహన్ దాసు తప్పుడైన పోరాడినా?’ అని యడిగినాడు.

‘లేదు. అతనితో నెచటికిని వెళ్ళవలదని సురేంద్రుడుగాని, ఈతనితో పోరాడని మోహన్ దాసుగాని నన్నెన్నడును నిరోధించలేదు. అది గాక వారిద్వరు నొకరెడింగియుందురనికూడ యనుమానింపజాలను.’

‘హత్యజరిగిననాటిరాత్రి—శనివారమునాడు సురేంద్రుడు డెచట నుండెనో చెప్పగలవా?’

‘అహ! ఆరాత్రినేనును, సురేంద్రుడును బొంబాయిలోని క్రిష్ణా సినిమాకుబోయి తిరిగివచ్చునరికి చాలనాలవ్వమైనది.’

సతీష్ వన్ మెహతా కీయవరాధరహస్యము మఱింతనిగూఢముగ దోచినది. అతనిజీవితములో నింతటివిపరీతసంఘటనము ఇంతవఱకు కని నివియుండలేదు. ఏరహస్యములున్నను మోహన్ దాసు తనతోనే పదిలముగ నతడు పరలోకమునకుఁ గొంపోయినాడు

రతాబాయి నొకసారి వీలైనచో చచ్చి తన్నుకలిసికొనవలెనని సతీష్ వన్ మెహతా ఫోనులోచెప్పగా నామె తనగాక రహస్యముగానుంచ వలెనని—తాను మఱునాటియుదయమున పదిగంటలకు శాంతాక్రూజ్ నుండి బయలుదేరి 12 గంటలకు గ్రాండ్ హోటల్ లోనుండునని—తన్ను చటకలిసికొనవలసినదని తిరిగి టెలిఫోనులో జెప్పినది. ఇంతలో మతాక విశేషమాతనికి దెలిసినది. హత్యజరిగిననాటిరాత్రికి బూర్వమురాత్రి శాంతిలోగాన్పించిన స్లిమత్ కారు 1930 మోటరు ఆకారు మంత దేశాయును యిప్పురెన్నుకంపెనీమేనేజరుచేర రిజిస్ట్రేషన్ నదని తెలిసినది.

అవసంతదేశాయి లేమింగ్ గోడ్డులో 128 నెంబరుసాధమున నున్నాడని తెలిసినది.

నవజీవన్ మెహతా నాన్లెంటుజోన్సును ఫోటోగ్రాఫీయబడిన యా కాదుటైరుమార్కుల గమనించి తాడులపైన — లోపలరక్తి పుమచ్చ లేవైనకానగుచో వానిబరీక్షించి యజమాని వసంతదేశాయినికలిసి కొనిరచ్చుని పంపినాడు. ముఖనాటి గుచయమున నాన్లెంటుజోన్సు ఫోటో గ్రాఫులదీసికొని బయలుదేరినాడు.

అనుకొనినట్లే రతన్ బాయిని నవజీవన్ మెహతా ఉదయమున 11 గంటలకు గ్రాండ్ హోటలులో గలిసికొనినాడు. ఆమె యసాధారణ సౌందర్యవతి. వయస్సు సుమారు 25 ఏళ్ళది. ఆమె తన యిరువదిన్నాళ్ళవత్పు రములుండును. ఆమె తనకును — మోహన్ దాసునకు సంవత్సరము నుండి పాతయముకలదని చెప్పినది. తనభర్తయును, మోహన్ దాసును ఒకేచోట యుద్యోగముల నిర్వహించుచున్నారనినది. ఆమె యిట్లు వచించినది—

“నాభర్తకుఁ దెలియునుండ — రహస్యముగ నీతనితో మైత్రి నెఱపి కృతకృత్వము కాలేదు. నాభర్తవలన నాకు సుఖములేని సౌఖ్య రహితమైన సాంసారిక వనముకంటె విడిగా నుండుటయే శ్రేయస్కరమని తలంచి, నాభర్తతో, జెప్పినవిదవనే — నేనా యిటువీడివచ్చి, మఱొకవీధిలోఁ గాపురమున్నాను. మోహన్ దాసు యవకుండు— అపారముగ ధనము నాజ్ఞించుచున్నాడు. మంచిసీటిప్రవాహమువలె ధనము కర్చుపెట్టును — నాకిష్టండు.”

“మోహన్ దాసుతో సపుడపుడు నీనీచూలకుఁ బోవుచుండుట కలిసి మెలిసి ప్రవర్తించుట — నీభర్తకుఁ దెలియునాత్మికి?”

“తెలియును. నాభర్తదెంక నాకు జనించిన యసంతృప్తి— మోహన్ దాసునెడ నుదయించినప్రేమ — వీనింగూర్చి — మోటుగా

నేనే యొకసారిగ చెప్పకపోయినను — దాచియుంచుట బాధాకరముగ నుండుటచే క్రమక్రమముగాఁ దెలియునట్లుచేసితిని.”

“ఆతడు మీయిరువురు బద్ధానురాగులై యున్నారని గ్రహించియు, తప్పని—కూడనిపనియని వారించక యూరకుండెనా?”

“ఏమియు ననలేదు. మొదట—నీతడు మాయంటికివచ్చునపుడు—నాతో మాట్లాడునపుడు యేమియు లెక—చేయనట్లే నటిచెను గాని, నే నాతని రక్షణమునుండి విడిపోయి, ప్రత్యేకముగ నివసించుట మొదలిడిన పిమ్మట నొకటి రెండువార్లు నాకు భవముబంపుచు—తానును—మోహన్ దాసును స్నేహముగ నేయున్నారని యొకలేఖలో వ్రాసినాడు. అపుడు—ఆతడు కొంచెము భేదముతోనో లేక కోపముతోనో యట్లు వ్రాసెనని యనుమానించినాను. నాభర్త సీమధ్య నే నెన్నడును చూడలేదు. పది పండ్లందు దినములకుఁ బూర్వముక సారి మోహన్ దాస్ నన్ను చూచుటకు శాంతాశ్రమాజ్ వచ్చినాడు. నాభర్త కూడ యొకలేఖలో—డివార్లుమెంటలుగా—కార్మికలవేతనముల విషయములోఁ దనకును—మోహన్ దాసుకును మనస్పర్శ లేర్పడినవని వ్రాసినాడు. మోహన్ దాసు ఆవిషయము నపుడు నాతో, జెప్పగా, నేను “భయములేదు ధైర్యముతో నెదుర్కొనుము. నీవే యీపోరాటమున గెలుచు” పంటిని—

“ఆతని ముఖమేలనో వెల్లి దనము నొరియున్నది. ధైర్యముగనే పోరాడుట శుభ్యమై యున్నది, తనకు జయమబ్బుట యసంభవముగా కన్పించుననినాడు.”

“అట్లయిన నీవెవరిపై నీయపరాధము మోపుదు?” వని నవ జీవన్ మోహతా యామె నడిగినాడు—

“ఎవరిని? ఇంకెవరిని? నాభర్తనే యనుమానితును”

‘అట్లయిన నీనాథుడే మోహన్ దాసును జంపియుండునా?’

‘అతడేవ్వయముగ హత్యగావించియుండకపోవచ్చునుగాని అతని హత్యావిషయమై పోలీసులకు దెలిసిన దానికంటెయెక్కువగా దెలియును. అతడేమియుసంబంధములేకుండనున్నచో — ఎవరుహంతకులో యది తప్పక యతనికిదెలియును. అతనిబుద్ధివక్రమైనది. అతడు తనయశార్యమునకు దగినశిక్షననుభవింపవలయును.’

ఇట్లుపలికి యామె మోహదాసును దలంచుకొని యేడ్చినది —
‘ఒకవేళ వాటరువర్కునోని పనివా రెవ్వని న నీహత్యలో బాల్సొనియుండుగా?’

‘ఏమో వారేరానేర? పాతికరూపాయలిచ్చినచో పదిమందిని చంపుటకు సిద్ధపడు కుటిలాత్ములెందరూలేరు? ఎవరికుదెలియకుండవచ్చి యీహత్యచేసి తమదారితాముపోవుట నులభమేగదా? అలాగే కేదో యపాయముఘటిల్లనున్నదని — నాధర్మనాకువ్రాసినతేఖనుబట్టిగ్రహించి జాగ్రతయని హెచ్చరించుచు మోహదాసుకొక తేఖవ్రాసినాను. కాని నాతేఖచేరుట — అతనిహత్య యొకసాజగియుండునేమో నేనింకను రెండురోజులీహోటలులోనేయుండును. మీ కేమున యవసరమున్నచో నన్నుమఱకలిసికొనవచ్చును—’

నవజివ్వా మెహతా స్తేషనుకుబోయినాడు — అమృతలాలును ఫోనులోబిలిచి ‘నివు శాంగ్లీకిబోయి పోలీసుయిన్స్పెక్టరును రాంనారాయణనేటును కలిసికొనిరమ్ము. వచ్చునపుడు శాంట్రాక్ష్కోకుబోయి ఫణీంద్రనాథ సింహానుకూడకలిసికొనిరమ్ము’అనినాడు. అమృతలాలు శాంగ్లీకిబోయి ముందుగా హోటలుకుబోయినాడు. యజమాని రాంనారాయణనేటులేనందున—అమృతలాలు కొంతసేపువేచియుండదలచి కాఫీ త్రాగసాగినాడు. ఇంతలో నా తినుబండారముల నల్లయిచ్చేయు హీరాలాలు అమృతలాలునుద్దేశించి ‘బాబూ! మోహదాసును హత్యగావించినవాడు దొరకినాడా?’ యనియడిగినాడు—

‘లేదు. దొరకనున్నాడని యమృతలాలు బదులుపలికినాడు—

‘సాపము—శనివారమునాటి తెల్లవారుఘామున—అనగాదెల్లవారినచో నాదివారమునాడుమాచిగాను మోహదాసును. అతడు వచ్చినపిదప—చిరుగ్గరి కొంచెముతీవ్రసంభాషణజరిగినది — అప్పుడే వెడలిపోయినారు. వారిద్దరునుకూడ—అదే కడపటినా?’

హీరాలాలుచూచుట అమృతలాలును సంభ్రమాశ్చర్యవిహ్వలునిగావించినవి. ఆనూటలుమహాకక్రొత్త పంథనుసూచించినవి. అమృతలాలిట్లనినాడు—

“హీరాలాల్! ఏమంటివి? మోహన్ దాసు నాదివారమునాటి యుదయమునఁ జూచినావా? ఎన్నిగంటలకు?”

“మోహన్ దాసు శనివారమునాటి రాత్రి ఒంటిగంటకు వచ్చినాడు—తెల్లవారుఘామున పైరుగంటలైనను గాకమునుపే మఱొకఁడు వచ్చినాడు. పొట్టిగా—బక్కపలుచగనుండును—ఇరువురును కొంతతడిపు మాట్లాడినారు. నేను లోనికి పనిమీదఁ బోయి తిరిగి వచ్చుసరికి వారులేరు. వెలుపల కారు కదలిన శబ్దము వినిపించినది—మోహన్ దాసు సరిగా మీరు కూర్చుండిన చోటనే కూర్చుండి యున్నాడు. అంతే”

అప్పు సంతే, చాలును. మోహన్ దా సట్లైన హోటకునుండి వృశ్యగవ్వారమునకుఁ బోయినాడు—అపొట్టివాడే హంతలుడై యుండును. రతేబాయి భర్త—ఫణిద్రనాథసింహ? పొట్టివాడు కాఁడు—కాని ఒకవేళ—అతఁ డాపొట్టివానికి ధనమిచ్చి చంపించి యుండరాదా?

“అపొట్టివాఁ డెవరు? అతని పేరేమి? అతఁ డేమిచేయుచుండు?” నని అమృతలాలు హీరాలాలును బ్రశ్నించినాడు. హీరాలా లిట్లు బదులు పలికినాడు—

“అతని పేరు నాకుఁ దెలియదు. యజమానిని యెఱుఁగుదును. అతఁడు టిఫిన్ తీసికొనుటకై యాపుడవు డిటకు వచ్చుచుండును”

“అయితే హీరాలాల్! నా రివ్యరును సంభాషించినపుడు — నీవేమైన వింటివా?”

“అహ! ఎవరో పిల్లను గూర్చి లెగవు లాడుకొనినారు. ఆమెను వారిర్యరును ప్రేమించినట్లున్నది. ఇర్యరుగారు మతిపోయినదాయని తలంచినాను. ఆమె స్వడియోగు వెళ్ళినది — ఫిల్ముగోనటించుచున్నదని కూడ సంభాషణమున వినిపించినది.”

వెంటనే అమృతలాలుకు సినీమానటి తారస్ఫురించినది — హీరాలాలు యజమాని యింకిను రానందున తెలిఫోనులో సమృతలాలు, నవంబర్ మెహతాను బిలిచి, దరిగనదంతయుఁ జెప్పఁగా, నలకిట్లనినాడు —

“అమృతలాల్! ఇది చాల ముఖ్యమైన సూత్రము. రతనబాయి భర్తను కలిసికొనవలదు. ఈపొట్టివా డెవరో కనుగొనుము. వీలై నచో తారనుకూడ కలిసికొని యేమజరిగినది — తెలుపుము. నేను నీవార కై యత్యధికమగు నాత్రముతో వేచియుందును.”

నవజీవన్ మెహతాను ఫోనులో నాట్ట బుజోన్సుపిలిచి ‘వసంత దేశాయికాన్పించలేదు. లేమింగునురోడ్డునుండి యతడు మైద్రాసువీధికి బోయినాఁడట — అచటకూడ దరియొచ్చుచేసినాను. అతడు వారముదినములకురానని యేదో గ్రామాంతరమునకు యిన్నూరెన్నుబిజినెస్ మీద వెళ్ళినాడట — పోలీసుసబ్ ఇన్స్పెక్టరు సైక్స్ రేదోనిమీద వెళ్ళినాడట. నాయంకాలమువఱకురాదు’ అని చెప్పినాడు —

‘సరే. నాయంకాలము మఱలవెళ్ళి యిన్స్పెక్టరును కలిసికొని. వసంతదేశాయికి కారున్నదా? ఉన్నచో నదియేమోడలుదోచూచి ఆ వసంతదేశాయి పొట్టిగా బక్కపలుచగనుండునాయని యడిగి మఱల ఫోనులోజెప్పి యింటికి బొమ్మనినాడు.

ఇంతలో అమృతలాలు నవజీవమెహతాను తెలిపానులోఁ బిలిచి, యిట్లు చెప్పినాడు—

“హల్లో! డియర్ సార్! ఇప్పుడే రాంనారాయణసేట్ వచ్చి నాడు—ఆతనితో సంభాషించినాను. హీరాలాలుచెప్పిన గుర్తులను పోలిన పొట్టి మనుజుఁడు తఱచుగా హోటలుకు వచ్చుచుండుననియు, నతని పేరు తనకుఁ దెలియఁదనియు, వాక్కుహాలుకారుపైఁ బయనము వల్పుచుండుననియు, నతడు మోటారుకారులఫరములో నేదోయుద్యోగమునేయుచున్నాడనియు రాంనారాయణసేట్ చెప్పినాడు—”

“నరే. అతఁడెవరో కనుగొనుము—తారనుకలిసికొనుము. ఆమె మోహదాసు, సురేంద్రుఁడనునకీలు తనయెడల ననురాగయుక్తులై యున్నారనిచెప్పినది. మోటారుకారులవజంటుకూడ నీప్రేమకు బాత్ర మైనవాడొక డుండగా నసత్యమేలజెప్పితివని యబ్రాహంబు చాలత్వరితముగ మెలగవలెను. నీసాహాయ్యముచేయుటకై నేనేసిద్ధముగనున్నాను. ఇంగ్లీలోను—బొంబాయిలోను నున్న మోటారుకారుల ఫరములను గారేజీలను వెదకుము. నీవు ఆతనియానవాళ్ళు దెలిసికొన్న వెంటనే ఫోనులో నన్ను బిలువుము. నేను వెంటనే వచ్చెదను.”

అమృతలాలు వరేయని, తనకారుపై బ్రథమమున సినిమానటి తార యింటికిఁబోయినాడు. ఆమె యప్పుడే స్టూడియోనుండి తిరిగి వచ్చినది. మెల్లగా సంభాషణమధ్యమున అమృతలాలు “తారా! మొన్న మా డి-వై. యస్. పి. తోనే యసత్యము చెప్పినావే— మోటారుదీలరు కూడ నీప్రణయాకాంక్షియై యిచటకు వచ్చుచుండునని—నిన్ను క్రొత్తక్రొత్త కారులపై పీకారు గొనిపోవుచుండునని వినినాడట.” అనగా, నామె యొకింత తొట్రువడి—“అవును. మఱచినాను. మధుసూదనలాలను మోటారు నేల్పుమకూడ నా కొరకు వచ్చుచుండును. ఆయనతో నినియన్నియుఁ జెప్పటకు సిగ్గు

ప్రేమకొరకు హత్య

వడి, చెప్పనై తిని. తమింపుడు—ఆతడు మాత్ర మొకటి రెండు సార్లు మోహదాను యెడ నా కపారమైన ప్రేమ కలదని యధిక్షేపించి నాడు కూడ. వారందఱును భ్రమరతుల్కులు కదా!” యనినది—

“అవును. నీవు మధువువై నవుడు వారు భ్రమరము లగుటలో దోసములేదు. కాని అతని నివాసము—”

“శాంగ్గిలోనే—మీకిపు డిట దొరకడు. బొంబాయిలోనే యుండును.”

ఆతడుపనిచేయుఫరముపేరు తార చెప్పజాలకపోయినది. అతడు పొట్టిగానేయుండుననికూడచెప్పినది— శనివారమునాటిరాత్రి తార సురేంద్రునితో సిసీమాకుబోయి తిరిగివచ్చినపిదప నీతనితో జాలసేపు కారు నెక్కి పికారు వెళ్ళి 12 గంటలకుతిరిగివచ్చినామనినది—

అటనుండి యమృతలాలు శాంగ్గిలోని మోటారుకాదుతీలర్ల కడకుబోయి దరియాపుచేయగా నావర్ణ సకు సరిపోవు మధుసూదనలాలు ఈస్ట్ మోటార్సుకంపెనీలో బనిచేయుచున్నాడని తెలిసినది. బొంబాయిలో ప్రిన్సెస్ వీధిలోనున్న యాస్టిక్ మోటార్సుకంపెనీకడకు బోయిఅమృతలాలు మేనేజరుగానున్న ఎక్వర్లు టాంసనుగలిసికొని వారందఱును వర్ణించినప్రకారముచెప్పి మధుసూదనలాలనుసత డందులకు సరిపోవునాయనియు, నాపేరుగలవాడుమీకంపెనీలో బనిచేయుచుండునాయనియు నడిగినాడు—

‘మీరుచెప్పినవర్ణ సకు సరిపోవుమెకానిక్కు మాకడనున్నాడు. ఆతడు యింగ్లీషుబాగుగా మాట్లాడను. అందుచే నీమధ్య తీటికవేళ లందు కారుల డిమాండ్ ప్రీషన్లు—విక్రయమునకుగూడ సతనిని నియమించి జీతముపెచ్చుచేసినాము. వాసికడకుగొంపోయి చూపింతును రండు—’

ప్ర మ కౌ త హ త్య

‘అతడు తఱచుగా వాక్కుహాలు మోటారులను నడుపునా?’

‘అవును—వాక్కుహాలు కారులనే మేము విశేషముగ విక్రయిం

తుము—ఈమధ్యనే హిల్ మన్, డాక్టి మున్నగు వానివజ్రస్పృహ తీసి
కొనినాము.’

అచ్చటినుండియే అమృతలాలు, సూపరెండెంటు నవజీవనమెహ
తాను రమ్మని తెలిపానునోజెప్పినాడు. అందునిమిషములలో నవ
జీవకమెహతా యటకురాగానే అమృతలాలు కంపెనీమేనేజరు టాంసను
కాతని నింట్టడ్యూన్ చేసినాడు.

మువ్వరును గారేజీలోనికిఁ బోయినారు. ఒకకారును రిపేరు
చేయుచున్న పొట్టివానిని—బక్కవలుచగ నున్నవానిం జూపి, మేనేజరు
“అతడే మధుసూదనలాలు” అనినాడు.

మధుసూదనలాలు వీరివంక చూచినాడు. ముఖముపై జాల
చోట్లగీచుకొనిపోయి యున్నది. కుడికన్ను కొంచెమెఱ్ఱగనున్నది. కంటి
పైన వాచియున్నది. ఫారంగమునఁ గత్తితోఁ జేయబడిన గాయ
ముకటి కాన్పించినది. దెబ్బ కంటికి బలముగాఁ దగిలినదికాబోలు
కొంచెముపై గా కాంక్షజేకట్టబడి యున్నది. మూసిమాటికి లిన్నెగుడ్డతో
నతడు కన్నునద్దకొనుచున్నాడు. వానిని వారు పరీక్షించినారు.

“కన్నుకు దౌర్బల్యమున్నదే” యనినాడు. నవజీవక
మెహతా—

మధుసూదనలా లిట్లనినాడు—

“అవును గత శనివారమునాడు కారు రిపేరుచేయుచుండగా
ముఖము జాకీకి దగిలి — గాయములగుటయేగాక కంటికి దెబ్బ
తగిలినది.”

ప్రేమ కొరత వాతవ్య

అశనివారము—తను పరిశోధనములో మోహన్ దాస్ బాబా జరిగిన రోజు శనివారము నేకీభవించినవి—

“దెబ్బ తగిలి కన్ను బాధగానుండుట — శనివారమునాటి రాత్రి నీవు కారు నడపినపుడు నిరోధముగలేవా?” యని అమృతలా అడిగినాడు.

“శనివారమునాటి రాత్రి నే నెచ్చటికిని బోలేను—”

“అ! శనివారము రాత్రి నీవు వెళ్ళినావు. జ్ఞప్తికి దెచ్చి కొనుము. ఏదైన కారును గొంపోవుమనని నన్నడిగినపు డనుమతి నిచ్చి తిని గాదా?” యని మేనేజరు టౌనస్ అడిగినాడు—

“అకా రెచ్చట నున్న?” దని నవజీవన్ మెహతా ప్రశ్నించగా,
“అద్దెకుఁ దిరుగుటకై పువఁబడినది — రోడ్డు చివటనున్నది.” అనినాడు—

“అకారు పేరేమి?”

“ప్రి మత్ 1930 మోడలు”

అమృతలాలు నవజీవన్ మెహతా కనునన్న గ్రహించి వెంటనే యటనుండి వెడలిపోయి పదిసిమిషనులలోఁ దిరిగివచ్చి “ఇదిగో ఆ కారు ఫోటోలు—పైరులఫోటో—అన్నీఁ ధనుల నాఫోటోలతో— నాఫోటోగ్రాఫులు సరిపోయినవి.

“నీదగ్గర చాకుగాని బాకుగాని యున్నదా?”

“ఉన్నది. చాకుమాత్రమే—”

“అది యెట్టిది?”

“ఎట్టిదని నేను చెప్పగలను? బజారులోనుండు చాకుల మాదిరిదే—”

“అచాకు నొకసారి చూడనిమ్ము.”

ప్రేమకొరత మాత్రం

మధుసూదనలాలు గ్రీజుతో నిండియున్న చేతుల శుభ్రము గావించుకొని, కోటుజేబులు వెదకినాడు గాని కనబడలేదు—నవజీవన్ మహతాను జూచి యతడు “కాదు. శనివారమునాటి రాత్రియే— ఆచాకు నెటనో పారవై చియుందును—జ్ఞాపకమున్నది—”

“అది చిన్నదా — పెద్దదా?” అని నవజీవన్ మహతా దగ్గర అగాఢోయి, తీక్షణముగఁ జూచినాడు. మధుసూదనలాలు కంఠస్వరమున మార్పుగాన్పించినది. గాఢద్యము వహించిన కంఠముతో నతడు “పెద్దదే—దాని బ్లెడ్ అయిదంగుళముల పొడవై నది”—అనినాడు— “పిడి—?”

“కర్రది—కాదు—తోలుపిడి—”

అప్రశ్నల వెనుక నేదో దారుణమైన కథయున్నదని మేనేజరు గ్రహించినాడు.

“సరే — ఆచాకు శనివారమునాటి రాత్రి నీజేబులోనేయున్నది. ఆదివారమునాటి యుదయమున నైదు గంటలకు—రక్త సిక్తమైయున్న ఆచాకును శాండ్ హారస్టుబ్రిడ్జిదగ్గర వారై చితిచి కాదా?”

“లే” దని యతడు కోపముతోఁ బలికినాడు.

“ఆఫోటోలు పరీక్షింపుడు — టైరుమార్కులు సరిపోయిన” వని యమ్మలలాలు పలికినాడు—

“దేనితో సరిపోయిన?” వని మధుసూదనలాలు ప్రశ్నించినాడు.

“శాండ్ హారస్టుబ్రిడ్జిదగ్గరనున్న రక్త పుగుంటలో నేర్పడిన కారు టైరు యానవాళ్ళతో—నీవుచెప్పిన కారు టైరు గుర్తులు సరిపోయినవి.”

“అనత్యము—”

“నిన్ను అరెస్టుచేయుచున్నాను. సరిగా — పెంకితనముచేయక స్టేషనుకురమ్ము” అని నవజీవన్ మహతా వచించినాడు. మధుసూదనలా

ప్రేమకొరత హార్య

లేమియు మాటాడలేదు. ఆతనిని వారు సెంట్రల్ పోలీసు స్టేషనుకు గొంపోయినారు. చేతులకు సంకెటలు తగిలించబడినవి.

“శనివారమునాటిరాత్రి నీవు తారను తీసికొని పికారువెల్లి చాల నాలస్యముగ తిరిగివచ్చితివాదా?” యని నవజీవ్ మెహతా స్టేషనులోఁ బ్రశ్నించినాఁడు—

“నేనేమియు బదులుపలుకును—”

“ఆమె సెంట్రీకిడ దిగివెళ్ళి నీవు మూడులేక నాల్గంటలకు రాం నారాయణనేట్ హోటలుకుపోయి, మోహన్ దాసును కలిసికొన్నావు. తరువాత మీరిద్వరు కారు నెక్కి శాంతి హార్బర్ బ్రిజ్జవైపు వెళ్ళినారు. అచట వానిని చంపినావు. అవునా?”

“నేనేమియు బదులు చెప్పసలసికాదా? ఎందులకు మీరు ప్రశ్నలవర్షము నాపైఁ గురిపించిమీరు బాధపడి, నన్ను బాధింతురు?” అనినాఁడు మధుసూదనలాలు.

‘ఆ ప్లిమల్ కారులోఁగూడ రక్తపుమఱకలున్నవి. హత్యానంతరము శవమును తిరిగి తీసికొనివచ్చి— ఆ బ్రిజ్జత్రంద పడవై చితివా?’ యని అమృతలాలడిగినాఁడు—

జబాబులేదు. ఎవ రెట్లడిగినను, మధుసూదనలాలు మానము ద్రాంకితుండై, తల పంకించుటతెప్ప మఱేమియుఁజేయుటలేదు—

నవజీవ్ మెహతా శాంగ్లీనుండి రాంనారాయణనేటును హీరాలాలును రావించగా, వారు మధుసూదనలాలును గుర్తించినారు. తెల్ల వారుఝామున నతఁడే వచ్చి, మోహన్ దాసుతో తీవ్రసంభాషణకు గడంగినాఁడని—యిరువురు కారునెక్కివెళ్ళినారని హీరాలాలు సాక్ష్య మిచ్చినాఁడు. తార వచ్చి “మధుసూదనలాలుతో ఆనాటి రాత్రి పికారుగా కారులోఁ దిరిగి, తిరిగి—12 గంటలకు యింటికి దిరిగి వచ్చి

ప్రేమ కొరక హాస్య

“మోమని—అతఁ డెటకో వెళ్ళిపోయినాఁడని—తనతో నున్నపుడు ముఖముపై గాయములులేవని—కన్ను కూడ శుభ్రముగనున్నదని చెప్పినది.

స్నిమత్ కారు మఱల పరీక్షింపఁబడినది. మైనముతో అద్దిన యానవాళ్ళు కోర్టులో దాఖలు చేయఁబడినవి. రోడ్డుపై దొరికినదని గంగారాం తెచ్చిన చాకు, సుత్తి—మోహన్ దాసు కోటు, కారులోని కుషను—పరిశోధనార్థము జనరల్ హాస్పిటలు డాక్టరు కడకుఁ బరీక్షార్థ మంపఁబడినవి. వానిపై నున్న రక్తిపుమఱకలు మనుష్యుని రక్తమేయని నిర్ధారణముచేయఁబడినది. అసుత్తి బాకు తనవేయసుటతప్ప మధుసూదన లాలు తదితర ప్రశ్నలకు సమాధానమియ నిరాకరించెను.

శాంగ్లీ మేజిస్ట్రేటుకోర్టులో విచారణ జరిగినది. మేజిస్ట్రేటు సాక్షుల నందఱిని బరీక్షించి, కేసు సెషన్సుకు కమిట్ చేసినాఁడు జడ్జి కోర్టులో విచారణ ప్రారంభమైనది. సెషన్సుకోర్టునుండి సెంట్రల్ జైలులు కఠఁడు గొంపోఁ బడినపుడు సార్జెంటుజోన్సు మధుసూదనలాలు ననుసరించి యున్నాఁడు

అంతవఱకును యేప్రశ్నకును సమాధానమియ నిరాకరించిన మధుసూదనలా లాకస్మికముగ నిల్చినాఁడు—

“మిష్టర్ జోన్సు! ఇంక నాలసించిన లాభములేదు — మోహన్ దాసును నే నుద్దేశపూర్వకముగ హత్య చేయలేదు. నాప్రాణరక్షణార్థము పోరాడునపు డతఁడు చనిపోయినాఁడు.”

అతఁడు సరిగా చెప్పలేదు. ఒకదానికి నొకదానికి సరిపోవులలేదు. మొదటతాను మోహన్ దాసును దేవాలయమువీధిలోఁ గలిసికొంటినిని చెప్పినాఁడు—అది యస్మతము. మఱల నతఁడు మోహన్ దాసును హాటలులోనే కలిసికొంటినియు, నతఁడపుడు విస్కీత్రాగియుండెననియుఁ జెప్పినాఁడు—అదియు నసత్యమే. మోహన్ దాసు మద్యపానానక్తుఁడుకాడని యందఱును జెప్పినారు. తరువాత తానును — అతఁ

ప్రేమకొఱకు పోత్య

డును కారునెక్కి కాండ్ హరస్తుబ్బిజ్జెవు పోయినారముని
యరమెల్లు దూరములోనుండగా మోహదాసు కోపోద్రిక్తుడై
తన్నుకొట్టినాడని—అప్పటినుండి పోరాట మారంభమైనదని వచించి
నాడు—

“మీరిద్వరును తారవిషయమై దెబ్బలాడినారకాదా?”

“కాదు. ఆతఁడు కూడ ఆమెను ప్రేమించినాడని నే నెఱుఁ
గుదును. ఆమెకు నాయెడలనే గాఢానురాగము. ఒక్కొక్కప్పుడు జీతము
నప్రముక్తై న సంగీకరించి యామెను కారుపైఁ ద్రిప్పెడివాడను.”

‘అట్లైన తారకొఱకుమీరు పోరాడలేదా?’

“దేనికొఱకు పోరాడినామో చెప్పలేను. ఆతఁడు క్రోధోన్మత్తుఁ
డై నన్ను చంపఁబోగా నేను ఆతని ఆశ్రయముపట్టి లాగితిని. నేకపై,
ఆశ్రయములోని యర్థభాగము నా చేతిలోని కూడివచ్చినవి. ఆతఁడు
కార్యమునేనపుడు చాకు నుపయోగి. పవలసి వచ్చినది.”

‘నుత్తి యెందులకు?’

‘దానినికూడ నతనిపై గిరవాటు కై చితిని. ఇరువురము అరగంట
వఱకు భయంకరముగ పోరాడితిమి. తరువాత పెద్దదెబ్బతగిలి,
మోహదాసు క్రిందబడిపోయినాడు. దూరమున నాసినకారు హెడ్
లైట్లు వెలుగుతక్క మఱేమియు వెలుతురులేదు. అప్పటికింకను జీకటిగనే
యున్నది. ఎవరు ఓడిపోయినను వారికి మరణము తప్పదని పోరాడితిమి.
ఆదెబ్బతగిలి యతఁడు క్రిందబడిపోయినాడు. మఱల లేవలేదు. నేను
దగ్గఱకుపోయి చూచినాను. రక్తపుగుంట యేర్పడినది. ఇంక నాలసింది
నచో లాభములేదని తలంచినాను. అతఁడు చనిపోయినాడు. కారు
నటకు నడవుకొని వచ్చినాను. అప్పుడే పైరుమార్కులారక్తపుగుంటలో
పడి మీకు నూత్రముగ సాహాయము చేసినవి. ఆతని మృతకళేబర

ప్రేమ కోరికల హత్య

మొదటనుంచి, వంటనకడకుఁ గొంపోయి, శవమునెత్తి బిడ్డికిందఁబడునట్లు విడిచినాను. భయకంపితుఁడనై, తారునక్కి గారేజీకి వెళ్ళినాను. తరువాత జ్ఞాపకమువచ్చినది. నానుత్తి బాకు నచట పారవై చివచ్చినానని, మఱల వెళ్ళి చూచితిని. అవిలేవు. రక్తసిక్తమైన మోహన్ దాస్ ఆఫారములోని యర్థభాగము, నేక్డై కాన్పించినవి. వానిని తీసికొనిపోయి యొకచో పాతిపెట్టినాను—'

సెషన్సుకోర్టులో మధుసూదనలాలిదియంతయు జెప్పినాఁడు. ఆత్మరక్షణార్థమింపనిచేసినన్నమాట ఋజువుకాలేదు. టైరుమార్కులే యాతడు హంతకుడని నిరూపించినవి. మొదటనిట్లనినను, తుదిదినమున తానే హంతకుఁడనని యొప్పుకొనినందున, జడ్జి మధుసూదనలాలుకు ద్వీపాంతరవాసశిక్ష విధించినాఁడు. ఎందులకు హత్యచేసినావని యడుగ నతడు సమాధానము చెప్పలేదు. సినీమానటి తారప్రేమకలఁడు పాత్ర మైనాఁడను నీర్వ్యయే యతని నిందులకుఁ బురికొల్పియుండునని కోర్టు జూరీ అభిప్రాయ మిచ్చిరి.

ఈవిధముగా హత్యారహస్యము భేదింపఁబడకున్న నిరపరాధి యగు రతన్ బాయి భర్త ఫణింద్రనాథసింహపై నీయవరాధ మారో పింపఁబడి యుండెడికదా!

సంపూర్ణము.

ప రి శో ధ న.

గ్రంథకర్త:—జొన్నలగడ్డ వేంకటరాధాకృష్ణయ్యగారు.

స్నేహితులతో లండను వ్యాపారముచేసి ఏడులక్షలు సంపాదించినాడు. ఓడప్రయాణములో స్నేహితునిచంపి ధనమపహరింప దలచిన శరచ్చండ్రుడు గొప్పవాడా—తనకేసు యీవకీలున్న నెగ్గదని విచారించి డబ్బాశ చూపించి లొంగకున్న హత్య యొనరించిన నాగభూషణుడు గొప్పవాడా—దెయ్యముల కొంపలోనుండి ముఖచ్ఛీతో పందెమువేసిన రమాసుందరుని రక్షించిన రమేశుడు గొప్పవాడా—యెన్నిసారులో దెబ్బలుతిన్న విషయమోహన పత్తేదారు గొప్పవాడా—గొప్పవారితిప్పలన్ని దేవుడెరుగు. మహామాంత్రికుడగు రాబర్టును చూడండి. లక్షలు కక్షలేకుండానే సంపాదించినాడు. అప్పటికిని విజయమోహన పత్తేదారు విగ్రహిగి బిట్టబిగిసి కయ్యములలో శిలువవలెనని పెయ్యమ్మయై పోయినాడు. నక్కజిత్తులన్నియు రమేశుని యున్నాహములో పనికిరాలేదు. దరిద్రము నదలినది. ఆఖరుకంఠయు ఆనందము.

వెల రు 0—12—0

రక్త వాహిని

లేక

అయిదుహత్యలా?

గ్రంథకర్త:—మద్దురి శ్రీరామమూర్తిగారు.

అపూర్వమగు రహస్యపరాధ పరిశోధకాఖ్యాతిక.

మోహముయొక్క విపరీత పరిణామ మనర్థచాయకమైన దనుట కీగ్రంథము తార్కాణముగా గలదు. ఒక్క తరుణీమణికై నలువురైదుగురు మనుజు లతివ్వల్పకాలమున కాలధర్మము నొందింపబడిరి. ఎట్టి యాధారములు లభింప కున్నను గిరిధరలాలు తనబుద్ధి చాతుర్యముచే పరేంగితావగాహనమునగల నేర్పుచే దోషించి గుర్తించి బంధించుటకై జరుపు యత్నమత్యద్భుతము. అనంభవములు వింతవింతలునగు యంత్రములుగాని, విచిత్ర మందిరములుగాని లేకున్నను దోషి కలకత్తా నగరమున పరిశోధకుల కనుగొప్పి వర్తించుటలో జూపిననేర్పు వర్ణనా తీతము. వేయేల, చదువుటకు మొదలిడిన సాంతముగా జదువువరకును పుస్తకమును మూయజాలరు. ఈగ్రంథమునకై నేడే యీక్రింది చిరునామా కొక కార్డువ్రాయుడు.

వెల రు. 0—12—0

కొండపల్లి వీరవెంకయ్య, శ్రీసత్యనారాయణ బుక్ డిపో, రాజమండ్రి.

శ్రీకృష్ణలీలాతరంగిణి

(తాత్పర్య సహితము)

గోదా !

రసమయాత్మకములు, కావ్యములు, రసములుగొమ్మిడి. నానికి శృంగారరసము నాయకమణి. దానమూర్తియే కృష్ణహారము. ఆపని భునిలీలలు వర్ణించినకవులు చాలరిక్కిరి. ఈగ్రంథమునందు గ్రంథకర్త భక్తులకు శ్రీకృష్ణజననము, బాల్యచేష్టలు, కైశవక్రీడలు, కాళీయమర్దనము, గోపికావస్తాసహారము, గోవర్ధనోర్ధ్వరణము, గోవిందగుణతత్వోపదేశంబుచేయుట, రావణక్షయము, రాధాకృష్ణసంవాదము, గోపికాగీతలు, కంసవధ, భ్రమరగీతలు, రుక్మణీకళ్యాణము, కృష్ణుడు జాంబవతి మొదలగు సప్తధార్యులను పెండ్లాడుట కన్నులకుఁ గట్టిపట్లు వర్ణించినాడు. నీ వెన్నిపాదంబులు చేసినను తరింపయత్నించు నుపాయము వెనుక వను మాటకల్గి. కృష్ణనామస్మరణము ముక్తిదాయకమని నీన్నేహితులకు సచ్చచెప్పదలంచితివేని కృష్ణలీలాతరంగిణి చూపుము.

వెల 0—12—0

వలయువారు:—

శ్రీసత్యనారాయణబుక్కు డిపో,

బుక్సెల్లర్సు లండ్ పబ్లిషర్సు,

రాజమండ్రి.

గొప్ప జ్యోతి

	రు ల		రు ల
జ్యోతిష ప్రథమబోధిని	0 8	శల్యవాస్తు	0 12
జాతకమార్తాండము 1 భా	1 8	జాతకఫల మణిమంజరి 1 భా	1 8
" 2 భా	1 8	గర్గనంహిత	0 4
" 3 భా	2 0	బృహత్పరాశరసంహిత	0 4
జ్యోతిషరహస్యం 1 భా	1 8	అంధ్రజాతకతత్వము	
" 2 భా	1 8	సూత్రములు 1 వ భా	1 8
జ్యోతిషవిద్యాప్రకాశిక	1 0	" 2 వ భా	1 8
సంజ్ఞాధ్యాయము 1 భా		గోచారసంహిత	0 12
గణితాధ్యాయము 2 భా	1 0	కాలామృతము	0 12
భావఫలాధ్యాయం 3 భా	3 0	శిల్పిసంగ్రహము	0 6
ద్వాదశభావఫలము 4 భా	2 0	ఆయుర్దాయయోగం	1 0
అదృష్టదీపిక	0 10	ముహూర్తదర్పణం	0 8
హస్తసాముద్రికము	0 6	రెట్టమలేశాస్త్రము 60 సం॥	
జ్యోతిష ఫలప్రదర్శిని	0 10	పంచాంగము	0 12
దశాభిక్తి ఫలచంద్రిక అను		జాతక నారాయణీయం	1 8
వృద్ధపారాశరి	1 0	నవ్వు ఫలదీపిక	0 8
పుట్టుమచ్చలశాస్త్రము	0 8	నకలసర్వగుణ అదృష్టదీపిక	0 10
జాతకచంద్రిక గోపాల		గౌతమసంహిత	0 8
రత్నాకరము	0 8	వాంఛనాదీయం	0 8
మయివాసు	ఈ 8 చేర్చి ఒకేపుస్తకం	జాతకరాజీయం	1 0
వాస్తుశిరోమణి		జ్యోతిషఫలగ్రంథము	0 2
సనత్కూమారవాస్తు		శకునశాస్త్రం	0 8
వాస్తుసంగ్రహము		స్త్రీజాతకం	0 8
నవగ్రహచింతామణి	0 2	యవనజాతకం	0 8

14248